

Lääne-Viru Maavalitsuse

aastaraamat 2011

Rakvere 2012

Lääne-Viru Maavalitsus

Fr. R. Kreutzwaldi 5, Rakvere, 44314, Lääne-Virumaa

Tel 325 8001, faks 325 8003

E-post: maavalitsus@l-virumv.ee

<http://laane-viru.maavalitsus.ee>

Koostanud: Lääne-Viru Maavalitsus

Korrektuur: Reet Piik

Fotod: Heili Nõgene, Kaire Kullik, Lääne-Viru Maavalitsus, Marek Lillemaa, Rainer Alas ja Märt Lõhmus

Lääne-Viru Maavalitsus

Makett: AS Kuma, 2012

Trükk: Kuma Print. Paide, 2012

SISUKORD

- 8 Eessõna
Einar Vallbaum, Lääne-Viru maavanem
- 9 Preface
Einar Vallbaum, Lääne-Viru County Governor

KANTSELEI

- 13 Finantsvaldkond
Riina Kaptein, finantsnõunik
- 13 Tabel 1. Maavalitsuse eelarvete mahud viimase kolme aasta jooksul (ümber arvestatuna eurodesse)
- 15 Perekonnaseisutoimingud
Anneli Riim, perekonnaseisuametnik-juhtivspetsialist
- 17 Rahvusvahelised suhted
Heili Nõgene, avalike suhete peaspetsialist

HARIDUS- JA SOTSIAALOSAKOND

- 23 Haridus- ja sotsiaalosakond 2011
Marge Lepik, haridus- ja sotsiaalosakonna juhataja
- 24 Tabel 2. 2011/2012. õppeaastal maakonnas tegutsevad õppe- ja lasteasutused

- 25 **Haridus**
- 25 Olulist hariduse valdkonnas 2011. aastal
- 25 Alusharidus
- 26 Eriharidus
- 26 Nõustamiskomisjon
Merike Trumm, nõustamiskomisjoni sekretär
- 27 Üldharidus
- 27 Tabel 3. Õpilasi omavalitsuste kaupa, sügis 2011
- 28 Tabel 4. Gümnaasiumi lõpetanute sissesaamine ülikoolidesse 2011. a
- 28 Tabel 5. Gümnaasiumi lõpetanute vastuvõtt kõrgkoolidesse 2011. a
- 29 Kutse-, kõrg- ja täiskasvanuharidus
- 30 Tabel 6. Kursuste, osalejate ja koolitustundide arv maakonna kutse- ja kõrgkoolides 2011. aastal
- 31 Välishindamine ja õppeasutuste järelevalve
Maaja Valter, inspektor
- 33 Konkurss „Lääne-Virumaa Aasta Õpetajad”
- 34 Tunnustussüsteem „Eestimaa õpib ja tänab”
- 35 **Noorsootöö**
Mari Kongi, noorsootööspetsialist
- 35 Tabel 7. Noorsootöö eest vastutavad ametnikud ja noorte arv omavalitsuste lõikes
- 36 Olulisemat 2011. aasta noorsootöös

- 37 Lääne-Virumaa Noortekogu
- 38 Noorte karjäärinõustamine
Tiina Halling, vanemspetsialist
- 38 Maakonna alaealiste komisjon
Siiri Rannamäe, alaealiste komisjoni sekretär
- 39 Tabel 8. Alaealiste komisjoni töö
- 41 **Kultuur**
Pilvi Lepiksoo, kultuuritöö vanemspetsialist
- 41 Eesti Kultuurkapitali maakondlikud kultuuri-preemiad 2011. aastal
- 42 Aastapreemiad
- 42 Rahvakultuur
- 44 Virumaa kultuuriprogramm
- 46 Välissuhted
- 46 Rahvamajad
- 46 Tabel 9. Klubilised asutused Lääne-Virumaal
- 46 Rakvere Teater
- 48 Raamatukogud
- 48 Tabel 10. Raamatukogude kasutamine 2011. aastal
- 49 Muuseumid
- 50 **Sport**
Liis Lille, spordi- ja kultuuritöö vanemspetsialist
- 51 Lääne-Virumaa spordinõukogu
- 51 Lääne-Virumaa Spordiliit
- 52 Aasta sportlased, võistkond, treenerid

52	Riigieelarveline toetus maakonna sporditegevusele				
53	Tervishoid				
53	Terviseedendus <i>Olga Boitsov, terviseedenduse spetsialist</i>				
54	Sotsiaalhoolekanne <i>Tiiu Kuus, sotsiaalvaldkonna peaspetsialist</i>				
55	Tabel 11. Toimetulekutoetused				
56	Lastekaitse <i>Helbe Jaanimägi, sotsiaalvaldkonna nõunik</i>				
56	Lapsendamise				
56	Asenduskoduteenus				
58	Riigi rahastatav lapsehoiuteenus				
		ARENGU- JA PLANEERINGUOSAKOND			
		61	Arengu- ja planeeringuosakonna tegevus 2011. aastal <i>Mati Jõgi, arengu- ja planeeringuosakonna juhataja</i>		
		63	Planeerimisalase tegevuse korraldamine <i>Jaan Kangur, planeeringuspetsialist</i>		
		68	Rahastamine EL tõuke- ja siseriiklikest regionaalarengu fondidest		
		69	Tabel 12. Regionaalarenguprogrammide toetused (SiM/EAS) 2011. aastal maakonniti		
		70	Lääne-Viru maavalitsuse menetletud regionaalarengu meetmed <i>Moonika Aruvainu, arendusspetsialist</i> <i>Kaire Kullik, arengu- ja planeeringuosakonna peaspetsialist</i>		
		70	Tabel 13. Meetmes „Koolitus -ja teavitustegevus” toetust saanud taotlejad		
		71	Hajaasustuse veeprogramm		
		71	Tabel 14. 2011. aasta raames võeti vastu ja rahuldati kohalike omavalitsuste lõikes alljärgnevad projektid		
		72	Tabel 15. Külade uuendamise ja arendamise investeeringutoetus. Toetatud projektid		
		73	Maakondliku arendustegevuse programm		
		73	Tabel 16. Toetatud projektid		
		74	Kohaliku omaalgatuse programm		
		74	Tabel 17. Kohaliku omaalgatuse programmi 2011. a registreeritud ja toetatud projektid omavalitsuste lõikes		
		75	Maakonna turismivaldkond maavalitsuse töös <i>Kaire Kullik, arengu- ja planeeringuosakonna peaspetsialist</i>		
		76	Tabel 18. 2011. a korraldatud turismivaldkonna üritused		
		77	Tabel 19. Ametlike turismiinfopunktide statistika		
		78	Tabel 20. Majutamine Lääne-Virumaal aastal 2011		
		78	Tabel 21. Majutatud elukohariigi järgi Lääne-Virumaal 2010, 2011		
		78	Tabel 22. Ööbimised reisi eesmärgi järgi 2011. aastal		
		79	Transport 2011. aastal <i>Martin Keskküla, ühistranspordi vanemspetsialist</i> <i>Urve Saluste, ühistranspordi inspektor</i> <i>Väino Aunapuu, ühistranspordi inspektor</i>		
		79	Ühistransport		
		79	Kohalikud autobussiliinid		
		80	Tabel 23. Ühistranspordiseaduse alusel väljastatud dokumendid Lääne-Viru maavalitsusest 2011. aastal		
		80	Tabel 24. Avaliku teenindamise lepinguga vedajad maakonnas 2011. aastal		
		80	Tabel 25. Avaliku teenindamise lepinguga vedajate liinimaht ja reisijate osakaal maakonnaliinidel 2011. a		
		80	Reisijate vedu raudteel		
		80	Järelevalve		
		81	Tabel 26. Rongikasutajad Lääne-Virumaal 2011 AS Edelaraudtee liinidel		
		81	Tabel 27. Järelevalve numbrites jaanuar–detsember 2011. a		

MAATOIMINGUTE TALITUS

- 83 **Maatoimingud aastal 2011**
Sirje Kurik, maatoimingute talituse juhataja
- 84 Tabel 28. Maaomand kohalike omavalitsusüksuste kaupa (ha) seisuga 31.12.2011
- 86 Tabel 29. Katastris registreeritud maa (ha) jagunemine sihtotstarbe liigi järgi kohalike omavalitsusüksuste kaupa seisuga 31.12.2011
- 88 Tabel 30. Maakatastris registreeritud katastriüksused kõlvikulise koosseisu järgi (ha) seisuga 31.12.2011
- 90 **Lääne-Viru maavalitsuse struktuur ja töötajad 2011**
- 94 **Brief summary**
- 96 **Lääne-Viru maavalitsuse sõpruspiirkonnad 2011**

HEA LUGEJA!

Einar Vallbaum, Lääne-Viru maavanem

Mul on hea meel esitleda järjekordset Lääne-Viru maavalitsuse aastaraamatut. Teie ees on läbilõige 2011. aastast maavalitsuse töös ja riigi antud funktsioonide täitmisega seotud valdkondades, avatuna ametnike enda sule kaudu. Nii võtavad järgnevad lehekül-

jed kokku meie tegevuse perekonnatoimingutes, finantsvaldkonnas, välissuhete, turismi ja noorsootöö alal, haridusvaldkonnas, karjäärinõustamises, kultuuri-, spordi- ja tervishoiuvaldkonnas, terviseedenduses, sotsiaalhoolekandes, lastekaitses, ühistranspordis, maatoimingutes, planeerimis- ja regionaalse arengu alal.

Hea meel on tõdeda, et alates 2011. aastast korraldatavad läänevirulaste regulaarsed kohtumised meie piirkonnast valitud Riigikogu liikmetega õigustavad ennast. Neil kokkusaamistel käsitletakse päevakajalisi teemasid ning side parlamendi liikmete ja valijate vahel on tagatud.

Maavalitsus peab oluliseks heade koostöösuhete jätkamist, aga ka uute loomist erinevate huvigruppide, asutuste, ettevõtete, välispartneritega. Laiendasime rahvusvahelisi suhteid, kui 2011. aasta kevadel toimunud Moldova suursaadiku esmakordne visiit Lääne-Virumaale lõi koostööks soodsa pinnase. Selle tulemusena sõlmisid Moldova Vabariigi Criuleni rajoon ja Lääne-Viru-

maa koostöölepingu, mis keskendub turismile, kultuurivahetusele, kogemuste ja kontaktide vahetamisele majandus-, planeerimis-, haridus-, sotsiaal- ja muu avaliku halduse valdkonnas.

2011. aastast alates on maavalitsuse koordineerimisel Lääne-Virumaa ainsa maakonnana ühise väljapanekuga esindatud Eesti Ekspokeskuses, samuti on mõni Lääne-Viru firma seal kohal iseseisvalt. Eesti Ekspokeskus on maailma esimene lennujaamas asuv püsimees, mis aitab ettevõtetel sõlmida väliskontakte müügi ja koostöö arendamise eesmärgil. Lennujaamas jookseb ekraanil meie maakonna ettevõtete tutvustav videoklipp ja külalastajad saavad kaasa võtta meie brošüüri. Ettevõtted on välja toonud, et kuigi igast kontaktist koostöölepingut ei tule, on väljapanekul osalemine ka hea reklaamivõimalus.

Olen seisukohal, et peame ise viima väikese Eesti ja oma ilusad paigad maailmani – maailm ise ei tule meid otsima ega avastama. Iga tekkinud kontakt laieneb suhtevõrgustiku kaudu paljude huvigruppideni, potentsiaalsete investorite, võimalike koostööpartnerite, külaliste, reisibüroode ja turistideni.

Valusa reaalsusena on võetav aga teadmine, et 2011. aastal vähenes Lääne-Viru maakonna elanike arv võrreldes eelmise aastaga ligemale 900 inimese võrra. Samuti teeb tuska fakt, et meie maakonnas sündis eelmisel aastal 59 last vähem kui 2010. aastal. Arvestades tõsiasjaga, et meid on niigi nii vähe,

on mõlemad numbrid väga tõsiseks ohumärgiks.

Koostöös maavalitsuse heade partneritega jätkasime 2011. aastal erinevate seminaride, infopäevade, ümarlaudade korraldamist.

Ajendatuna murest Eesti ja oma maakonna rahvastiku vähenemise pärast korraldas Lääne-Viru maavalitsus 2011. aasta märtsis Palmse mõisa koolituskeskuses rahvastikuteemalise seminari „Rahvaga või rahvata maakond?!”. Seminari eesmärk oli tõsta teadlikkust perekonnatoimingute ja rahvastikuprotsesside teemadel, tuua välja probleemid ning nende võimalikud lahendused.

Novembril Lääne-Virumaal toimunud Harjumaal, Ida-Virumaa, Järvamaal, Lääne-Virumaa, Raplamaal ühisel Põhja-Eesti VI turismikonverentsil räägiti kultuuri- ja loodusturismist.

Üle-eestilisel XI maaraamatukoguhoidjate päeval, mida peeti Sõmerul, olid teemaks kultuur ja kultuurikandjad, maainimese roll, Virumaa kultuur ning siinsete inimeste teo- ja heatahtelisus.

Raskema poole pealt jääb 2011. aastat meenuutama pingeline olukord perearstinduses ja Rakvere Haiglas seoses mitme arsti lahkumisega ning perearstide nimistutele väljakuulutatud konkursside ebaõnnestumisega. Samuti toimusid keerulised arutelud Lääne-Viru noortekogu, omavalitsuste esindajate ja maakonna koolijuhtidega gümnaasiumite võrgu üle, mille tulemusena edastasime oma poolsed ettepanekud koolivõrgu tuleviku teemal haridus- ja teadusministrile.

Lääne-Virumaa tugevuseks on meie inimesed, kes on valmis panustama, looma ja leidma võimalusi. Nad on ära teeninud austuse ja tunnustuse. Lääne-Viru kuldse vapimärgi pälvisid maakonnale osutatud eriliste teenete ja väljapaistvate saavutuste eest 2011. aastal kultuuritegelane Ello Odraks, võrkpalli treener-pedagoog Mati Merirand, kunstnik Valli Lember-Bogatkina ning riigiametnik, Maanteeameti ida regiooni direktor Eugen Õis.

Esimest korda tunnustasime rannamärgiga ka maakonna pikaajalisi ettevõtjaid, kes loovad töökohti ja kelle najal püsib majandus. Kolmes järgus kavandatud rannamärk Hea Ettevõtja 10/15/20 Aastat antakse ettevõtjaile, kes on juhtinud ettevõ-

tet edukalt vähemalt vastavalt 10, 15 või 20 aastat. Maakonnas on palju pikaajalisi ettevõtjaid, kes on aastaid andnud oma panuse piirkonna tööhõivesse, aga ka kohalikku arengusse ning ühiskondlikku ellu. Vaid ettevõtete tegevuse ja aktiivsuse najal saab areneda piirkond, luues võimalusi oma elanikele ning hoides neid kodupaigaga seotuna.

Tunnustasime maakonna vabatahtlikke, silmapaistvaid ja aktiivseid inimesi, kes on andnud märkimisväärse panuse ühiskonnaelu edendamisse ja kodanikuteadvuse tõstmisesse. Seejuures andsime samuti esimest korda pidulikult üle Tubli Töötaja rannamärgi maakonna inimestele, kes on töötanud konkreetsetes ettevõttes või asutuses vähemalt kümme aastat, kelle panus antud organisatsiooni

arengusse on olnud märkimisväärne ja kes on olnud ühiskondlikult aktiivsed.

Igapäevane töö Virumaa arendamiseks ja hüvanguks käib realselt, mitte ainult paberil. Oleme püüdnud olla aktiivsed ja läheneda asjadele uenduslikult. Kõige alus on inimesed. Tugev ja kokku hoidev meeskond on meie asutuse vundament.

Kodanike kindlustunne ja usaldus riigi ning ametkondade ja võimuesindajate suhtes on oluline ning määrab paljuski kodanikutunnetuse ja emotsionaalse seotuse riigiga. Loodetavasti aitab sellele kaasa ka käesoleva raamatu pilguheit maavalitsuse tööle.

Informatiivset lugemist ja head kaasamõtle-mist!

DEAR READER OF THE YEARBOOK,

Einar Vallbaum, Lääne-Viru County Governor

I am glad to present another yearbook of Lääne-Viru County Government. You have opened an overview of the year 2011 in the work of the County Government and in the fields related to the functions the state has given to the county, all written by officials themselves. And so the following pages will wrap up our activities in the vital statistics procedures, finances, foreign relations, tourism and youth work, as well as in the area of education, career counselling, culture, sports and healthcare, in health promotion, social welfare, child protection, public transport, land deeds, planning and regional development.

I am happy to say that meetings between the inhabitants of the county and the members of the parliament elected from our area, organised by the County Government since 2011, have been very successful. Topical subjects have been discussed on these meetings and the tie between the members of the parliament and the electors is steady.

The County Government considers it important to maintain the good relations in co-operation as well as creating new connections with various interest groups, institutions, enterprises, foreign associates. The international relations were broadened by the first visit of the ambassador of Mol-

dova in spring 2011, which created a favourable environment for co-operation. As a result of that the Criuleni district in Moldova and Lääne-Viru county signed a co-operation agreement, which is focused on tourism and cultural exchange, as well as on exchange of contacts and experience in the field of economy, planning, education, social affairs and in other fields of public administration.

Since the year 2011 Lääne-Viru county is the only county to be represented with a joint presentation at the Estonian EXPO Center, also, some enterprises from Lääne-Viru county are there independently. Estonian EXPO Center is the first

of the kind all-year-round permanent exhibition in airport. It helps the companies to create foreign contacts in order to promote sales and co-operation. On a screen in the airport one can see a video-clip of our county, the visitors can also have our booklet. The companies have pointed out that even though not every contact leads to co-operation agreement, being present at the display is also good publicity.

It is my belief that we have to show our little Estonia and its beautiful sights to the world ourselves – the world is not coming here to discover us. Each new contact spreads through social networks to many interest groups, potential investors and co-operation associates as well as to visitors, travel agencies, tourists.

As a painful reality, we have to accept the fact that in 2011 the population of Lääne-Viru county decreased by 900, compared to the previous year. Also there is a bitter occurrence that the number of births was smaller by 59 compared to 2010. Considering the fact that we are small in number, it is a very serious sign of danger.

In co-operation with the County Government's good associates we continued to organise various discussion groups, information days and round table meetings in 2011.

Actuated by concern about the decrease of population of Estonia and Lääne-Viru county, the County Government organised a conference focusing on population issues „County with or without population?!” The conference took place in March in conference centre of Palmse manor. The goal of the conference was to raise the awareness of vital registry procedures and demographic processes,

as well as to bring out the problems and possible solutions.

At the joint VI tourism conference of North Estonia of Harju, Ida-Viru, Järva, Lääne-Viru and Rapla county, which took place in Lääne-Viru county, the main topic was cultural and nature tourism.

The XI Day of Rural Library took place in Sõmeru. The subjects there were culture and its media, the role of country-people, culture in Lääne-Viru county, as well as the vigorousness and benevolence of the local people.

On a difficult note, the year 2011 will be remembered by the tense situation with the family physicians and also in Rakvere Hospital, due to several doctors leaving and competitions on practice lists being unsuccessful. Also there were serious discussions concerning the network of upper secondary schools with the Lääne-Viru Youth Assembly, representatives of municipalities and headmasters of the schools of the county. As a result the County Government sent the suggestions on the future of school network to the minister of education and research.

The strength of Lääne-Viru county is our people, who are willing to contribute, create and to find the opportunities. They deserve to be honoured and acknowledged. The Lääne-Viru county honorary decorations for special merits and outstanding achievements were given in 2011 to Ello Odraks, a cultural figure, to Mati Merirand, a volleyball trainer and pedagogue, to artist Valli Lember-Bogatkina and to civil servant, the director of Eastern Region of Estonian Road Administration, Eugen Õis.

For the first time we rewarded honorary badges

also to long-time entrepreneurs of our county, as they create jobs and hold up the economy. The badges have three ranks: „Good entrepreneur for 10/15/20 years”, and they are given to the entrepreneurs who have successfully run a company correspondingly for at least 10, 15 or 20 years. We have many long-time entrepreneurs in the county who have contributed to the employment in the county and also to local development and community life. The region can develop, create new opportunities for the people, and tie them to their native place only leaning on the operations and activeness of the local entrepreneurs.

We rewarded the volunteers of the county, the outstanding and active people who have significantly contributed to social development and raising the civil consciousness. For the first time we gave „Good employee” honorary badges to the people of our county, who have worked in some company for at least 10 years and who have significantly contributed to the development of the organisation and who are also active in community life.

The daily work on Virumaa's development and prosperity is real, not on paper only. We have tried to be active and to have innovative approach. Everything is based on people. The strong and united team is the foundation of our organisation.

Confidence and trust of our citizens to state, administration and public authorities determines the perception of citizenship and emotional involvement with the state. We hope that the overview of the activities of the County Government in this book will be of some help.

I wish you an informative reading and a good thinking along!

Kunda sadam

Käsmu rand

FINANTSVALDKOND

Riina Kaptein, finantsnõunik

Alates 1. jaanuarist 2010. a tsentraliseeriti maavalitsuste raamatupidamised Viljandi maavalitsuse juurde, kuhu loodi raamatupidamis- ja personaliarvestuse osakond (RPÜ). Tsentraliseerimise käigus mindi üle uuele ühtsele raamatupidamistarkvarale

SAP. Kahe aasta kogemusest lähtudes võib öelda, et muudatus on ennast õigustanud, süsteem on juurdunud ja täieneb pidevalt.

Maavalitsus edastab kõik väljamaksmisele kuuluvad arved jm väljamaksedokumentid posti teel või DVK kaudu RPÜ-le. Eelnevalt kontrollitakse kuludokumentidel nõutud rekvisiitide olemasolu, märgitakse dokumentidele kontolaiendid, kontrollitakse vastavust kinnitatud eelarvele, majandustehingute õigsust ja seaduspärasust või dokumentide vastavust sõlmitud lepingutele.

Maavalitsuse ülalpidamiskulude eelarve suuruse määrab igal aastal Siseministeerium. Lisaks sellele eraldavad erinevad institutsioonid sihtots- tarbelisi toetusi maavalitsusele seadusjärgsete ülesannete täitmiseks.

2011. aastal olid maavalitsuse ülalpidamiskulud suuremad 2010. aasta lõpul kasutamata jäänud summade arvel, mida sai kasutada 2011. aastal. 2011. aasta ülalpidamiskulude eelarve maht oli 656 171,6 eurot. Ülalpidamiskuludest moodustavad 2/3 personalikulud, ülejäänud 1/3 majandus-

Tabel 1. Maavalitsuse eelarvete mahud viimase kolme aasta jooksul (ümber arvestatuna eurodesse)

	2009	2010	2011
Maavalitsuse ülalpidamiskulud	678 160,1	652 589,1	656 171,6
Teostatud investeeringud	7989,0	21 282,6	7573,1
Maavalitsuse kaudu eraldatavad riigieelarvelised toetused			
Ühistranspordi dotatsioon	1 146 658,1	1 193 780,0	1 294 715,1
Laste riikliku hoolekande toetused	671 225,7	635 064,5	684 603,6
Proteesid ja ortopeedilised abivahendid	275 286,6	250 124,6	325 929,5
Toetused noorsootöök	56 529,9	47 914,6	47 720,0
Toetused spordile	37 938,0	32 741,9	32 738,0
Toetused kultuurile	5496,4	1406,1	661,0
Koolinoorte karjäärinõustamise projekt	21 864,2	36 257,1	31 982,0
Terviseedenduslikud programmid	10 289,8	17 211,4	24 835,6
Hajaasustuse veeprogramm	77 377,8	52 119,9	97 920,5
Kohaliku omaalgatuse programm	93 726,4	83 807,3	98 302,1
Maakondlik arendusraha	19 109,6	19 109,6	26 360,0
Maaparandusühistute osa- ja liikmemaksud	5649,8	14 214,0	13 221,6
Siseministeeriumilt ühekordsed toetused	52 771,8	8244,6	8306,0
Maakondlik tervisespordikeskus (Ebavere)	19 812,6	13 632,4	19 174,0
Õppelaenu tasumine	1476,4	2665,1	2378,5
Muud üritused (sh EL projekt)	1105,7	-	
Valimiskomisjoni kulud	101 715,4	-	100 257,0
Norra välisabi projekt „Lääne-Viru maakonna rannikuala”	29 629,4	23 845,4	7706,0
Tulu majandustegevusest	37 586,4	32 256,2	21 271,0
Kõik kokku	3 351 399,1	3 138 266,4	3 501 826,2
Maavalitsuse ametikohtade täituvus aasta lõpus	38,7	38,2	37,3

kulud, mida kasutatakse hoonete ülalpidamiseks, administreerimiseks, IT kuludeks ja inventari soetuseks, koolitusteks, lähetusteks, autode ülalpidamiseks jms.

2011. a jooksul ametikohti ei vähendatud, aasta lõpuks oli maavalitsuse koosseisus 40 ametikohta, lisaks 1,3 koosseisuvälist ametikohta (sh vakantsed ja osalise koormusega, kokku 4 ametikohta).

2011. aastal saadi Siseministeeriumilt mitmel korral täiendavat raha renoveerimistöödeks. Remonditi koridoride põrandat, paigaldati uus linoleumkate ning trepile uus vaipkate. Remonditi ka tuletõrje signalisatsiooni.

Ühekordset sihtotstarbelist toetust said kõik maavalitsused IT valdkonnas kontoritöö tarkvara litsentside muretsemiseks.

Erinevad ministeeriumid ja riiklikud ametid eraldasid maakonna vajadusteks aasta jooksul sihtotstarbeliste toetustena ligi 2 844 000 eurot. Suuremad projektid olid ühistranspordi korraldamise dotatsioon bussiettevõtetele, Sotsiaalministeeriumi eraldatud toetused laste riiklikuks hoolekandeks, lapsehoiuteenuseks ning puudega laste hooldajatoetuseks, puudega inimestele tehniliste abivahendite toetuseks; valimiskomisjonide kulud; Eesti Noorsootöö Keskuselt avatud noortekeskustele, nõustamiseks ja teavitamiseks, alaealiste komisjonide tegevuseks; Kultuurimi-

nisteeriumi toetus tervisespordile ning koolidele ujumise algõpetuse toetuseks; Tervise Arengu Instituudilt südame- ja veresoonkonnahaiguste ennetamise programmiks; veeprogramm maapiirkondade joogivee kvaliteedi parandamiseks ning paljud muud väiksemamahulised projektid.

Maavalitsuses sõlmitakse lepinguid järelmaksuga riigimaade erastamiseks tasumistähtajaga kuni 50 aastat. Kantselei ja maatalituse spetsialistid peavad arvestust kõikide sõlmitud lepingute, laekumiste ja võlgnike üle.

Seisuga 31.12.2011. a on järelmaksunõudeid arvel 13,9 milj euro ulatuses, töös on 2204 toimit. Tähtjaks tasumata summa oli 2011. aasta lõpu seisuga 0,52 milj eurot (842 lepingut).

Riigi esindajana osaleb maavanem kohustusliku liikmena maaparandusühistute koosseisus, kuna nende tegevuspiirkonda kuuluvad ka riigimaad. Maaparandusühistute peamine eesmärk on maaparandushoiutööde tegemine, et tagada maaparandussüsteemide toimimine ja maade sihtotstarbeline kasutamine. 2011. a lõpu seisuga on maavalitsus esindatud 11 Lääne-Viru maakonnas registreeritud maaparandusühistus.

Maaparandusühistutele riigieelarvest riigi esindamisega kaasnevate kulude finantseerimine toimub maavalitsuse vahendusel (liikme- ja osamak- sud ning PRIA toetuse omaosalusmaksed).

PEREKONNASEISUTOIMINGUD

Anneli Riim, perekonnaseisuametnik-juhtivspetsialist

Aastal 2011 tegid perekonnaseisuametnikud oma tavapärasest tööd. Märkimisväärseid seadusemuudatusi ei tehtud ning aina paremini hakkas tööle uus tarkvara, millega alustasime 1. juulil 2010. aastal.

Aasta-aastalt väheneb nende avalduste arv, kus inimesed soovivad oma õiguste kaitseks või tõendamiseks esitada erinevaid perekonnaseisudokumente. Põhjus ei ole mitte selles, et inimesed ei vaja neid enam, vaid selles, et nüüd kantakse arhiivis olevad dokumendid rahvastikuregistrisse ning pensioniamet, notarid ja ükski riigiamet ei tohi inimeselt enam paberkandjal dokumenti nõuda, vaid vaatavad ise andmeid registrist. Mida registris ei ole, selle sisestamine tellitakse. Selliseid tellimusi tuleb meile iga päev, aga meile meeldib see.

Inimestel jääb ära avalduse esitamine ja riigilõivu maksmine, meil avalduste registreerimine, kinnitused täitmise kohta ja muu sarnane töö, mis võtab palju aega. Seda saab nüüd kasutada registri korrastamiseks.

Register ei ole muidugi täielik, kuna kogu arhiivi ei ole veel jõutud sisestada nii, et see oleks nähtav elektroonilises registris. Seda tööd jätkub aastateks.

Maakonna elanike arv on seisuga 01.01.2012 rahvastikuregistri andmetel 64 613. Maakonna-

keskuses, Rakvere linnas, on 01.01.2012 seisuga rahvastikuregistri andmetel 16 801 elanikku.

2011. aastal koostasid ametnikud maakonnas dokumendid 615 sünni kohta (314 poissi ja 301 tütarlast), 608 vastsündinu elukohaks sai Lääne-Virumaa. Maavalitsuses registreeriti neist 201 sündi. Surnult sündi enam ei registreerita ja seetõttu pole maavalitsusele nende arv teada. 192 lapse vanemad olid lapse sündimise hetkel abielus, 380 last võtsid isad omaks sünni registreerimisel ja 43 last jäid isata. Noorim sünnitaja oli 16- ja vanim 44-aastane.

Kaksikuid sündis kuus paari, neist kahel juhul olid mõlemad tüdrukud, ühel poisid ning kolm peret said korruga poja ja tütre.

Ühe käe sõrmedel võib üles lugeda sünni registreerimiseks laekunud avaldused, mida just abielus olevad vanemad saavad esitada kodanikuportaali kaudu selleks maavalitsusse või omavalitsusse kohale tulemata. Sellest on kahju, sest eelkõige hoiab see kokku vanemate aega ja ka Rakvere Haigla on andnud oma panuse, et abielus vanemad saaks seda teha. Nimelt annab eelmise aasta aprillist alates Pärnu Haigla, Fertilitase ja Tallinna suurte sünnitusmajade kõrval elektroonilise isikukoodi välja ka Rakvere Haigla.

Populaarsed tüdrukunimed on endiselt Sandra, Laura, Mia, Emma, Lisandra, Berit, Karoliina, Kaisa. Tüdrukutele pandi ka võõrnimesid, nagu Yvonne-Mirell või harvaesinevatest Äli, Engelina, Selene, Therese-Säde, Izabella-Kätli.

Kui poistenimedest olid aastaid edetabelis Markus, Marcus, Rasmus, siis 2011 tulid uued lemmikud: Joosep, Andri, Kaspar, Sander, Kristjan, Marten, Martin, Robert.

Väike väljavõte poistele antud võõrnimedest: Raico-Rico, Greig-Gerret, Deivid Leander, Remy Woldemar.

Väga vähe kasutati hooldusõiguse kuuluvuse muutmist maavalitsuses (viiel korral), kuigi vestlustest vanematega selgub, et vajadust selle järele on palju rohkem. Põhjuseks on ikka see, et lapsel on küll isa, kuid temast pole enam midagi kuulda – ta on kadunud laia maailma, seega ei ole tal võimalik ka ühist hooldusõigust teostada ja mõistlikum oleks ema asjaajamiste kergendamiseks ehk

lapse esindamiseks anda need õigused seaduslikult emale üle.

Mõnel juhul on samade probleemide ees ka isad.

Igavikku läks 801 Lääne-Virumaa elanikku. Nendest 790 inimese surm (391 meest ja 399 naist) registreeriti maakonna perekonnaseisuasutustes, neist maavalitsuses omakorda 259. Kolm surnut olid alla ühe aasta vanused lapsed.

Oleme märganud, et aasta-aastalt suureneb nende lahkunute hulk, kelle põrm tuhistatakse ning surma registreerija ei tea öelda, kuhu urn maetakse. Seega jääb see fakt dokumenteerimata ja tulevastel põlvedel on väga raske otsida oma lähedaste kalme.

Abielu sõlmimise õigust omavad Lääne-Viru maakonna perekonnaseisuetnikud registreerisid kokku 172 abielu, neist maavalitsuses 147, notarid 15 ja vaimulikud 10. Abiellumise päeval jättis maavalitsusse tulemata 5 paari, kes ei olnud teatanud avaldusest loobumise soovist.

Millise varasuhte abiellujad valivad? Enne 01.07.2010 kehtestatud perekonnaseadust oli abiikaasade varasuhteks ühisvara, kui nad ei vormistanud hiljem notari juures abieluvaralepingut. Nüüd on võimalik valida abieluavaldust esitades kolme varasuhte vahel. Maavalitsuses abiellunutest valisid ühisvara 114 paari, 23 lahusvara ning 10 vara juurdekasvu tasaarvestuse.

Sel aastal vähenes abieluvõime tõendite väljaandmine 2010. aastaga võrreldes 24-lt 8-le. Mis selle põhjus võib olla, ei oska öelda, sest viimastel aastatel on see arv olnud üle 20, 2006. aastal isegi 33. Seekord andsime välja tõendi abiellumiseks Venemaale (3), Tuneesiasse, Kanadasse, Filipiinidele, Soome ja Saksamaale.

Meile tuli abielluma inimesi USA-st, Kanadast, Valgevenest, Venemaalt (5) ja üks Venemaa kodanik, kes elas Moldovas.

Noorim pruut oli 18-aastane ja peig 20, vanim pruut aga 76 ning peig 84-aastane.

Maavalitsuses lahutati abikaasade kokkuleppel 95 abielu ning 2 lahutust vormistati vana, enne 1995. aastat tehtud kohtuotsuse alusel. 15 paari esitas küll avalduse, kuid lahutama ei tulnud.

Notarite juures lahutati 8 abielu.

Üks lahutatud abielu kestis alla 1 aasta, 9 abielu 1–2 aastat. Kõige rohkem lahutati abielusid, mis olid kestnud 3–10 aastat (50 paari) ning 5 paari abielu oli sõlmitud juba üle 30 aasta tagasi.

Uue nime saamiseks esitati 37 avaldust, neist

Lääne-Viru maavalitsuse keldris on arhiiv, kuhu mahub sündide, surmade, abielude, lahutuste ja teiste toimingute dokumentatsioon 1926. kuni 2010. aastani

8 menetles regionaalminister, 29 aga maavalitsus. Kõik maavalitsusele esitatud avaldused puudutasid perekonnanime muutmist. Uueks nimeks sooviti kas vanema, vanavanema või vanavanavanema nime ja see oli dokumentaalselt tõendatud.

Maavalitsuse pädevusse kuulub ka isaduse omaksvõtu registreerimine pärast lapse sündi. Alaealiste laste puhul tehti seda 13 korral, täisealise lapse puhul 1 korral.

Suure aja tööst võtab arhiivis olevate dokumentide sisestamine rahvastikuregistrisse, korduvate dokumentide andmine inimestele, kes vajavad neid põhiliselt välismaale esitamiseks. Arvutiprogramm võimaldab seda teha nii saksa-, ingliskui ka prantsuskeelsel plangil, seega jääb ära notariaalne tõlkimine, kuigi apostilliga kinnitamist vajab enamik perekonnaseisudokumente ja seda saab teha notarite juures.

Maavalitsused hakkasid vastu võtma elukoha registreerimise teateid ning edastavad need ise vastavatele omavalitsustele. Kui elukohta muudetakse, tuleb muudatused teha ühe kuu jooksul ka rahvastikuregistris.

Inimesed pöörduvad maavalitsuse poole väga erinevate muredega ja asja arutades leiame ikka lahenduse. Paljudel juhtudel on küsimused tekkinud seoses välismaal viibimise või elamisega.

Seetõttu tuletan meelde, et kui välisriigis tehakse perekonnatoiminguid (sünnib laps, abiellutakse jne), tuleb seal välja antud dokument ühe kuu jooksul esitada kas maavalitsusele või lähimasse Eesti saatkonda andmete sissekandmiseks Eesti rahvastikuregistrisse. See, et enamik välisriigi dokumente vajab kohapeal apostilliga kinnitamist või hoopis legaliseerimist, pole samuti veel kõigile teada.

RAHVUSVAHELISED SUHTED

Heili Nõgene, avalike suhete peaspetsialist

Lääne-Viru maavalitsusel kehtisid 2011. aastal sõpruslepingud järgmiste piirkondadega: Plöni kreis (Saksamaa Liitvabariik), Kuopio linn (Soome Vabariik), Vest-Agderi maakond (Norra Kuningriik), Dobelesuurvald (Läti Vabariik), Jönköpingskommun (Rootsi Kuningriik), Konini maakond (Poola Vabariik), Jász-Nagykun-Szolnoki omavalitsus (Ungari Vabariik), Criuleni rajoon (Moldova Vabariik).

Saksamaa Liitvabariigi Plöni kreisiga on Lääne-Virumaal sõprusuhted 1989. aastast alates.

- 2011. aasta septembris külastasid Lääne-Viru maavalitsuse esindajad Plöni kreisi. Lütjenburgis tähistati samal ajal Rakvere gümnaasiumiga õpilasvahetuse 20. aastapäeva, mille pidulikul üritusel käis osalejaid tervitamas ka Lääne-Viru maavanem Einar Vallbaum. Lääne-Viru maavalitsuse poolt oli tegu eelkõige tutvumisvisiidiga kohtumaks Plöni kreisi uue maavanema Stephanie Ladwigiga. Plönis toimunud töökoosolekute käigus arutati, mil viisil maakondadevahelist koostööd jätkata. Otsustati, et ka tulevikus on tähtsal kohal noortevahetus, mis mõlema osapoole hinnangul toimib perfektselt. Kohtumisel käidi mõtetena välja muusikakoolide õpilaste, kooride,

noortebändide vahetus ja vastastikused konkursid-kontserdid, koolide õpilasvahetuse fookuseerimine keskkonnateemadele. Visiidi käigus alustati kahe maakonna vahelise partnerluse 2014. aastal saabuva 25. aastapäeva kavandamist. Tähtpäevaks otsustati välja anda perioodi 1999–2014 käsitlev eesti-saksakeelne sõprusuhtede kroonika, mis on varem koostatud partnerluse esimese kümne aasta kohta.

Soome Vabariigi Kuopio linnaga kehtib koostööleping alates 1994. aastast.

- 2011. aastal visiite ei toimunud.

Norra Kuningriigi Vest-Agderi maakonnaga on Lääne-Virumaal koostööleping alates 1995. aastast.

- Vest-Agderi maakond annab neljandat aastat välja stipendiumi Lääne-Viru maakonna tegutsevale kunstnikule. Vest-Agderi kunstistipendiumi pälvis 2011. aastal teatrikunstnik, kunstiõpetaja ja Rakvere Loovuskeskuse ellukutsuja Jule Käen-Torm mitmekülgse tegevuse eest maakonnas ja Eesti kultuurikeskkonnas. Stipendiumi abil on kunstnik Jule Käen-Tormil võimalus 2012. aastal nii ennast kui ka loovuskooli loominguks edasi arendada.

Läti Vabariigi Dobelesuurvallaga on maakonnal koostööleping alates 2001. aastast.

- 2011. a augustis külastas Lääne-Viru maavalitsuse kolmeliikmeline delegatsioon

sõpruspiirkonda Dobele suurvalda. Nädal varem aset leidnud Dobele sõprusfestivalist võttis osa ka Rakke naisrahvatantsurühm Lääne-Virumaalt. Maavalitsuse delegatsioon külastas visiidi käigus Dobele iidse lossi festivali ning kohtumistel arutleti edasiste koostöövõimaluste üle, tutvuti Läti põllumajanduse, toiduainetööstuse, aga ka Dobele piirkonnas asuva biogaasitehasega, mis on suurim Põhja-Euroopas. Visiidi üks põhiteemasid oli võimalik Dobele, Jönköpingi ja Lääne-Virumaa ühistaotlus, mis keskenduks kohalike omavalitsuste tasandil ettevõtlusalade laiendamisele ja arendami-

sele. Et saada rahastust Põhja- ja Baltimaade ettevõtluse ja tööstuse mobiilsusprogrammi raames, on võimalik esitada ühine projekt Põhjamaade Ministrite Nõukogule. Üks tingimusi on, et projekti oleks kaasatud vähemalt kolm riiki – kaks põhjamaad ja üks Balti riik või kaks Balti riiki ja üks põhjamaa. Dobele kinnitas oma osalemisvalmidust ning 2011. aastal alustati Lääne-Viru maavalitsuse eestvedamisel ühistaotluse ettevalmistamist.

Rootsi Kuningriigi Jönköpingi kommuuniga on partnerlusleping sõlmitud 2003. aastal.

- 2011. a juunis viibisid Lääne-Virumaal

külalised Jönköpingist. Visiidi teemadeks olid koostöövõimalused kultuuri, hariduse, turismi ja ettevõtluse soodustamise alal. Visiidi keskne teema oli ettevõtlusalade laiendamine ja arendamine kohalike omavalitsuste tasandil ning võimalik Dobele, Jönköpingi ja Lääne-Virumaa ühistaotlus Põhjamaade Ministrite Nõukogule. Jönköping kinnitas oma osalemisvalmidust ning 2011. aastal alustati Lääne-Viru maavalitsuse eestvedamisel ühistaotluse ettevalmistamist.

- Jönköpingis tegutsev Rootsi-Eesti Selts andis 11. korda stipendiumi noorele kultuuritegijale ja selle sai Jane Napp Rakvere Linnanoorte näitetrupist. Jönköpingis tegutsev Rootsi-Eesti Selts rajas 2002. aastal stipendiumi, mis antakse üle kord aastas Eesti taasiseseisvumispäeval, 20. augustil ühele lootustandvale Lääne-Virumaa noorele kultuuri või spordi alal.
- 2011. a novembris osalesid maavalitsuse arengu- ja planeeringuosakonna juhataja Mati Jõgi ning SA Lääne-Viru Arenduskeskus kohalike omavalitsuste konsultant Triin Varek Jönköpingis ELMIA 2011 allhanke-messil. Põhja-Euroopa suurimal allhanke-messil on kokku 1200 osalejat rohkem kui 30 riigist. Visiidi tulemusena on Lääne-Viru maavalitsus ja SA Lääne-Viru Arenduskeskus pakkunud maakonna ettevõtetele võimalust osaleda külastusdelegatsioonis või ühisstendiga 2012–2013 messidel. Samuti toimus visiidi käigus ettevalmistav kohtumine Põhjamaade Ministrite Nõukogule esitatava projekti osas.

Jönköpingi delegatsiooni vaimustas Rakveres toimunud II punklaulupidu

Koostööleping **Poola Vabariigi** Konini maakonnaga kehtib alates 2006. aastast.

- 2011. a aprillis leidis Lääne-Virumaal aset rahvusvaheline noortelaager. Comeniuse projekti raames korraldas Kunda Ühisgümnaasium sõpruskoolide kohtumise, mille läbiv teema oli „Eestlaste traditsioonilised tööd”. Osalesid 12–17-aastased noored Rumeeniast, Bulgaariast, Poolast, Leedust, Türgist ja Eestist. Noortelaagris osales ka grupp noori Konini maakonna Kramski omavalitsusest.
- Juulis 2011 käis õppereisil Poolas Lääne-Virumaa Põllumeeste Liit, kes külastas ka sõprusmaakonda Koninit. 30-liikmeline Lääne-Viru põllumeeste delegatsioon kohtus Konini vastse maavanema pr Małgorzata Waszakiga ning tutvus kohalike talunike ja taludega.
- Konini maavanem kutsus Lääne-Viru esindajad Poznańisse 2011. a septembris toimunud rahvusvahelisele konverentsile, mille teema oli võõrsil töötavad lapsevanemad ja sellest tulenevad probleemid vanemlike kohustuste täitmisel. Konverentsi korraldaja oli Poola Haridusministeerium. Lääne-Virumaad esindasid konverentsil maavalitsuse sotsiaalvaldkonna nõunik Helbe Jaanimägi ning Vinni valla haridusnõunik Margit Diits.

Ungari Vabariigi Jász-Nagykun-Szolnoki omavalitsusega kehtib koostööleping 2006. aastast.

- Traditsiooniliselt on Lääne-Virumaa kollektiivid kord aastas osalenud Szolnoki Rahvatantsufestivalil. 2011. aastal festivali ei toimunud, Jász-Nagykun-Szolnoki omavalitsus teavitas Lääne-Viru maavalitsust, et

tulevikus hakatakse festivali korraldama üle aasta.

Koostööleping **Moldova Vabariigi** Criuleni rajooniga sõlmiti 2011. aastal.

- Lääne-Viru maavalitsus alustas 2010. aastal välissuhete elavdamist, saates kõigile Eestis asuvatele välisriikide suursaatkondadele Lääne-Virumaad tutvustavad materjalid ning kutse tulla maakonnaga tutvuma. Selle tulemusena külastas Moldova suursaadik Eestis Victor Guzun 2011. a aprillis Lääne-Virumaad, toimusid kohtumised maavalit-

suse ja omavalitsustega, tutvuti ettevõtete ning haridus- ja spordiasutustega. Visiidi tulemusena said Lääne-Virumaa esindajad kutse Moldovasse Criuleni rajooni.

- 2011. a augustis külastasid Criuleni rajooni Lääne-Virumaalt maavanem Einar Vallbaum, Riina Kaptein maavalitsusest, Sõmeru vallavanem Peep Vassiljev ja Kadriina vallavanem Aivar Lankei. Visiidi käigus sõlmiti Criuleni ja Lääne-Virumaa vahel koostööleping, mis keskendub turismile, kultuurivahetusele, kogemuste ja kontak-

Criuleni rajooni maavanem Vitalie Rotaru ja Lääne-Viru maavanem Einar Vallbaum kohtumisel maavalitsuses

tide vahetamisele majandus-, planeerimis-, haridus-, sotsiaal- ning muu avaliku halduse valdkonnas.

- Novembris 2011 viibis maavanema Einar Vallbaumi kutsel Lääne-Virumaal delegatsioon Criuleni rajoonist. Visiidi käigus tutvusid külalised Sõmeru ja Kadrina valla ning Rakvere linnaga, lisaks maakonna erinevate ettevõtete ja asutustega. Kohtumisel arutati võimalusi kultuurialaseks koostööks, spetsialistide ja õpilaste vahetuseks, infrastruktuuri arendamiseks, teedehituseks, ettevõtluse ja kaubavahetuse soodustamiseks. Criuleni rajoon väljendas oma soovi osaleda välisprojektides ning teha koostööd meie teiste välispartneritega.

Lisaks mainitud partnerlussuhetele on Lääne-

Viru maakond üks osapooli Eesti-Soome nelja maakonna (Põhja-Savo, Ida-Virumaa, Järvamaa ja Lääne-Virumaa) vahelises noorsootöölases koostöös, mis sai alguse 1997. aastal.

- 2011. a detsembris allkirjastasid Lääne-Viru maavanem Einar Vallbaum, Ida-Viru maavanem Riho Breivel, Järva maavanem Tiina Oraste ja Soome Põhja-Savo majandusarengu-, transpordi- ja keskkonnakeskuse juhataja Kari Virranta Paides toimunud kohtumisel noorsootöölase koostöölepingu. Lepinguga kavandatakse nelja maakonna vahelist noorsootöölaset koostööd aastateks 2012–2013. Lepingusse pandi kirja kaheksa koostööpunkti, mille teemad on noorte suunamine, toetamine ja nõustamine tööturule astumiseks, multikultuursus

noorsootöös, ettevõtlik noor, sidusvaldkondade koostöö erinoorsootöös. Kava kohaselt toimuvad kogemuste vahetamise eesmärgil neli koostööpoolte kohtumist Soomes ja neli Eestis – Lääne-Virumaal ja Järvamaal kummaski üks kohtumine ning Ida-Virumaal kaks kohtumist. Soomet esindab pärast 01.01.2010 toimunud kohalike omavalitsuste riiklikku reformi Põhja-Savo majandusarengu-, transpordi- ja keskkonnakeskus. Eelmine noorsootöölane koostööleping aastateks 2010–2011 sõlmiti Soomes novembris 2009. Selle alusel toimus kokku üheksa koostöökohtumist, mille teemad olid noorsootöö koolis, erinoorsootöö, noored ja liikumine ning kodanikualgatus ja noorte osalus.

Rakvere linnus

HARIDUS- JA SOTSIAALOSAKOND 2011

Marge Lepik, haridus- ja sotsiaalosakonna juhataja

Osakonna eesmärk on kujundada maakonnas regionaalset ning riiklikku haridus-, kultuuri-, spordi- ja noorsoopoliitikat ning korraldada maavalitsuse ülesannete täitmist nendes valdkondades, tagamaks maakonnas hariduse, noorsoo, kultuuri ja

spordi tervikliku ja tasakaalustatud arengu koostöös tegevuse sihtrühmadega.

Vastavalt osakonna põhimäärusele, 2011. a tegevuskavale, koostöölepingutele Siseministeeriumi, Haridus- ja Teadusministeeriumi ning Kultuuriministeeriumiga oli osakonna prioriteet maakonna institutsioonide, organisatsioonide ja asutuste kooskõlastatud tegutsemise eelkõige järgmistes suundades:

1. Aktiivne osalemine õpetajaameti parema maine kujundamises (tunnustussüsteemi arendus, Õpetaja autähis ja haridusfoorum).
2. Koostöös erinevate institutsioonidega noorte karjäärinõustamise edendamine, maakonnale vajalike elukutsete, loodusteaduste ja tehnoloogiahariduse populariseerimine.
3. Spordinõukogu ja -liidu tõhusama koostöö tugevdamine spordivaldkonna arendamisel.
4. Maakonna noorte kaasamine omavalitsuste ühistegevusse ja otsustusprotsessidesse noortekogude kaudu.

5. Kultuuriasutuste, -tegelaste ja -ühenduste kaasamine Virumaa kultuuriprogrammi elluviimisesse.
6. Uuest põhikooli- ja gümnaasiumiseadusest tulenevate muudatuste elluviimisele ning uue õppekava väljatöötamisele ja rakendamisele kaasaaitamine haridusasutustes.
7. Noorte laulu- ja tantsupeo õnnestunud ettevalmistuse ja korraldamise tagamine.

Haridusvaldkonnas oli erilise tähelepanu all uue õppekava ning põhikooli- ja gümnaasiumiseaduse tutvustamine. 2011. a hoogustus arutelu maakondliku gümnaasiumide võrgu ning erikoolide saatuse üle, toimusid aktiivsed ümarlauad koolijuhtide ja omavalitsuste esindajatega. Arutelu jätkus 2012. a kevadeni. Osakond jälgis õppeasutuste sisehindamise aruannete esitamist Haridus- ja Teadusministeeriumile. 2011. a jaanuariks olid enamikul õppeasutustest (puudusid veel kahel koolil ja kahel lasteaial) aruanded esitatud, esitamise näitaja oli üleriigiliselt parimate hulgas. Muud välishindamise toimingud toimusid õigel ajal ja nõuetekohaselt. Riiklike tasemetööde ja eksamite korraldus oli maakonnas koordineeritud, kokkuvõtted koolidele esitatud ja infoportaal avalikustatud.

Koostöös Lääne-Viru Omavalitsuste Liidu (VIROL) tegevjuhi ja hariduskomisjoniga korraldati augustikuus hariduspäev kõigile haridusvaldkonnas tegevatele inimestele, mais parimatele

ainetundjatele tunnustusüritus ning hea õpetaja kuu raames haridusfoorum „Ettevõtlikkus ja loovus – kas edu?“

Jätkus koostöös maakonna kolme kõrgkooli, Rakvere linna, VIROLi ja maakondliku arenduskeskusega 2009. a asutatud SA Virumaa Kompetentsikeskus nn Targa Maja arendamine. Kevadel toimus konverents, oktoobris tutvuti Soomes vastavate keskustega. EASile esitati taotlus Targa Maja rajamiseks, kuhu koondusid parimad kompetentsid ettevõtluse ja elukeskkonna arendamiseks.

Hariduslike erivajadustega õpilaste nõustamiskomisjon kutsus ellu uue algatuse – kord kuus toimuva koostööpartnerite ümarlaua erinevatel teemadel.

Noorsootöö valdkonna prioriteetid olid maakonna noorte kaasatuse suurendamine ühistegevuses ja otsustusprotsessides (noortekogud, õpilasesindused jt noorteorganisatsioonid) ning noorte isamaalise kasvatuses tõhustamiseks uute töövormide arendamine. Enam tähelepanu pöörati maakonna noorsootöötajate ja noorteuhtide koolitamisele ning informeerimisele, et optimeerida koolituskulusid. Viidi ellu noorsooprogrammid, osakond koordineeris noorsootöösasutuste tegevust, korraldati noorte teavitust ja nõustamist. Algatati uus programm „Ettevõtlik haridus“ noorte ettevõtlikkuse ja ettevõtluse arendamiseks.

Kultuurivaldkonna prioriteet oli kultuuriasutuste, -tegelaste ja -ühenduste kaasamine maakondlikku ühistegevusse, selleks koordineeriti

ning viidi ellu kultuurialaseid tegevusi ja projekte, toetati kultuuri- ja ajaloolist omapära ning traditsioonide säilitamist. Põhirõhk oli noorte laulu- ja tantsupeo heal ettevalmistusel ning selles osalemisel.

Sportivaldkonna prioriteet oli spordinõukogu ja -liidu koostöö tugevdamine valdkonna arendamisel ning elanikkonna kaasamisel harrastussporti. Tugevnes maakondliku spordinõukogu tegevus spordivaldkonna juhtimisel, spordiprojektide elluviimisel. Paranen koostöö spordiliiduga.

Sotsiaalhoolekande valdkonna ülesanded on riikliku sotsiaalhoolekandepoliitika elluviimine, asenduskoduteenuse ja riigi rahastatava lapsehoiuteenuse rahastamise korraldamine; lapsendamise korraldamine ning vastava registri pidamine; asenduskodu- ning lastehoiuteenuse tegevuslubade menetlemine ja järelevalve; järelevalve teostamine maakonnas osutatavate sotsiaalteenuste ja muu abi kvaliteedi ning riigi poolt sotsiaalhoolekandeks eraldatud sihtotstarbeliste rahaliste vahendite kasutamise üle. Järelevalvet maakonnas osutatavate sotsiaalteenuste kvaliteedi üle teostati seitsmes kohaliku omavalitsuse üksuses, kolmeteistkümnes üldtüüpi hooldekodus ja neljas asenduskoduteenust osutavas asutuses.

Rahvatervise valdkonna ülesanded on tervisekaitse, haiguste ennetamise ja tervise edendamise abinõude rakendamise tagamine maakonnas; tervisehäirete ja haiguste ennetamisele suunatud

programmide väljatöötamine ja elluviimise korraldamine; tervisekaitse ja tervise edendamisega tegelevate asutuste ning arstide vahelise koostöö koordineerimine; proteeside, ortopeediliste ja muude abivahenditega varustamise korraldamine ning maakonnas perearstinimistu alusel tegelevate perearstide tegevuse üle järelevalve teostamine. Terviseedenduse programmide raames täideti ettenähtud tegevused, täiendati maakonna terviseprofili. Maakonnast lahkus viis perearsti, neist neli läks tööle Soome. Konkursid perearstide leidmiseks ebaõnnestusid, kaks nimistut (Tapal ja Kundas) liideti teistega ning vabadele nimistutele määrati ajutised asendajad.

Kokkuvõtvalt hinnates täitis osakond 2011. aastaks püstitatud põhilised ülesanded, rakendas uusi töövorme, leidis uusi erinevaid partnereid koostööks ja tunnustusvorme erinevate valdkondade tublimate töötajate äramärgimiseks.

Osakonna tugevuseks on pädevad ametnikud, kes on huvitatud mitmekesisest tegevusest erinevate valdkondade vahel ning koostööst partneritega väljaspool maavalitsust. Abi oli kindlasti ka sellest, et kaasati Lääne-Viru Rakenduskõrgkooli õpilasi ja üliõpilasi praktika kaudu oma ülesannete täitmisele.

Osakonna kogutud andmetest on koostatud elektrooniline kogumik, millega saab tutvuda www.virol.ee/maakond/haridus.

Tabel 2. 2011/2012. õppeaastal maakonnas tegutsenud õppe- ja lasteasutused

Lasteaiad/üldhariduskoolid	Arv	Laste arv seisuga 10.09.11
Lasteaedu (sh lasteaed-alkkoolid ja lasteaed-põhikoolid)	31	2741
neist eralasteaedu	2	
Põhikoole 1.–6. klassini	6	177
neist lasteaed-alkkoole	4	161
Põhikoole 1.–9. klassini	17	1262
neist lasteaed-põhikoole	9	515
Erikoolid	5	285
sh erakoolid	2	55
Õpilaskodusid	5	61
üldhariduskoolide juures		
neist riiklikult toetatud kohti munitsipaalkoolide juures	3	55

Kutseõppeasutused	Arv	Õppurite arv seisuga 10.09.11
Keskkooled, gümnaasiumed	13	5535
neist eragümnaasiumed	1	341
neist õhtuse ja kaugõppeosakondadega	2	52
neist täiskasvanute gümnaasium	1	167
Huvikoole	10	1733
neist munitsipaalkoole	6	1053
neist erakoole	4	680
Rakenduskõrgkoole	1	1197
sh kutsekeskharidust omandamas		360
Üli-/kõrgkooli filiaale	2	300
Kutsekoole	3	1109

Allikas: Eesti Hariduse Infosüsteem (EHIS)

HARIDUS

Kõikides haridusasutuste tüüpides oli laste või õpilaste arvu vähenemine. Haridusasutuste võrgus olulisi muudatusi ei olnud: 2011. a liideti kaks kooli (Rakvere Vene Gümnaasium liitus Rakvere Gümnaasiumiga), Tudu lasteaed ja Tudu Põhikool Tudu Lasteaed-Põhikooliks ning F. v. Wrangelli nim Roela Põhikool ja Roela lasteaed F. v. Wrangelli nim Roela Lasteaed-Põhikooliks.

Olulist hariduse valdkonnas 2011. aastal

2010/2011. õppeaastal oli erilise tähelepanu all uue õppekava ning põhikooli- ja gümnaasiumiseaduse tutvustamine. 2011. a hoogustus arutelu maakondliku gümnaasiumide võrgu ning erikoo-

2011. a septembris avati Vihula vallas spetsiaalselt sel otstarbel ehitatud Võsupere lasteaed-külaakeskus

lide saatuse üle, toimusid aktiivsed ümarlauad koolijuhtide ja omavalitsuste esindajatega. Maa-valitsus esitas Haridus- ja Teadusministeeriumile (edaspidi HTM) oma ettepanekud gümnaasiumide võrgu ümberkorraldamiseks ning maakonnavõrgu kujundamiseks. Arutelu jätkus 2012. a kevadeni.

Komisjon hindas maakonna arengukava 2007–2015 täitmist ja tegi ettepanekuid selle täiendamiseks.

Koostöö VIROLi tegevjuhi ja hariduskomisjoniga oli edukas, ühiselt korraldati augustikuus hariduspäev kõigile haridusvaldkonnas tegevatele inimestele, mais tunnustusüritus parimatele ainetundjatele.

Jätkati infolehe kui peamise infokandja edastamist haridusasutustele haridussündmuste kohta ning haridusjuhtidele aktuaalsetel haridusteemadel ja seadusandlusest. Maakonna infoportaalis uuendati pidevalt infot haridusstatistika ja analüüsidega.

Maakonna kolme kõrgkooli, Rakvere linna, VIROLi ja maakondliku arenduskeskuse koostöös kolmekümne koostööpartneriga maakonnast ja üle Eesti jätkus 2009. a asutatud SA Virumaa Kompetentsikeskus nn Targa Maja arendamine TLÜ Rakvere Kolledži direktori Kalle Karroni aktiivsel eestvedamisel. Taotlus Targa Maja, kuhu koondusid parimad kompetentsid ettevõtluse ja elukeskkonna arendamiseks, rajamiseks läbis edukalt konkursi.

Oktoobris toimus hea õpetaja kuu raames Sõmerul koostöös VIROLi, Rakvere Teatri ja Eesti Ettevõtluskõrgkooli Mainor Rakvere õppekeskusega haridusfoorum „Ettevõtlikkus ja loovus – kas edu?“. 2010. a lõpuks oli Eesti õpetaja autähise rajamise toetuseks erinevate projektidega kogutud ligi 200 000 krooni, mis võimaldas 2011. a autähise ehitust alustada. Autähis avatakse 2012. a õpetajate päeval.

Alusharidus

Kohaliku omavalitsuse kohustus on luua kõigile 1,5–7-aastastele lastele, kelle elukoht on antud valla või linna haldusterritooriumil ning kelle vanemad seda soovivad, võimalus käia teeninduspiirkonna lasteasutuses.

Koolieelseid munitsipaallasteasutusi on maakonnas kokku 18, sh üks venekeelse õppekeelelasteaed Tapal ja kaks eralasteaeda, lisaks neli lasteaed-alkkooli ja üheksa põhikooli, mille juures töötavad lasteaiarühmad.

2011. a sügisel oli maakonnas 3090 (2010. a 2961 ja 2009. a 2712) lasteaiakohta, kuid lasteaias oli HTM andmetel 2811 (2010. a 2663 ja 2009. a 2670) last. Vabu kohti on 279 (2010. a 331 ja 2009. a 249), kusjuures üle 10 vaba koha oli Vinnis, Tamsalus, Väike-Maarjas, Haljalas, Kadrinas, Põlulas ja Jänedal.

Lasteaias käivate laste arv suurenes 2011. a 12 (2010. a 7, 2009. a 8 ja 2008. a 11) lasteaias.

Lasteasutustes viibis 2011. a 70,0% (2010. a 74,6%, 2009. a 57,3% ja 2008. a 49,4%) maakonna 2–6-aastastest lastest.

Lasteaedades töötas 394 pedagoogi (2010. a 369 ja 2009. a 341), neist õpetajatena 291 (2010. a 273, 2009. a 279), 18 juhatajat, 12 juhataja asetäitjat, 31 muusikaõpetajat (2010. a 26 ja 2009. a 27), 20 liikumisõpetajat (2010. a 17 ja 2009. a 19), 17 logopeedi (2010. a 17 ja 2009. a 18), 3 eripedagoogi, 1 ujumisõpetaja ja 1 eesti keele õpetaja.

Eriharidus

2010. a kehtima hakanud uus põhikooli- ja gümnaasiumiseadus sätestab hariduskohustuse täitmiseks ja võimetekohase hariduse omandamiseks senisest enam paindlikku õppekorraldust ning individuaalset lähenemist õpilastele, aluseks on kaasava hariduse põhimõtted.

Erivajadustega õpilastele on loodud maakonna riigikoolid ja erakoolid, kus vastavalt erivajadusele õpetatakse lihtsustatud või toimetuleku riikliku õppekava alusel. Maakonnas on viis erikooli:

Mihkli Kool (35 õpilast), Rakvere Lille Kool (20 õpilast), Vaeküla Kool (117 õpilast), Porkuni Kool (70 õpilast) ja Tapa Erikool (43 käitumisraskustega õpilast), neist kolm viimast on riigikoolid. Õpilaste arv erikoolides kokku on kümme aastat olnud ikka üle 300, 2011. a langes see näitaja esimest korda allapoole.

Peale erikoolide on hariduslike erivajadustega lastele maakonnas järgmised võimalused:

- erivajadustega laste koolieelne arendusrühm Rakvere lasteaias Triin seitsme lapsega. Rühmas töötavad eripedagoog, kaks õpetajat ja õpetaja abi;
- logopeedilist abi saab maakonna 16 lasteaias ja 26 koolis. Kokku sai 2011. a maakonnas logopeedilist abi 804 õpilast (2010. a 928, 2009. a 899);
- õpiabi/parandusõpperühmad töötasid 26 koolis kokku 861 õpilasele (2010. a 946, 2009. a 775);
- tasandusklassid spetsiifiliste õpiraskustega õpilastele olid seitsmes koolis kokku 150 õpilasega (2010. a 248).
- klassid kasvatusraskustega õpilastele (7.–9. kl) olid Rakvere Õhtukeskkoolis – 2 klassikomplekti 14 õpilasega (2010. a 27 ja 2009. a 23, seejuures kolm komplekti);
- koduõppel oli tervislikel põhjustel maakonnas kokku 10 õpilast (2010. a aga 12).

Üldhariduskoolides oli kokku 1914 haridusliku erivajadusega õpilast, s.o 25,8% (2010. a 25,7%) õpilastest.

Hariduslike erivajadustega lastele osutasid abi VIROLi juures tegutsev õppenõustamiskeskus ja nõustamiskomisjon maavalitsuse juures.

Merike Trumm

nõustamiskomisjoni sekretär

Nõustamiskomisjon

Vastavalt põhikooli- ja gümnaasiumiseadusele tegutseb maakondlik erivajadustega

laste nõustamiskomisjon maavalitsuse juures. Maavanema kinnitatud komisjoni koosseisu kuulub viis liiget: eripedagoog, logopeed, psühholoog, sotsiaaltöötaja (lastekaitsespetsialist) ja maavalitsuse esindaja. Maakonna üheski vallas ega linnas ei ole moodustatud oma komisjoni.

Komisjon töötas oma aastatööplaani alusel: pidas 16 koosolekut (2010. a 23). Aasta jooksul nõustati 168 last (2010. a 135, 2009. a 167), seejuures õppekava määrati 56 korral (2010. a 67, 2009. a aga 59), erikooli või -klassi suunati 61 korral (2010. a 53, 2009. a 72) ning koolipikendust anti 28 lapsele (2010. a 23, 2009. a 41). Nõustamiskomisjoni koosolekud toimusid reeglipäraselt kord kuus, vajaduse korral peeti ka lisakoosolekuid (viis istungit). Igale istungile eelnesid ka eelistungid, kus komisjoni liikmed tutvusid komisjonile laekunud dokumentidega.

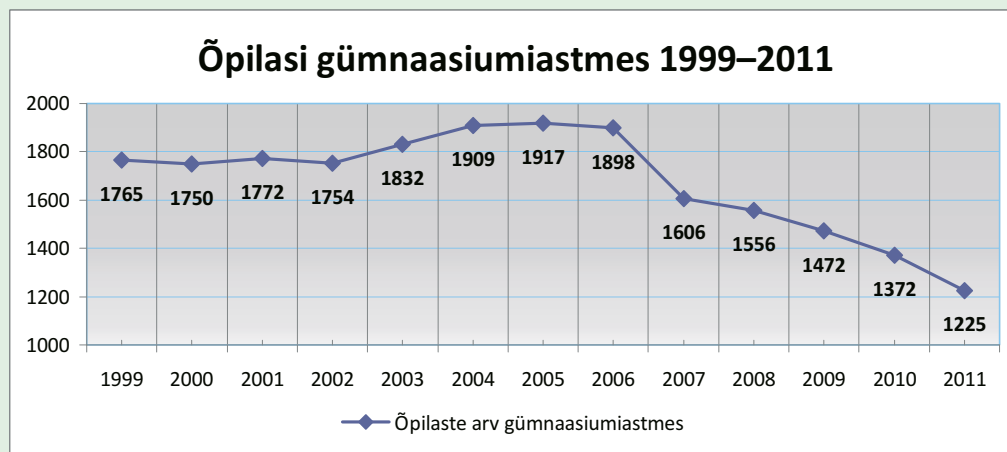
Komisjon jätkas eelmisel aastal alustatud ümarlaudade korraldamist koostööpartneritele. 2011. a käsitleti erinevaid aktuaalseid teemasid: erivajadustega laps põhikooli- ja gümnaasiumiseaduses, erivajadusega laps maakonna kutsekoolides ja täiskasvanute gümnaasiumis, koostöö perearstidega. Kohtuti erikoolide esindajatega ja tutvustati neid koole koostööpartneritele.

2011. a tegevuskavas planeeritu sai täidetud,

Tabel 3. Õpilasi omavalitsuste kaupa, sügis 2011

Omavalitsus	Kool	Õpilasi	Õpilasi	Õpilasi	Vahe a-ga 2010
		2009	2010	2011	
		2009	2010	2011	
Haljala vald	Haljala G	358	345	298	47
Kadrina vald	Kadrina KK	662	623	584	39
	Vohnja L-AK	18	19	14	5
		680	642	598	44
Kunda linn	Kunda ÜG	411	384	361	23
Laekvere vald	Laekvere PK	87	89	78	11
	Muuga PK	64	55	50	5
		151	144	128	16
Rakke vald	Lahu AK	12	10	9	1
	Rakke G	172	159	140	19
	Salla PK	41	33	30	3
		225	202	179	23
Rakvere linn	Rakvere G	767	744	786	42
	Rakvere Linna AK	136	136	126	10
	Rakvere PK	213	211	208	3
	Rakvere RG	908	878	877	1
	Rakvere VG	131	108		
	Rakvere TäisG	246	223	167	56
	Rakvere Vanalinna Kool			7	7
	Rakvere Eragümn	360	356	341	15
		2761	2656	2512	144
Rakvere vald	Lasila PK	89	80	69	11
	Veltsi L-AK	22	15	18	3
		111	95	87	
Rägavere vald	Põlula K	70	71	67	4
Sõmeru vald	Sõmeru PK	184	177	168	9
	Uhtna PK	85	83	89	6
		269	260	257	3
Tamsalu vald	Tamsalu G	418	404	392	12
	Vajangu PK	46	47	38	9
		464	451	430	21
Tapa vald	Jäneda K	67	64	60	4
	Lehtse PK	49	50	43	7
	Tapa G	684	651	625	26
	Tapa VG	252	237	232	5
		1052	1002	960	42

Omavalitsus	Kool	Õpilasi	Õpilasi	Õpilasi	Vahe a-ga 2010
		2009	2010	2011	
		2009	2010	2011	
Vihula vald	Vihula L-AK	4	3	3	
	Võsu PK	62	60	58	2
		66	63	61	
Vinni vald	Roela PK	78	63	59	4
	Tudu PK	45	40	40	
	Vinni-Pajusti G	442	401	366	35
		565	504	465	39
Viru-Nigula v	Vasta Kool	114	102	88	14
Väike-Maarja vald	Kiltsi PK	57	66	55	11
	Simuna K	68	67	62	5
	Väike-Maarja G	404	378	366	12
		529	511	483	28
KOKKU		7826	7432	6974	458

Tabel 4. Gümnaasiumi lõpetanute sissesaamine ülikoolidesse 2011. a

ÜLIKOOL	Rakvere RG		Haljala G		Tamsalu G		Rakke G		Tapa VG		Rakvere TG		V-Maarja G		Vinni-Pajusti G		Kunda ÜG		Kadrina KK	Rakvere G	Rakvere EG		Tapa G			KOKKU
	RE	REV	RE	REV	RE	REV	RE	REV	RE	REV	RE	REV	RE	REV	RE	REV	RE	REV		RE	REV	RE	REV	KÕ		
Eesti Maaülikool		2		1													1	1	5	6				1	1	18
Estonian Business School																			2					1		3
Euroakadeemia	1		1																	1						3
Tallinna Tehnikaülikool	16	3	3			2			2			2		4	3	1	2	9	11	6	1					65
Tallinna Ülikool	6	4	5	3						1	2		5	1	4	1	5	9	2		1	1				50
Tartu Ülikool	9	2		1						3				4	2	3	1	8	20	1		2				56
EMU Tehnika Kolledž	2																									2
TLÜ Balti Filmi- ja Meediakool	1																		1							2
TLÜ Haapsalu Kolledž																						1				1
TLÜ Rakvere Kolledž	1																									1
TTÜ K-Järve filiaal	1																									1
TTÜ Tallinna Kolledž				1																						1
TÜ Pärnu Kolledž	1																									1
TÜ Viljandi Kultuuriakadeemia	1																									1
		11	9	5	1	2		2		4		4		13	6	9	5				9	1	4	3	1	
KOKKU	39		20		6		2		2		4		4		19		14		30		47		10		7	205

Allikas: koolide andmed 2011. aasta kohta

Eelmisel õppeaastal osutus Lääne-Virumaa abiturientide seas populaarseimaks ülikooliks edasiõppimise suhtes Tallinna Tehnikaülikool, kus alustas õpinguid 58 õpilast. Tartu Ülikoolis alustas oma õpinguid 55 õpilast ning Tallinna Ülikoolis 48 õpilast.

Tabel 5. Gümnaasiumi lõpetanute vastuvõtt kõrgkoolidesse 2011. a

KÕRGKOOL	Rakvere RG		Haljala G		Tamsalu G		Rakke G		Tapa VG		Rakvere TG		V-Maarja G		Vinni-Pajusti G		Kunda ÜG		Kadrina KK	Rakvere G	Rakvere EG		Tapa G	KOKKU
	RE	REV	RE	REV	RE	REV	RE	REV	RE	REV	RE	KÕ	RE	REV	REV	KÕ		RE	REV	RE				
Eesti Ettevõtluskõrgkool Mainor																				3		1		4
Eesti Hotelli- ja Turismikõrgkool	1																		1			3		5
Eesti Lennuakadeemia	1													1						2				4
Eesti Mereakadeemia	3	1																		1			1	6
Lääne-Viru Rakenduskõrgkool	8			2		1				2		1	1	7			1	4	4	4				35
Sisekaitseakadeemia	2					1						3		1										7
Tallinna Pedagoogiline Seminar												1							2	2				5
Tallinna Tehnikakõrgkool	8					1	1	2				2							5	5		1		25
Tallinna Tervishoiu Kõrgkool	1		4							1		2		1		1							2	12
Tartu Kõrgem Kunstikool																			1					1
Tartu Tervishoiu Kõrgkool	1			1		1													1	4	1			9
KOKKU	25	1	4	3		4	1	2		3		9	1	10		1	1	14		21	5	5	3	113

Allikas: koolide andmed 2011. aasta kohta

Kõrgkoolidest pürgisid maakonna abiturientid enim Lääne-Viru Rakenduskõrgkooli. Tallinna Tehnikakõrgkoolis alustas õpinguid 24 õpilast. Välismaa üli- ja kõrgkoolidesse asus õppima 9 noort.

lisaks oli mitmeid uusi algatusi (igakuine ümarlaud, kohtumised koostööpartneritega ja koolide külastused).

Komisjoni sekretär nõustas mitme kooli kutsel ka koolides pedagooge. Komisjoni liikmed võtsid osa psühholoogia- ja eripedagoogikaalastest koolitustest ning üleriiklikust teabepäevast õppenõustamiskeskuste meeskondadele ja nõustamiskomisjonide liikmetele.

2012. a jätkab komisjon tihedat koostööd oma partneritega, selgitab komisjoni ülesandeid, nõustab ja informeerib neid.

Kutse-, kõrg- ja täiskasvanuharidus

Rakvere Ametikool

(direktor Hannes Mets)

Lääne-Virumaa suurim kutseõppeasutus, mille peamine ülesanne on anda kutsekeskharidus põhikooli lõpetanutele ja kutse keskkooli lõpetanutele, eelkutsealast koolitust põhikooli- ja gümnaasiumiõpilastele ning korraldada täiskasvanutele täiendus- ja ümberõpet.

EHISE andmetel õppis koolis 846 (2010. a 943 ja 2009. a 971) õpilast 22 (2010. a 17) erialal. Riiklik koolitustellimus oli 918.

Suuremad projektid koolis:

- Ettevõtlikuks ja loovaks õpilasfirmas
- Aitame kaasa Gruusia kutsehariduse arengule II
- Karjääriõppekursused töötutele noortele Rakvere Ametikoolis, Väike-Maarja Õppekeskuses, Narva Kutseõppekeskuses ning Järvamaa Kutsehariduskeskuses

- Tõhusad meetmed pikaajalise tööpuuduse leevendamiseks
- Õppijate väljalangevuse vähendamine kutseharidussüsteemist
- Comenius – Noor ja vabatahtlik. Partneriteks Saksamaa ja Ungari
- KUPO projekt – kutsehariduse populariseerimine uuenduslike huviringide organiseerimise kaudu
- Kutseõpetajate ja praktikajuhendajate ametialane enesetäiendamine Euroopas
- Muud abikõlblikud kulud. Seadmed
- Wining a job through successful workplace ment
- Õppimine avastades Euroopa mitmekesisust
- E-õppe arendamine kutsehariduses

Märkimisväärsemad sündmused koolis: ettevõtete tänapäev, õpilaslaad, jõululaad, erialavalikupäevad, koolide külastused, TÕNi raames õpetajate tunnustamise üritus, piirkonna täiskasvanuõppe seminar.

Sisekaitseakadeemia Päästekolledži Päästekool

(direktori asetäitja Janek Lass)

Vastavalt Vabariigi Valitsuse 25.02.2004. a korraldusele nr 107-k (Väike-Maarja Päästekooli ümberkorraldamine) on keskhariduse baasil töötav kool alates 01.09.2004. a Sisekaitseakadeemia koosseisus, kusjuures päästekooli juhhib Päästekolledži direktori asetäitja.

Päästekool eristub teistest maakonna kutseõppeasutustest, sest õpilased on täielikult riiklikul ülalpidamisel ning õpilastele kehtivad kõrgendatud distsipliinid.

2011. a õppis 78 (2010. a 83, 2009. a 73) õppurit päästespetsialisti, päästekorraldaja ja päästja erialal, kusjuures riigi tellimus oli 84 (2010. a 81) kohta.

Olulisim üleriigiline üritus oli Lõpusõda koostöös SKA erinevate struktuuride (politsei ja piirivalve), Tervishoiuakadeemia, Tartu ja Tallinna kiirabiga.

EL rahastusega viidi ellu projektid Firefight II (koostöös Rootsi päästeametiga) ja LIFE+.

Väike-Maarja Õppekeskus

(direktor Raili Sirgmetts)

2007. a alates on Väike-Maarja Gümnaasium ja Väike-Maarja Õppekeskus ühtse juhtimise all. Lõpetajad võivad omandada kutse- või kutsekeskhariduse, gümnaasiumiõpilastel on võimalik omandada kutse-eelõpet. Koolis saavad õppida põhikooli lõpetanute kõrval ka füüsilise puudega inimesed – koka, autotehniku, müüja, arvuti ja puhastusteeninduse erialal. 2011. a oli õpilaste arv koolis 185 (2010. a 200, 2009. a 178).

Jätkuvalt oli aktiivne osalus Leonardo da Vinci ja Nordplus projektis. ESF vahendeist lisandusid robotika, digimatk ja tehnika – Väike-Maarja õppekeskuse ja gümnaasiumi innovaatilised huviringid.

Tallinna Ülikooli Rakvere Kolledž

(direktor Kalle Karron)

1. septembril 1999. a Tallinna Ülikooli Rakvere Kolledži avamisega taaskäivitati Rakvere Õpetajate Seminarist alguse saanud õpetajakoolitus.

2011. a sügise seisuga toimus õppetöö alushariduse ja sotsiaalpedagoogika, riigiteaduste ja sotsiaaltöö erialal kokku 231 (2010. a 254, 2009. a

247, 2008. a 321) üliõpilasega, neist 49 (2010. a 45) õppis päevases õppes alushariduse pedagoogika erialal. Riiklik koolitustellimus oli 36 (2010. a 12) kohale. Teised õpilased õppisid kaugvõi tsükliõppes, neist 34 (2010. a 35) riigiteaduste magistriõppes. 2011. a sügisest avati rakendusliku sotsiaaltöö eriala.

2011. a märkimisväärsemaks sündmuseks oli rahvusvahelise kolmeaastase koostööprojekti „Innocare” käivitamine. Projekt on suunatud kodudes elavate eakate inimeste elukvaliteedi parandamisele ning nende turvalisuse suurendamisele, kasutades uuenduslikku tehnoloogiat.

Jätkusid traditsioonilised akadeemilised märtsipäevad ja suvekool.

Lääne-Viru Rakenduskõrgkool

(rektor Helle Noorväli)

Lääne-Viru Rakenduskõrgkool loodi 3. septembril 2007. a Lääne-Virumaa Kutsekõrgkooli baasil. See on maakonna suurim kõrgharidust andev kool, kus saab omandada nii kutsekeskharidust ja rakendus-

likku kõrgharidust kui ka täiendus- ja ümberõpet.

2011. a oli koolis 837 (2010. a 845, 2009. a 795) üliõpilast. Kõrgharidust sai omandada majandusarvestuse, kaubandusökonoomika, ärijuhtimise ja sotsiaaltöö erialal.

Kutsekeskharidust oli kutsehariduse õppekavade järgi majandusarvestuse, väikeettevõtluse, ärikorralduse, sekretäritöö, müügikorralduse, tarkvara arenduse ja hooldustöötaja erialadel omandamas 360 (2010. a 340, 2009. a 325, 2008. a 812) õpilast.

2011. a suuremad kordaminekud:

- 1) sotsiaaltöö eriala õppekava üleminekuhindamise edukas läbimine;
- 2) kvaliteediprojekt "Kvaliteedijuhtimine kõrgkoolis 2011" sai väga hea tagasiside;
- 3) rajati muuseuminurgakesed raamatupidamise ja kooli ajaloo;
- 4) loovuslektooriumi sisukas jätkumine;
- 5) Erasmuse programmi kaudu üliõpilasvahetuse hoogustumine;
- 6) rakendus uus praktikasüsteem.

Mainori Kõrgkooli Rakvere Õppekeskus

(õppekorralduse juht Siiri Annimäe)

1992. a Rakveres alustanud Mainori Kõrgkool on nüüd suurim erakool ja suurima õppekeskuste võrgustikuga (12 õppekeskust Eesti erinevais paigus) kõrgkool Eestis. Alates 1. detsembrist 2010 kannab kool uut nime Eesti Ettevõtluskõrgkool Mainori.

Rakvere õppekeskuses õppis 2011. aastal 69 (2010. a 88 ja 2009. a 98) üliõpilast. Õpitavad erialad on ärijuhtimine, infotehnoloogia, disain loovettevõtluses. I kursusele võeti vastu 12 (2010. a 21) üliõpilast.

Täiskasvanuhariduse valdkonnas oli olulisim sündmus **täiskasvanud õppija nädal (TÕN)**, mis on elukestvat õpet propageeriv üritus, pööramaks enam tähelepanu täiskasvanueas õppimisele ja arenemisele. Erinevate tegevuste, ürituste ja koolituste abil tuuakse igal aastal õppimise juurde inimesi, kes on mingil põhjusel seni eemale jäänud. 7.–14. oktoobrini 2011 toimus XIV täiskasvanud õppija nädal juhtmõttega „Õppimine seob põlvkondi”. TÕN toimub koostöös Haridus- ja Teadusministeeriumi, ETKA Andrase ja TÕNi piirkondlike koordinaatoritega. Maakonnas oli ettevõtmise koordinaator Lääne-Virumaa Keskraamatukogu peaspetsialist Lea Lehtmets.

Traditsiooniliseks on saanud avalikud loengud kõrgkoolide juures, kuid sel aastal oli eriti palju üritusi raamatukogude ja seltside eestvedamisel.

Selle nädala raames tunnustatakse ka aasta õppijat, aasta koolitajat, aasta koolitussõbralikumat organisatsiooni ja aasta koolitussõbralikumat omavalitsust. Tunnustamise eesmärk on väärtus-

Tabel 6. Kursuste, osalejate ja koolitustundide arv maakonna kutse- ja kõrgkoolides 2011. aastal

Kool	Kursuste arv	Osalejate arv	Tundide arv
Rakvere Ametikool	91	1062	7548
Väike-Maarja Päästekool	120	2164	2489
Mainori Rakvere õppekeskus	5	132	176
Lääne-Viru Rakenduskõrgkool	59	703	3954
TLÜ Rakvere Kolledž	27	611	1175
Väike-Maarja õppekeskus	8	100	432
Kokku	310	4772	15 774

Allikas: koolide andmed, 2011

tada õppimist ja õpetamist erinevatel tasanditel: avalikus, era- ja kolmandas sektoris. Tunnustatute valimine toimub kõigis kategooriates kahel tasandil: maakondlikul ja üleriigilisel.

Maakonnatasandil valiti vastavalt üleriigilisele reglemendile juba juunikuus Lääne-Virumaal

- **aasta õppijaks** Mari Liima,

Aasta õppija Mari Liima

- **aasta koolitajaks** Jaanus Lekk,
- **aasta koolitussõbralikumaks organisatsiooniks** Tapa sõdurikodu,
- **aasta koolitussõbralikumaks omavalitsuseks** Rakvere linn.

Esimest korda anti ka aasta vabatahtliku koolitaja tiitel, mille sai Mamsel Janika *alias* Janika Saar, kes on MTÜ Lahemaa Rakenduslik Loovuskool juhatusse liige ja põhikoolitaja, OÜ Jaanioja Mõis omanik, tegevjuht ja põhikoolitaja.

Täiskasvanute põhi- ja keskkooliduse omandamine 2011/12. õ-a Lääne-Viru maakonna koolides

2011. a septembris asus põhi- ja keskkoolidust õhtutes ja kaugõppes omandama 205 (2010. a 273, 2009. a 306) täiskasvanut. Maakonna suurim on Rakvere Täiskasvanute Gümnaasium, kus õppis õhtutes või kaugõppes, eksternina või üksikaineid kokku 167 inimest (2010. a ja 2009. a 197). Keskkoolidust saab täiskasvanu omandada ka väljaspool maakonnakeskust – Väike-Maarja Gümnaasiumi õhtuosakonnas ja Tapa Gümnaasiumi kaugõppes.

Täiskasvanute koolitus kutse- ja kõrgkoolides

Süsteemaatiline täiendus- ja ümberõpe toimub maakonnas kutse- ja kõrgkoolide juures, 2011. a toimus kokku 310 (2010. a 290, 2009. a 216) kursust 4772 (2010. a 4682 ja 2009. a 3171) inimesele, neist kõige enam Päästekoolis 120 kursust (2010. a oli 118 kursust 2244 inimesele, 2009. a 56 kursust 1132 inimesele). Täienduskoolitus on selles koolis toimunud enamasti Päästeameti tellimisel.

Välishindamine ja õppeasutuste järelevalve

Maaja Valter,
inspektor

Riiklikud tasemetööd

Üleriigiliste tasemetööde ettevalmistamist korraldab Riiklik Eksami- ja Kvalifikatsiooni-keskus.

Maakondliku ülevaate saamiseks tehakse Lääne-Viru maakonnas eksamikeskuse koostatud ülesannetega tasemetööd

kõikides koolides.

Tasemetööde tulemused annavad õpetajale teadmise, kuhu on õppekava täitmisega jõutud. Õpetaja saab analüüsida oma õpilaste tulemusi lähtuvalt maksimaalsest tulemusest. Võrdlus riigi ja maakonna keskmisega annab kasulikku taustinfot.

2011. aastal sooritasid 3. klassi õpilased töö matemaatikas ja eesti keeles/vene keeles.

Eesti keele tasemetöö tehti 33 koolis, osales 553 õpilast.

Keskmine sooritusprotsent oli kõrgeim algkoolide 3. klassides (82,1). Põhikoolides oli see 77,6 ja gümnaasiumides 77,5. Maakonna keskmine oli 77,8 ja riigi keskmine 78,9.

Matemaatika tasemetöö tegi 35 koolis kokku 585 õpilast.

Sooritusprotsendi keskmine oli 86,4, mis on viimase kolme aasta kõrgeim ja kõrgem ka riigi

keskmisest (84,9). Kõrgeim oli jällegi algkoolide õpilaste sooritusprotsent (90,5), järgnesid gümnaasiumid (85,5) ja suuremates põhikoolides õppivate õpilaste sooritusprotsent oli 82,6.

2011. õppeaastal sooritati 6. klassi riiklikud tasemetööd eesti/vene keeles, matemaatikas ja kunstis.

Eesti keele töö toimus 29 koolis, osales 553 õpilast.

Töö keskmine sooritusprotsent oli maakonnas 80,7 (eelmisel aastal 77,7), riigi keskmine 82,7. Põhikoolide keskmine sooritusprotsent oli 82,1, gümnaasiumides 80,7.

Matemaatika tasemetöö tehti 31 koolis, osales 553 õpilast.

Töö sooritusprotsendi keskmine oli maakonnas 59,4, riigis 63,8.

Nagu eesti keeleski, oli matemaatikas põhikoolide keskmine sooritusprotsent (60,9) kõrgem kui gümnaasiumides (58,8).

Tasemetööde tulemustest pikemalt ja kokkuvõtet saab lugeda VIROLi infoportaalist.

Põhikooli lõpueksamid

Lääne-Virumaa õpilaste põhikooli lõpueksamite tulemused (keskmine sooritusprotsent, edukus ja kvaliteet) jäävad üldiselt alla riigi keskmise. Riigi keskmiseni ulatusid keemia- (tegijaid 45) ja bioloogiaeksami (tegijaid 107) tegijate keskmised sooritusprotsendid.

Eksamisooritajate edukus, st õpilaste osa, kes said eksami maksimaalsest tulemusest vähemalt 45%, oli riigi keskmisel tasemel lisaks keemiale ja bioloogiale veel eesti keeles, ajaloos ja ühiskonnaõpetuses ning vene keeles võõrkeelena.

Matemaatikaeksami sooritavad kõik põhi-

kooli lõpetajad. 2011. aastal sooritas Lääne-Virumaa 30 põhikoolis eksami kokku 695 õpilast. Matemaatikaeksami tulemused varieerusid maakonnas kõige enam. Kõrgeima hinde sai 13% õpilastest ja „hea” tulemuse 19% õpilastest, kuid 17% õpilastest sai hinde „1” ja 14% õpilastest hinde „2”. Keskmine sooritusprotsent oli 52 ja see jäi alla riigi keskmise (63).

Eesti keele eksami sooritas 647 õpilast 28 koolis. „Väga hea” või „hea” tulemuse said rohkem kui pooled õpilased. Mitterahuldava tulemuse 3% õpilastest. Maakonna keskmine (70) oli suhteliselt lähedal riigi valimi keskmisele (74). Edukuse protsent ületas 1% võrra riigi keskmist ja kvaliteedinäitaja oli 54%.

Valikeksamitest eelistasid õpilased võrdselt inglise keelt ja ühiskonnaõpetust. Mõlema eksami sooritas ligikaudu veerand lõpetajatest. Suhteliselt populaarsed olid veel bioloogia (valis 15% õpilastest) ja geograafia (valis 13% õpilastest). Ülejäänud aineid valiti vähem.

Põhikooli lõpueksamite tulemustest pikemalt ja kokkuvõtet saab lugeda VIROLi infoportaalist.

Gümnaasiumi riigieksamid

Päevases õppes gümnaasiumi lõpetanute (ilma varem lõpetanuteta) tulemuste võrdlemine üleriigilise gümnaasiumiõppurite (päevane õpe ilma varem lõpetanuteta) keskmise tulemusega annab suhteliselt hea pildi 2010/2011. õppeaastal lõpetanud gümnaasistide tasemest.

Eesti keeles (sooritajaid 461) oli maakonna gümnaasistide keskmine tulemus 4% riigi keskmisest madalam. Riigi keskmisest kõrgema tulemuse said Kadrina Keskkooli, Kunda Ühisgümnaasiumi,

Rakvere Gümnaasiumi ja Vinni-Pajusti Gümnaasiumi lõpetajad.

Inglise keele eksami sooritajaid oli 341, s.o üle 70% lõpetajatest. Tulemus jäi napilt alla riigi keskmise. Paremaid tulemusi (üle riigi keskmise) said Haljala Gümnaasiumi, Kadrina Keskkooli, Kunda Ühisgümnaasiumi, Rakvere Gümnaasiumi ja Tamsalu Gümnaasiumi õpilased.

321 õpilast (valdavalt 11. klasside õpilased) sooritasid geograafiaeksami. Maakonna keskmine tulemus oli üle riigi keskmise ja koolidest said üle riigi keskmise punktisumma Haljala Gümnaasium, Rakvere Gümnaasium, Rakvere Realgümnaasium, Vinni-Pajusti Gümnaasium ja Väike-Maarja Gümnaasium.

Nagu varasematelgi aastatel, oli suhteliselt palju (311) ühiskonnaõpetuseeksami sooritajaid. Keskmine eksamitulemus maakonnas jäi 4% võrra alla riigi keskmise. Riigi keskmisest kõrgema tulemuse saavutasid Haljala Gümnaasium, Kadrina Keskkool, Kunda Ühisgümnaasium, Rakvere Realgümnaasium, Rakvere Gümnaasium ja Vinni-Pajusti Gümnaasium. Parim tulemus oli Haljala Gümnaasiumil.

Matemaatika riigieksami sooritajaid oli 167. Riigi keskmisest kõrgem tulemus saadi Haljala Gümnaasiumis ja Väike-Maarja Gümnaasiumis.

Bioloogiaeksami sooritajaid oli 155, maakonna keskmine tulemus oli riigi keskmisest kõrgem. Maakonna hea tulemuse tagasid Haljala Gümnaasiumi, Kadrina Keskkooli, Rakvere Gümnaasiumi, Tamsalu Gümnaasiumi ja Vinni-Pajusti Gümnaasiumi õppurid. Parim tulemus oli Rakvere Gümnaasiumil.

Ajaloos, füüsikas, keemias, vene keeles ja saksa keeles oli riigieksami sooritajaid suhteliselt vähe.

Eksamitegijad said üleriigilisest tulemusest kõrgema keskmise punktisumma ainult saksa keeles (6 õpilast).

Eksamitulemustest saab lugeda ka VIROLi infoportaalist.

Riiklik järelevalve toimus 2011. aastal Porkuni Koolis ja Vaeküla Koolis, Vinni-Pajusti Gümnaasiumis, Lehtse Kooli koolis ja lasteaias, Veltsi Lasteaed-Algkooli koolis ja lasteaias, Haljala Lasteaia ning Rakke Gümnaasiumis.

Riikliku temaatilise järelevalve käigus selgitati välja, kuidas üldhariduskoolides on tagatud pedagoogide kvalifikatsiooninõuetele vastavus, korraldatud pedagoogide atesteerimine ja neile täienduskoolituse võimaldamine, kontrolliti pedagoogide kvalifikatsiooni, atesteerimise ning täienduskoolituse kohta esitatud andmete õigsust Eesti Hariduse Infosüsteemis.

Munitsipaalkoolides oli kvalifikatsioonile vastavate õpetajate osa suurem kui erivajadustega õpilaste riigikoolides. Kõikide juhtide kvalifikatsioon vastas nõuetele ja nad olid viimase viie aasta jooksul läbinud rohkem kui 160 tundi töö- ja ametialaseid täienduskoolitusi. Kuigi Vabariigi Valitsuse määrus „Õpetajate koolituse raam-nõuded” ei kohusta logopeede, psühholooge, sotsiaalpedagooge nagu koolijuhtegi viie aasta jooksul läbima 160 või rohkem koolitustundi, osalesid tugispetsialistid reeglina aktiivselt nii erialastel kui ka üldpedagoogilistel koolitustel.

Kõikides koolides toimus täienduskoolituste planeerimine, koolitusplaanid olid arengukavade ja üldtööplaanide osad või nende lisadena kinnitatud dokumendid.

Järelevalves olnud lasteaedades oli kvalifikat-

sioonile vastavate õpetajate osa suur. Kvalifikatsiooninõuded olid täitmata kahel õpetajal. Kõik õpetajad olid osalenud viimase viie aasta jooksul täienduskoolituses ning ainult paaril õpetajal oli vähem kui 160 täienduskoolituse tundi.

Pikemat kokkuvõtet 2010/2011. õppeaasta koolide ja lasteaedade järelevalvest saab lugeda VIROLi infoportaalist <http://virol.ee>.

Eesti Hariduse Infosüsteem (EHIS) kaudu on võimalik tutvuda õppeasutuse (kooli, lasteaia, huvikooli) tegevusnäitajatega, näiteks õpilaste arv õpetaja kohta, keskmine õpilaste arv klassis, klassikursuse kordajate osakaal õpilaste koguarvust jms. Näitajaid saab võrrelda teiste samasse gruppi kuuluvate õppeasutuste näitajatega.

Lääne-Virumaa aasta õpetaja haridusjuhtide valdkonnas Martti Marksoo

Konkurss „Lääne-Virumaa Aasta Õpetajad”

Konkursile esitati 2011. aastal 11 kandidaati. Maakonna Aasta Õpetajaks sai koolide valdkonnas Elo Üleoja, lasteaedade valdkonnas Inara Seppel, huvikoolide valdkonnas Edvin Lips ja haridusjuhtide valdkonnas Martti Marksoo. Eesti Haridustöötajate Liidu ning Eesti Haridus- ja Teadusministeeriumi korraldataval Aasta Õpetajate üleriigilisel vastuvõtul Tartus osales maakonna esindajana Martti Marksoo.

Lisaks kuulutas maavalitsus 2011. aastal välja konkursi Aasta Noor Õpetaja, kelleks sai Helen Medari – Rakvere Reaalgümnaasiumi klassiõpetaja.

Aasta Õpetaja konkursile esitati veel järgmised õpetajad: Enel Suutre – Rakvere Gümnaasiumi eesti keele õpetaja; Anneli Kütt – Väike-Maarja Õppekeskuse müüja eriala kutseõpetaja, Elle Türkel – Kunda lasteaia Kelluke liikumisõpetaja, Agnes Maasild – Muuga Põhikooli direktor, Anne Känd – Kadrina lasteaia Sipsik direktor, Tiina Piip – Tapa Gümnaasiumi õppealajuhataja.

Tunnustussüsteem „Eestimaa õpib ja tänab”

Üldhariduse valdkonnaga seotud haridusala inimeste tegevust ja väärt ettevõtmisi märkas ja tõstis teist aastat esile ÕKVA tunnustussüsteem „Eestimaa õpib ja tänab”.

Valdkonnas „Õppija arengu toetaja” tõsteti esile Tapa lasteaed Pisipõnn, kus aastaid on tegutsenud Lääne-Viru alushariduse juhtide ja käelise tegevuse aineseksiooni tööd juhtiv vabatahtlike grupp koosseisus Tea Välk (asutuse juht) ning õpetajad Kairi Kroon, Karin Hiis, Leevi Ivainen ja Kaidi Koppel. Veel esitati õppija arengu toetaja auhinnale Lääne-Viru maavalitsuse nõustamiskomisjoni sekretär Merike Trumm, Rakvere Reaalgümnaasiumi logopeed, kooli tugisüsteemide koordinaator Kaie Kender, Rakvere Gümnaasiumi psühholoog Maarika Kongi ja Rakvere Eragümnaasiumi kehalise kasvatusõpetaja Rein Eensalu.

Valdkonnas „Hariduse sõber ja toetaja” tõsteti esile AS Kunda Nordic Tsement. Tehas on koolisõbralik ettevõtte, kes toetanud aastaid haridusasutusi materiaalselt. On pidev karjäärinõustamisega tegeleja, õppekäikude korraldaja ja tihe haridusasutustega suhtleja. Lisaks olid hariduse sõbrad veel Rakvere lasteaia Triin hoolekogu, Rakvere Gümnaasiumi õppealajuhataja Kadi Kruusmaa, MTÜ Tapa Lastekaitse Ühingu tegevjuht Ave Papp, Lääne-Virumaa Keskraamatukogu laste- ja noorteosakonna juhataja Reet Tomband.

Õppeasutuse eestvedaja ja arendaja auhinnale esitati Vinni-Pajusti Gümnaasiumi õppealajuhataja Vaike Kingsepp, kes on kaasa aidanud kooli üles-

ehitamisele alates selle loomisest 1988. aastal ja olnud järjepidev kooli arendustegevuse initsiaator. Teine selle valdkonna kandidaat oli Väike-Maarja Gümnaasiumi ja Väike-Maarja õppekeskuse direktor Raili Sirgmetts.

Loodus- ja täppisteaduste auhinnale esitatud kandidaat oli Rakvere Reaalgümnaasiumi pedagoogide töögrupp koosseisus Kadri-Ly Trahv, Mare Murs, Kadri Marksoo ja Tiina Sirelpuu. Need õpetajad on olnud loodusainete (füüsika, keemia, geograafia, bioloogia) integreeritud õpetamise propageerijad oma koolis ja ka väljaspool kooli. Nende tegevuseks on olnud õpilaste juhendamine GLOBE programmis ja projektis „Minu kodukoha veekogu bioloogilised, kultuurilised ja majanduslikud väärtused”; füüsika õpitubade organiseerimine koostöös Tartu Ülikooliga, loodusteadusteteemalise loengusarja korraldamine Lääne-Virumaa õpilastele jt elanikele, loodusteadusliku haru praktika korraldamine 10. ja 11. klassi loodusharu õpilastele.

Eestimaa ja kodanikutunde auhinnale esitati samuti üks kandidaat, kelleks on Rakvere Gümnaasiumi õpetaja Heli Kirsi. Õpetaja on toetanud õppija arengut eesti kultuuri ja kodanikutunde väärtustamisel. Tal on haruldane oskus tuua igasse õppetundi ühiskonnas toimuv. Osavasti seob ta päevakajalised teemad käsitletava valdkonnaga – seda on õpilased korduvalt esile toonud ning oskavad hinnata. Tema tegevust läbivad märksõnad „isamaaline” ja „kodanikukasvatus”.

NOORSOOTÖÖ

Mari Kongi, noorsootööspetsialist

Noorsootööd ja selle korraldust reguleerib noorsootöö seadus, mille alusel on noorsootöö noortele tingimuste loomine arendavaks tegevuseks, mis võimaldab neil vaba

tahte alusel perekonna-, tasemekoolituse- ja tööväliselt tegutseda.

Maavalitsus koordineerib noorsootöö riiklike programmide elluviimist maakonnas, kohalik omavalitsus korraldab noorsootööd oma haldusterritooriumil.

Tabel 7. Noorsootöö eest vastutavad ametnikud ja noorte arv omavalitsuste lõikes

Jrk	KOV	Noorsootöö eest vastutav ametnik (ametnimetus)	Noorte (7–26) arv 2010	Noorte (7–26) arv 2011	Noorte (7–26) osakaal %*
1.	Haljala vald	vallavanem	733	764	30
2.	Kadrina vald	lastekaitsespetsialist	1456	1379	26,57
3.	Kunda linn	haridus- ja kultuurinõunik	842	811	22,4
4.	Laekvere vald	vallavanem	460	461	26,8
5.	Rakke vald	-	488	486	26,7
6.	Rakvere linn	kultuuri- ja noorsootööspetsialist	4624	4277	24,25
7.	Rakvere vald	sotsiaalnõunik	586	564	25,8
8.	Rägavere vald	-	295	269	27,6
9.	Sõmeru vald	noorsootööspetsialist	1093	910	25
10.	Tamsalu vald	lastekaitsespetsialist	1708	1332	30
11.	Tapa vald	kultuurispetsialist	1998	2062	24,07
12.	Vihula vald	-	547	420	21,2
13.	Vinni vald	noorsootööspetsialist	1516	1349	25,7
14.	Viru-Nigula vald	vallavanem	293	273	21
15.	Väike-Maarja vald	haridus- ja kultuuriosakonna juhataja	1295	1136	26
Kokku:			17 934		

Allikas: haridus- ja sotsiaalosakonna andmed omavalitsuste küsitluse tulemusel, 2011

*Noorte arv maakonnas seisuga november 2011.

Noorsootöö korraldamisel lähtutakse järgmistest põhimõtetest:

- noorsootööd tehakse noorte jaoks ja koos noortega, kaasates neid otsuste tegemisse;
- tingimuste loomisel teadmiste ja oskuste omandamiseks lähtutakse noorte vajadustest ja huvidest;
- noorsootöö põhineb noorte osalusel ja vabal tahtel;
- noorsootöö toetab noorte omaalgatust;
- noorsootöös lähtutakse võrdse kohtlemise, sallivuse ja partnerluse põhimõttest.

Noorsootööspetsialiste on meie maakonnas vaid kolmes kohalikus omavalitsuses. Ülejäänud piirkondades tegeleb noorsootöölalaste küsimustega kas haridusnõunik, lastekaitsespetsialist jt.

Noorte arv meie maakonnas on võrreldes eelmiste aastatega kahanenud. Omavalitsuste lõikes suurenes noorte osakaal vaid Haljala ja Tapa vallas.

Märkus kõrvaloleva tabeli kohta: Omavalitsused on esitanud noorte arvu erinevate seisudega, seetõttu ei saa neid nii kokku summeerida. Kuid Statistikaameti andmetel oli seisuga 1. jaanuar 2011. a maakonnas 16 766 noort vanuses 7–26 aastat, s.o 25,6% elanikkonnast.

Noorsootöötajad on peale omavalitsuste ametnike ka avatud noortekeskustes ja koolides.

Seisuga november 2011 oli avatud noortekeskustes 29 töötajat ja 47 koolist 29-s huvijuht.

Olulisemat 2011. aasta noorsootöös

Lääne-Virus olid 2010.–2011. aastal Roela Noortemaja, Sõmeru Noortekeskus ja Ubja Noortekeskus kaasatud programmi „Noorsootöö kvaliteedi arendamine”. Programmi eesmärk oli noorte konkurentsivõime suurendamine ja sotsiaalse tõrjutuse vähendamine.

Suurenes vabatahtlike arv: 8 omavalitsuses töötas noortega kokku 62 inimest, neist välismaalasi 5.

Noorte teavitamise valdkonnas oli uueks ettevõtmiseks koostöös SA Lääne-Viru Arenduskeskus maakondlik programm „Ettevõtlik haridus”, millesse kaasati haridusasutused ja noortekeskused. Oktoobris toimus infopäev „Ettevõtlik noor” (arutelu ja ettekanded võimalustest arendada noortes ettevõtlikkust).

Jaanuaris tutvustati noorsootöötajate infopäeval hetkeprioriteete noorsootöös (Euroopa Noored, Euroopa Komisjon, ESF).

Mais toimus Euroopa päeva raames vabatahtlikkuse seminar (arutelu ja ettekanded vabatahtlikkuse arendamisest ja selle kohta info levitamistest maakonna noorte seas). Detsembris korraldati koos lastekaitse liiduga infopäev „Vabatahtlik noor”.

Kokku toimus koostööpartneritega 14 infopäeva ja 8 ümarlauda ning paarkümmend kohtumist koostööküsimustes.

Jätkus koostöö kolme Eesti ja ühe Ida-Soome maakonna noorte ja noorsootöötajatega noorteinfo teemadel (kodanikualgatus ja noorte kaa-

satus, noored ja liikumine). 2011. a toimus kolm koolitust: üks maakonnas, üks Paides ja üks Soomes. Koostööküsimusi arutati ka Gävleborgi lääni (Rootsi), Plöni kreisi (Saksa), Konini (Poola) ja Criuleni (Moldova) maakonna delegatsiooniga, et arendada noorte kaasatust, noorte omavahelist koostööd erinevates riikides ja vahendada kogemusi noorsootöö valdkonnas järgnevatel aastatel.

Noortele suunatud info on kättesaadav maakonna infoportaalis: www.virol.ee/maakond/noored, Facebookis (Lääne-Viru Noored), kodulehtedel www.teejuht.ee ja www.l-virunoortekogu.ee, avatud noortekeskuste kodulehtedel.

2011. a seisuga oli maakonnas 23 noortekeskust (neist 9 MTÜ-d ja 14 KOV allasutust), neist avatud noorsootöö meetodil 18. Suuremat aktiivsust näitavad 15 keskust, kes regulaarselt endale projektide jms kaudu vahendeid taotlesid ning ühistel koolitustel ja üritustel osalesid.

2011. aastal olid avatud noortekeskuste (ANK) konkursi maakondlikud prioriteetidid noorte ettevõtlikkuse arendamine (konkurentsivõimelisus tööturul / tööhõivele kaasaitamine); sallivuse juurutamine (erinevuste mõistmine ja austamine / sotsiaalse tõrjutuse vähendamine / kultuurilise mitmekesisuse mõistmine); keskkonnasõbralike eluviiside kinnistamine; noorte omaalgatuslike ja jätkusuutlike ideede toetamine (sh maakonna eri piirkondade noorte omavahelise koostöö toetamine).

Maakonna noortekeskuste tegevust rahastati 2011. aastal ANK projektikonkursi kaudu kokku 14 166 euro ulatuses. Sel aastal laekus konkursile 37 projekti, neist rahastati 29. 10 taotlust esitas Sõmeru vald, 5 Rakke Noortekeskus.

ANK komisjoniliikmetele ja projektijuhtidele

korraldati ringsõidud nii Lääne-Viru kui ka Lõuna-Eesti noortekeskustesse.

Traditsiooniliselt tunnustati noorsootöötajaid nii maakondlikul kui ka üleriigilisel tasandil. Septembrikuus välja kuulutatud konkursile laekusid esildised neja kandidaadi kohta.

2011. aasta maakonna noorsootöötaja tiitli pälviv Rakke Avatud Noortekeskuse juhataja Taimi Talpas-Taltsepp. Proua Talpas-Taltsepp on väga aktiivne projektikonkurssidel osaleja ning noorte näitejuht. Rakke piirkonna noorte jaoks on ta kindlasti palju enam kui vaid noorsootöötaja.

Üle-eestilisele konkursile kandideerisid meie noorsootöötajad järgnevates kategooriates: pikaajaline panus noorsootöösse – muusikakooli Rajaots asutaja Toomas Rannu, aasta tegu noorsootöös – Viru Maleva noortejuht ja J. Kunderi Seltsi purjespordiringi juhendaja Aive Ott (Ernake 2011 eestvedaja), aasta koostöö noorsootöös – Rakvere Karmeli koguduse noortejuht Evelin Põldsaar (tiheda noorsootöölase koostöö arendaja koguduse ja koolide vahel, rahvusvaheliste noortekoolituste eestvedaja).

Lääne-Virumaa Noortekogu

Lääne-Virumaa Noortekogu 2011. aasta prioriteetid olid liikmeskonna tugevdamine ja koostöö arendamine maakonna teiste noorteorganisatsioonidega. Noortekogu president oli 2011. a Eva Käärin Viise. Aasta lõpus võttis juhtohjad üle asepresident Kalev Kodzis. 2011. aasta lõpu seisuga oli noortekogus 20 liiget.

Kohtuti maakonna õpilasesindustega ja tutvustati Lääne-Virumaa Noortekogu tegemisi. Kohtumistelt saadi noortekogusse uusi tegevliikmeid.

Toimusid kohtumised Lääne-Viru maavanema ja maavalitsuse teiste ametnikega. Toimus koolivõrgu ümberkujundamise ümarlaud, kus rühmatööde käigus koguti noorte arvamusi olukorrast. Noortekogu esindaja osales avatud noortekeskuste projektikonkursi komisjonis, aitas välja valida aasta noorsootöötaja ning rääkis kaasa üleriigilise planeeringu „Eesti 2030+“ piirkondlikul arutelul.

Noortekogu kogus teadmisi ja lõi koostöösidemeid Rakveres noorteühenduste messil „Tule kaasa!“ (30.09), noorteprojektide kogemusmessil (25.–26.03), noortekogude kohtumisel Paides ja osaluskogude suvekoolis.

Raplamaa ja Lääne-Virumaa Noortekogu ühisprojekt „Osalus – Sinu Võimalus!“ võidutses suurelt ENLi parima osaluskogude noorteprojekti konkursil. Ühisprojekt kulmineerus 3.–4. augustil Raplamaal Toosikannu puhkekeskuses, kus osaleti osalussimulatsioonis ning mitmetes õpitubades.

Lisaks korraldasid noortekogu liikmed jutuõhtuid, motivatsiooniürituse osaluskogudele, suvepäevad ning juba traditsioonilise aastakonverentsi, sel korral teemal „Miks Eesti parim on?“

2011. a toimus meie maakonnas esimest korda Lääne-Viru Noortekogu eestvedamisel ja Eesti Noorteühenduste Liidu projekti raames **osaluskohvik**. Osaluskohviku formaadiks on maailmakohvik. Maailmakohvik on kaasamise meetod, mis võimaldab olulisi vestlusi algatada, erinevaid osapooli kaasates olemasolevatele probleemidele lahendusi leida ning ühiselt tulevikku mõjutavaid uudseid ideid otsida. Noored olid meie maakonnas dialoogi vajavateks teemadeks valinud spordivõimalused, infoliikluse ja tõhususe ning haridusliku tuleviku. Noortega pidasid dialoogi Paul-Eerik Rummo, Aarne Mäe ja Ain Suurkaev.

Endiselt tegelevad noortekogulased noortelehe toimetamisega Virumaa Teatajas.

Lisaks maakondlikule noortekogule alustasid tegevust **kolm noortevolikogu**: Haljalas, Tapal ja Väike-Maarjas.

Noorte karjäärinõustamine

Tiina Halling, vanemspetsialist

2009. a märtsis EL tõukefondide rahastamisega maavalitsuse juures käivitunud maakondlik karjäärikeskus jätkas edukalt oma tegevust 9. ja 12. klasside õpilaste nõustamisel keskus ja koolides kohapeal.

Keskuses töötab 4 nõustajat. 2011. aastal korraldasid

karjäärikeskuse spetsialistid esimest korda karjäärilase konverentsi, kus osales üle 200 abiturienti maakonnast. Tagasisidet andes pidasid abiturienid konverentsi huvitavaks ja vajalikuks. Samuti toimus kevadel Põhjakeskuses traditsiooniline infopäev „Õpi ja tööta Lääne-Virumaal”.

	9. kl õpilasi 706	11. ja 12. kl õpilasi 931
Nõustatud individuaalselt	404	119
Grupinõustamine	704	931
Kokku saanud nõustamisi	1108	1050

Maakonna alaealiste komisjon

Siiri Rannamäe, alaealiste komisjoni sekretär

Alaealiste komisjoni ülesanne on 7–18-aastaste laste õiguserikkumiste arutamine ja neile mõjutusvahendite kohaldamine. Oma töös juhindub komisjon alaealiste mõjutusvahendite seadusest.

Seitsmeliikmelisse alaealiste komisjoni kuuluvad haridus-, sotsiaal- ja tervishoiualaste töökogemustega isikud, politseiametnik, kriminaalhooldusametnik ja maavalitsuse koosseisuline teenistuja, kes on alaealiste komisjoni sekretär.

2011. aastat alustas komisjon koosseisus Kaido Kreintaal (esimees, koolijuht), Helbe Jaanimägi (sotsiaal- ja lastekaitse alal), Tiina Josua (tervishoiu alal), Marge Lepik (haridusametnik), Aleksi Osokin (politseiametnik), Viktoria Tinnuri (kriminaalhooldusametnik) ja Siiri Rannamäe (komisjoni sekretär). 2011. aasta jooksul komisjoni koosseis muutus – Kaido Kreintaal, Viktoria Tinnuri ja Marge Lepik lõpetasid töö komisjonis, uuteks liikmeteks kinnitati Martti Marksoo (koolijuht), Liisi Lillemets (kriminaalhooldusametnik) ja Jaanika Jalast (politseiametnik).

Alaealise õiguserikkumise arutamise aluseks on taotlus. Esitatud taotluste arv on võrreldes eelmiste aastatega vähenenud. Oluliselt on vähenenud politseiametnike esitatavate taotluste arv alla 14-aastaste laste osas, kes on toime pannud väärte-

gusid (alkoholi tarvitamine, vargused kauplustest, avaliku korra rikkumised, liiklusalased süüteod). Samas on võrreldes 2010. aastaga üle kahe korra kasvanud prokuröri taotluste arv alaealiste osas, kes on toime pannud kuriteo – valdavalt varguse või vägivallateo eakaaslase suhtes.

Mõjutusvahenditest kohaldas komisjon kõige enam hoiatust – 63 korral, s.o 39% kõigist määratud mõjutusvahenditest. Üldkasulikku tööd määrati 57 korda (36%), osalemist rehabilitatsiooniteenusel või spetsialistide juurde vestlusele suunamist kohaldati 29 korral (18%). Kohaldatud mõjutusvahenditest kasvas 2011. aastal kõige enam erinevate spetsialistide kaasamine töösse alaealiste õiguserikkujatega. See sai võimalikuks Ida-Virumaal asuva OÜ Corrigo tegevuse laienemisega Lääne-Virumaale, mis andis komisjonile võimaluse lisaks maakonnas töötavatele spetsialistidele kasutada eespool nimetatud osaühingu erinevaid sotsiaal- ja tervishoiuteenuseid.

Seitsme õiguserikkuja kohta esitas komisjon taotluse Viru Maakohtule loa saamiseks nende paigutamiseks kasvatuse eritingimusi vajavate õpilaste kooli. Sellised koolid asuvad Tapal ja Kaageres.

Erikooli suunatakse õiguserikkujad, kes vaatamata kohaldatud mõjutusvahenditele ei käitu seaduskuulekalt.

2011. aastal ei arutatud komisjonis koolikohustuse mittetäitmisega seotud taotlusi ega kohalda-

tud koolikorralduslikke mõjutusvahendeid. Uus põhikooli- ja gümnaasiumiseadus andis koolile ja kohalikule omavalitsusele kohustusi ja õigusi tegelemiseks koolikohustust mittetäitvate õpilaste ja nende vanematega.

Tabel 8. Alaealiste komisjoni töö

1. Lääne-Viru maakonna alaealiste komisjonis	2009	2010	2011
- arutatud alaealiste õigusrikkumisi	452	250	197
- tüdrukute toime pandud õigusrikkumiste arv	106	52	55
- poiste toime pandud õigusrikkumiste arv	346	198	142
2. Komisjoni poole pöördunud alaealiste suhtes, kes			
- on noorema kui 14-aastasena toime pannud karistusseadustikus ette nähtud kuriteokoosseisule vastava õigusvastase teo	86	65	60
- on noorema kui 14-aastasena toime pannud karistusseadustikus või muus seaduses ette nähtud väärteokoosseisule vastava õigusvastase teo	304	145	86
- on 14–18-aastasena toime pannud karistusseadustiku põhjal kuriteo, kuid prokurör või kohus on leidnud, et isikut saab mõjutada karistust või karistusseadustiku § 87 ettenähtud mõjutusvahendit kohaldamata ja kriminaalmenetlus on tema suhtes lõpetatud	52	22	49
- on 14–18-aastasena toime pannud karistusseadustiku või muu seaduse alusel väärteo, kuid kohutuvaline menetleja on leidnud, et isikut saab mõjutada karistust kohaldamata, või kohus on leidnud, et isikut saab mõjutada karistust või karistusseadustiku § 87 ette nähtud mõjutusvahendit kohaldamata ja väärteomenetlus on tema suhtes lõpetatud	1	6	2
- ei täida koolikohustust	9	12	-
3. Taotluse alaealise õigusrikkumise asja arutamiseks on esitanud			
- alaealise seaduslik esindaja	-	-	-
- politseiametnik	391	211	147
- kooli esindaja	8	11	-
- lastekaitseametnik	1	-	1
- sotsiaalametnik	-	2	-
- kohtunik	-	-	-
- prokurör	52	26	49
4. Mõjutusvahendeid on määratud järgmiselt:			
- hoiatus	152	95	63
- koolikorralduslikud mõjutusvahendid (pikapäevavõrja ja kasvatusraskustega õpilaste klassi suunamine)	-	-	-
- vestlusele suunamine psühholoogi, sotsiaaltöötaja või muu spetsialisti juurde	29	15	16
- lepitanine	-	-	-
- kohustus elada vanema, kasuvanema, eestkostja või perekonnas hooldaja juures või lastekodus	2	1	3
- üldkasulik töö	73	47	57
- käendus	-	1	1
- noorte- või sotsiaalprogrammides, rehabilitatsiooniteenuses või ravikuuris osalemine	6	6	13
- kasvatus eritingimusi vajavate õpilaste kooli suunamine (Tapa EK, Kaagvere EK)	6	4	7
5. Komisjoni istungile on alaealiste suhtes sundtoomist kohaldatud	4	1	1
6. Alaealiste komisjoni kaasfinantseeritud projekte	12	-	-

Allikas: alaealiste komisjoni protokollid 2011

KULTUUR

Pilvi Lepiksoo, kultuuritöö vanemspetsialist

Kultuuriauhinnad ja auhinnad kultuurivaldkonna tegijatele

Lääne-Viru vapimärgi said kunstnik Valli Lember-Bogatkina maakonnale pühendumise ja Lääne-Virumaa kunstis jäädvustamise eest ning kultuuritöötaja Ello Odraks pikaajalise panuse eest maakonna kultuuritöö arengusse.

Virumaa kirjandusauhinna laureaadiks sai **Andrei Hvostov** teosega „Sillamäe passioon”. Virumaa kirjandusauhind, mida rahastavad Ida-Viru ja Lääne-Viru omavalitsuste liit, anti tänavu välja 24. korda.

Virumaa kirjandusauhinna laureaadiks sai **Andrei Hvostov** teosega „Sillamäe passioon”. Virumaa kirjandusauhind, mida rahastavad Ida-Viru ja Lääne-Viru omavalitsuste liit, anti tänavu välja 24. korda.

46. Ed. **Vilde kirjandusauhind** anti **Indrek Harglale** romaani „Apteeker Melchior ja timuka tütar” kui kõige vildelikuma teose eest. Eduard Vilde nimeline kirjandusauhind asutati Pajustis E. Vilde nim kolhoosi kirjandusklubi initsiatiivil 1965. aastal, kui tähistati kirjaniku 100. sünniaastapäeva. Auhinna väljaandmist jätkas Vinni valla kultuurkapital ning alates 1999. aastast Vinni Vallavalitsus.

Wiedemanni keeleauhinna määras Wiedemanni keeleauhinna komisjon **Mari Tarandile** keelevalgustusliku saatesarja „Keelekõrv” loomise ja toimetamise, raadiosaadete „Keeleminutid”, „Ex libris” ja „Om maid maailman tuhandit ...” juhtimise, igierksate kultuurisidusate keelearutluste

ning nõudliku, täpse ja mõjurohke keeletaju eest, eesti keelemõtte talletamise eest. F. J. Wiedemanni keeleauhind määratakse igal aastal ühele füüsilisele isikule väljapaistvate teenete eest eesti keele uurimisel, korraldamisel, õpetamisel, propageerimisel või kasutamisel.

II punklaulupidu pälvis Läänemere Linnade Liidu kultuuripreemia innovaatilise ja julge lähemise eest, preemiat jagati Gotlandi keskaja nädalaga.

Aasta muuseumiarendaja ehk **Arenduse Muusa 2011** pälvis **Maie Urbas** Virumaa Muuseumidest Palmse mõisa arendamise eest.

Vest-Agderi kunstistipendiumi pälvis **Jule Käen-Torm**, teatrikunstnik, kunstiõpetaja ja Rakvere Loovuskeskuse ellukutsuja, mitmekülgse tegevuse eest maakonnas ja Eesti kultuurikeskkonnas.

Jönköpingis tegutsev **Rootsi-Eesti Selts** andis 11. korda stipendiumi noorele kultuuritegijale ja selle sai **Jane Napp** Rakvere Linnanoorte näitetrupist.

Eesti Kultuurkapitali maakondlikud kultuuripreemiad 2011. aastal

Kultuuripärl – preemia anti teist korda välja koos Lääne-Viru maavalitsuse ja Lääne-Viru Omavalitsuste Liiduga ning sellega tunnustati dirigent **Elo Üleoja** kui maakonna kõige professionaalsemat koorijuhti nii kohaliku kui ka üle-eestilise tegevuse eest. Elo Üleoja on tegev kohalikul tasan-

Jönköpingis tegutseva Rootsi-Eesti Seltsi stipendiumi noorele kultuuritegijale sai Jane Napp Rakvere Linnanoorte näitetrupist

dil, juhatahes kammerkoori Solare, olles muusikaõpetaja ja koorijuht Rakvere Realgümnaasiumis. Maakondlikul tasandil juhatab Elo Üleoja Virumaa poiste- ja tütarlastekoori ning üle-eestilisel tasandil oli Elo XI noorte laulupeo lastekooreid üldjuht, samuti tegutseb ta kooride mentorina.

Aastapreemiad

Loomingu preemia – Toivo Peäske, Rakvere Muusikakooli direktor, inimene, kelle elu on muusika.

Järjepidevuse preemia – Jaak Vettik, Rakvere Spordikooli direktor ja treener, maakonna spordi viimise eest vabariiklikule ja rahvusvahelisele tasandile.

Pühendumise preemia – Marko Torm, Rakvere ööjooksu korraldamise eest.

Maa Sool – Eerik Lumiste, Venevere Hariuse- ja Kultuuriseltsi eestvedaja, Venevere küla elu elluäratamise ja elushoidmise eest.

Elurõõmu preemia – Reet Tomband, Lääne-Viru Keskraamatukogu laste- ja noorteosakonna juhataja, kirjanduse aktiivse propageerimise eest nii laste kui ka täiskasvanute hulgas.

2011. aasta raamatukoguhoidjaks valiti **Tiina Kriisa** – Lääne-Viru Keskraamatukogu arenduspetsialist, särava ja originaalse raamatukogusid ja raamatukoguhoidjaid, kultuuri ja lugemist väärtustava reklaami eest, mis aitas tõsta Eesti raamatukogude mainet ning väärtustada lugejate silmis raamatukogu kui kultuuritarbimist võimaldavat paika. Lääne-Viru maavanema tunnuskirja said veel Uhtna Raamatukogu direktor Inge Pikkoja ja Tapa Linnaraamatukogu raamatukoguhoidja Margit Lättemägi.

Lääne-Virumaa aasta raamatukogu 2011 tiitli pälvis **Kunda Linnaraamatukogu**.

Rakvere linna teenetemärgi ehk **Rakvere Kroonimärgi** sai Rakvere Muusikakooli õpetaja Liivi Lukas, kes on olnud 35 aastat solfedžoõpetaja ja oli aastatel 1979–2000 muusikakooli direktor.

Haljala valla väljaantava Peeter Tominga fotopreemia võitis **Anette Parksepp**.

Sõmeru valla Hea Teo plaadi said **MTÜ Elumõnu Sõmeru** eakate festivali „Me ei ela ainult leivast“ korraldamise eest, **Helle Pajula** erivajadustega inimeste ühistevõime hoogustamise eest, **Uhtna naisrühm Tantsumaias** rahvatantsutraditsioonide hoidmise eest ja **Uhtna Pasunakoos** pillimängutraditsioonide hoidmise eest.

Tapa valla Aasta Tegijad: kategoorias kultuur – **Lehtse kammerkoor** revüü-opereti „Haljal aasal“ eest.

Tapa valla Aasta Tegijad kultuuri kategoorias – Lehtse kammerkoor revüü-opereti „Haljal aasal“ eest, mis esimest korda toodi Eestis lavale 1937. aastal nime all „Rohelisel aasal“

Vinni valla tänumedaliga autasustati **Reet Ala-veret** 45. tööjuubelil.

Viru-Nigula valla vapimärk anti seoses Viru-Nigula valla 20. aastapäevaga **Ervin Lemberile**.

Väike-Maarja valla Aasta Tegija tiitli omanikuks sai spordiajakirjanik **Paavo Kivine** Georg Lurichi sisuka ja esindusliku elulooraamatu „Lurich“ eest.

Rahvakultuur

2011. aasta läheb ajalukku kui Euroopa kultuuripealinna aasta. Kultuuripealinna nimetust ei kandnud ainult Tallinn, vaid kogu Eesti ja see ulatus ka meie maakonda. Kultuuripealinn Tallinn 2011 suurejoonelises programmis olid alljärgnevad rahvakultuuriga seotud projektid.

Lääne-Viru maakond XI noorte laulu- ja tantsupeo „Maa ja ilm” rongkäigus

Noorte laulu- ja tantsupidu „Maa ja ilm”. Esimest korda korraldati nii laulu- kui ka tantsupidu ühel ja samal territooriumil, lauluväljakul, pidu õnnestus igati. See ühine lauljate, tantsijate ja pillimängijate pidu ühes ja samas paigas kasvatas ühtsustunnet. Uuendusi oli veelgi. Esimest korda

mängisid laulukaare all rahvamuusikaorkestrid. Julgeks ja edukaks eksperimendiks võib pidada koondorkestrit, mis koosnes puhkpilli-, sümfonia- ning rahvamuusikaorkestritest.

Nii peol osalejate kui ka külaliste seas olid populaarsed käsitöömeistrite ehtekojad, kus sai

omandada uusi käsitöölaseid oskusi ja kuhu oli välja pandud ka konkursside võitjate loomingu. Lääne-Virumaalt osales peol 38 koori, 3 orkestrit 1160 laulja-mängijaga ja 26 tantsu-, 4 võimlemisrühma 494 tantsija-võimlejaga – kokku 71 kollektiivi 1654 osalejaga.

II punklaulupidu

11. juunil Rakveres peetud teine **punklaulupidu** „Anarchy in the E.U.” oli mitte ainult Lääne-Virumaa, vaid terve Eesti jaoks suursündmus, mis tõi Rakvere Vallimäele 2000 lauljat 85 koorist ja 7000 pealtvaatajat.

6. augustil Tallinnas Raekoja platsil toimunud pärimuskultuuri päeval **PäriMusi** esitasid Virumaa pärimusi maakonna regilauluansamblid Tink-Tingadi ja Kadrina Kadrid ning Tarvanpää Seltsi folkloorirühmad.

TeateTants, Eesti Rahvatantsu ja Rahvamuu-sika Seltsi algatatud, koos maakondadega korraldatud ning 20.–28. augustini kestnud maratontantsuketis, kus läbiti tantsides 1000 km Eestimaa maanteid, lõi kaasa 470 kollektiivi enam kui 6200 tantsijaga. Lääne-Virumaalt osales TeateTantsus 25 kollektiivi 412 osavõtjaga, kes läbisid tantsides Albu teeristist Sonda teeristini 14 tunni vältel 66,8 kilomeetrit.

Aasta 2011 tõi meie kultuuriellu veel ühe uue algatuse. Kui seni on Rakveres osa saanud kahest meestetantsupeost, siis nüüd pandi Jõgeval alus

Maratontantsukett „TeateTants”

naistetantsupidude traditsioonile – toimus I naistetantsupidu „NaiseLugu”, kus Lääne-Virumaalt osales 13 rühma 150 tantsijaga.

Virumaa kultuuriprogramm

Juba aastaid toimivatele Setomaa, vana Võrumaa, Mulgimaa, Kihnu, Saarte ja Peipsiveere kultuuriprogrammidele lisandus 2011. aastal Virumaa pärimuskultuuri programm 2011–2014. Virumaa kultuuriprogrammi üldeesmärk on väärtustada ja taaselustada Virumaa piirkondadele omast pärimuskultuuri ja pärimuslikku elulaadi, mis annab neile identiteedi ja järjepidevuse tunde ning edendab seeläbi kultuurilist mitmekesisust ja loome-tegevust. Esimest programmi-aastat võib lugeda kompamise aastaks, kus paljud taotlejad ei olnud tutvunud programmi põhisonumiga ning üritasid oma tegevusele toetust saada. Jäeb loota, et sõnumid Virumaa programmist panevad paljusid virumaaalasi mõtlema pärimuskultuuri väärtustamisele ning edendamise võimalustele.

16. märtsil peeti Sõmeru Kultuurikeskuses VII Lääne-Virumaa näitemängupäev, parimaks lavastuseks valiti Kunda huviteatri etendus „Pirukas”, mille lavastas Tiit Alte.

8.–10. aprillil toimus Rakvere Teatris ja rahva-

majas 30. kooliteatrite festival, kus osales 17 kooliteatrit üle Eesti.

7. mail tähistas rahvatantsuansambel Tarvanpää oma 65. sünnipäeva.

14. mail tähistas Lehtse kammerkoor oma 30. juubelit J. Beneši operetiga „Haljal aasal”.

27. mail toimus Rakvere Vallimäel VIII maakondlik seniortantsupäev, kus Lääne-Viru maakonna 17 rühma kõrval osalesid külalisrühmad teistest maakondadest.

23. juunil toimus Laekveres Lääne-Virumaa maakaitsepäeva tähistamine, paraad, sõjatehnika näitus, võidutule laialisaatmine valdadesse-linnadesse, kus sellest süüdati kohalikud jaanituled.

12.–18. juulil olid Võsu 500. juubelinädala kavas etendused, kontserdid, sportlik rannanädal, öökino Georg Otsa filmidega, laululahing, toimus järjekordne puhkpillimängijate suveakadeemia „Võsu Viis 10” ning XIX Võsu muusikapäevad.

16. juulil toimus Kunda rannas XV mere- ja perepäev.

30. juulil oli VIII torupillipäev Palmses.

2.–4. augustil osales Ida-Virumaal Narva-Jõesuus V üleriigilises rahvamajade suvekoolis 17 maakonna rahvamajade töötajat.

12.–14. augustil sai Käsmus teoks IV Viru Folk.

13. augustil peeti Mahu rannas V pilliroofestival.

12.–13. oktoobril toimusid **Hõimupäevade** kontserdid – kohtumised koolides ja rahvamajades, külas oli folkloorirühm Kuvan Kengež (Vananaistesuvi) Marimaalt.

11. novembril lõppesid kogu aasta kestnud üle-eestilised filmitalgud ühiselt tehtud filmiga „**Õnnelik lõpp**”.

Maakaitsepäev Laekveres. Võidutule üleandmine

Välissuhted

Haljala segarühm Segapidi osales folkloorifestivalil Valgevenes ja Ahvenamaal, Kadrina segakoor ja naiskoor Katrina andsid ühiskontserdi Riias, toimus Kadrina ja Rakke naiskoori ühine kontserdireis Norra Kuningriiki, Cadencia tantsurühmad osalesid rahvusvahelisel festivalil Türgis, Pajusti klubi rühm Särtsakad Seniorid osales Jürmalas rahvusvahelisel seniortantsufestivalil. Kunda memmede tantsurühm osales kultuuripäevadel Lätis.

Rahvamajad

2011. aastal korraldati klubides kokku 1620 üritust, mis teeb keskmiselt 4-5 üritust päevas, külastajate arv kokku 140 609, keskmine külastajate arv 87 ühe ürituse kohta.

2011. aasta andmete põhjal tegutses klubides kokku 285 taidlus- ja huvialaringi 4207 harrastajaga. Loomingulisi töötajaid koos ringijuhtidega oli kokku 240.

Rakvere Teater

Rakvere Teatris anti 2011. aastal kokku 352 etendust, mis teeb aasta iga päeva kohta peaaegu ühe etenduse. Neist 232 etendust toimus statsionaaris ning 120 väljasõitudes. Väljasõiduetendused jagunevad omakorda 56 linnades ja 64 maal antud etendusteks. Kokku käis Rakvere Teatri etendusi aasta jooksul vaatamas 68 485 külastajat, neist täiskasvanuid 47 374 ja lapsi 21 111.

Aasta jooksul toodi vaataja ette 8 uuslavastust.

2011. aasta Rakvere teatri kolleegipreemiad:

- parim lavastaja – Eili Neuhaus – „Kaasa-

Tabel 9. Klubilised asutused Lääne-Virumaal

Klubi/ rahvamaja			Asutuse korraldatud		Klubis tegutsevate	
	Vald/ linn	Juhataja	ürituste arv	osalejate arv	kollektiivide arv	osalejate arv
1. Haljala Rahvamaja	Haljala vald	Martti Samolberg	120	13 455	13	166
2. Kadrina Rahvamaja	Kadrina vald	Ene Kaldamaa	100	10 758	23	278
3. Kunda Linna Klubi	Kunda linn	Maiu Küngas	88	10 535	27	601
4. Laekvere Rahva Maja	Laekvere vald	Õilme Lainesaar	110	5962	16	213
5. Rakke Kultuurikeskus	Rakke vald	Rene Põllumaa	40	2294	14	163
6. Rakvere Rahvamaja	Rakvere linn	Keio Soomelt	244	37 746	23	499
7. Ulvi Klubi	Rägavere vald	Teele Kallip	32	329	12	162
8. Kadila Seltsimaja	Vinni vald	Lidia Mets	60	1511	4	60
9. Kehala Klubi	Vinni vald	Anne Rätsep	36	1110	5	62
10. Pajusti Klubi	Vinni vald	Reet Aru	72	2950	13	158
11. Roela Rahva Maja	Vinni vald	Reet Alavere	72	6470	9	79
12. Tudu Rahvamaja	Vinni vald	Helve Ploom	109	2916	9	74
13. Sõmeru Klubi	Sõmeru vald	Annika Aasa	32	2983	10	104
14. Uhtna Kultuurituba	Sõmeru vald	Annika Aasa	3	730	4	65
15. Lehtse Kultuurimaja	Tapa vald	Leelo Jürimaa	113	6131	13	250
16. Tapa Kultuurikoda	Tapa vald	Heili Pihlak	81	8216	14	233
17. Tamsalu Kultuurimaja	Tamsalu vald	Tiia Uudeberg	142	17 049	32	456
18. Võsu Rannaklubi	Vihula vald	Taimi Samblik	14	1350	4	37
19. Vöhma Seltsimaja	Vihula vald	Riina Kens	6	607	3	48
20. Viru-Nigula Rahvamaja	Viru-Nigula vald	Ervin Lember	39	3252	17	251
21. Väike-Maarja Rahvamaja	Väike-Maarja vald	Ville-Markus Kell / Heli-Liivia Komp	73	1650	10	132
22. Simuna Rahvamaja	Väike-Maarja vald	Auli Kadastik	34	2605	10	116
Kokku			1620	140 609	285	4207

Allikas: klubiliste asutuste andmed

Rakvere Teater

varatu”, parima kunstniku preemia võitis lavastusele „Noor Eesti” kujunduse loonud kolmik Uku Kristjan Küttis, Ott Kadarik ja Mihkel Tüür, parim naisnäitleja – Silja Miks (rollid: „Nullpunkti” ema ja õpetaja ning „Tuhkatriinu” võõrasema), parim meesnäitleja – Velvo Väli (rollid: Pato Dooley „Leenane’i kaunitaris”, Gailit „Noor Eestis” ja Karandõševin „Kaasavaratus”).

- Parimaks etendust teenindavaks kolleegiks tunnistati inspitsient Indrek Apinis, parimaks teenindajaks kohvikuteenindaja Janek Kupp ning parimaks korraldajaks juhiabi Helle-Mall Niinemets.
- Kategoorias „Lihtsalt imeline” pälvis kolleegipreemia teater Tuuleveski osalemise eest lavastuses „Kaasavaratu”.

Professionaalse teatrikunsti kättesaadavuse parandamiseks maal toetati programmi „Teater Maal” 2011 raames rahvamajades, klubides ja koolides toimunud 14 lasteetendust 2703 euroga, 7 täiskasvanuteetendust 1810 euroga ja kooligruppide teatrietenduste külastamist statsionaaris 5 korral 1504 euroga, kokku saadi toetust 6017 eurot.

Raamatukogud

2011. aastal oli Lääne-Virumaal 29 raamatukogu ja 14 haruraamatukogu. Neist 1 maakonna keskraamatukogu, 3 linnaraamatukogu ja 27 külaraamatukogu. Raamatukoguhoidjaid oli 90.

Kolm Haljala valla raamatukogu – Aaspere, Haljala ja Varangu – ühinesid Haljala Vallaraamatukoguks.

Uutesse ruumidesse kolis 3 raamatukogu:

Simuna renoveeritud rahvamaja ruumidesse, Võsupere uude külakeskuse hoonesse ja Jäneda Raamatukogu võib ennast oma asukoha tõttu nüüd lossiraamatukoguks pidada. Paremad tingimused sai ka Viru-Nigula Raamatukogu.

2011. aastal oli maakonna raamatukogude eelarve kokku 1 362 514 eurot. 2010. aastaga võrreldes vähenes see 24%.

62,12% moodustas tööjõukulu (832 451 eurot).

Komplekteerimisele kulus 242 888 eurot ehk 18,3%. 2010. aastaga võrreldes jäi see summa enam-vähem samaks. Riigipoolse toetusena saadi 101 303 eurot ja omavalitsuste eelarvest 137 489 eurot.

Maakonda tuli juurde 24 872 teavikut. Kogude suurus oli aasta lõpul 748 851 eksemplari.

2011. a kasutas raamatukogu 35,8% maakonna elanikest. Hoolimata elanikkonna vähenemisest, tõusis raamatukogu kasutajate ja kojulaenutuste arv. Külastused vähenesid. Tõus oli ka lastest lugejate arvu ja laenutuste osas, laste külastuste arv langes.

Lääne-Virumaa Keskraamatukogu korraldas 2011. a maakonna raamatukogutöötajatele 12 koolitust ja seminari ning ühe õppereisi Ida-Virumaale.

Lääne-Viru maavalitsus ja Lääne-Virumaa Keskraamatukogu alustasid koos maakonna aasta raamatukoguhoidja tunnustamist. Esimesed tiitlid pälvisid Kunda Linnaraamatukogu meeskond ja Tiina Kriisa Lääne-Virumaa Keskraamatukogust. Nominendid olid veel Inge Pikkoja Uhtna Raamatukogust, Margit Lättemägi Tapa Linnaraamatuko-

Tabel 10. Raamatukogude kasutamine 2011. aastal

Raamatukogu	Lug-d 2010	Lug-d 2011	Külast-d 2010	Külast-d 2011	Laenut-d 2010	Laenut-d 2011
Maakond kokku	23 309	23 464	412 090	397 606	757 806	761 141
Sh keskraamatukogu	8106	7887	125 125	120 227	246 272	244 470

Allikas: Lääne-Virumaa Keskraamatukogu

gust, Ene Heide ja Tiiu Kaare Kadrina Vallaraamatukogust ning Ira Kasekamp ja Raili Elmest Tam-salu Raamatukogust. Maakonna parimaks maaraamatukoguhoidajaks tunnistati Riina Tüllil Simuna Raamatukogust.

Toimus juba kuues suvine koolituslaager, mille teema oli „Raamatukoguhoidja – kohaliku elu edendaja”. Laagri korraldasid Laekvere valla raamatukogud ja keskraamatukogu.

Koostöös ERÜ maaraamatukoguhoidjate sektsiooniga korraldati Sõmeru keskusehoones XI maaraamatukoguhoidja päev teemal „Kultuur ja kultuurikandjad Virumaal”, kus astusid esinejatena üles Kristel Vilbaste, Sulev Oll, Tauno Toompuu ja Toomas Sumann.

Väike-Maarja muuseum ja turismiinfopunkt

Muuseumid

Lääne-Virumaal tegutseb 18 muuseumit 9 filiaaliga. Lääne-Virumaa muuseumi külastas 2011. a 291 314 inimest, neist 176 000 SA Virumaa Muuseumid. Muuseumides korraldati aasta jooksul 383 näitust ja üritust.

Ilmusid Ants Heina raamatud „Sagadi mõis” ja „Kiltsi mõis”.

Väike-Maarja muuseumis alustati internetinäitustega, augustikuus valmis kodulehekülj ühes esimese internetinäitusega „Vana aja lapsed piltniku juures”.

Lobi muuseum tähistas suure peoga oma 30. juubelit.

Igal aastal on üha rohkem neid muuseumi, kes avavad oma ukseid muuseumiööl.

Raudrüü Rakvere linnuses

SPORT

*Liis Lille,
spordi- ja kultuuritöö
vanemspetsialist*

Sporditööd korraldavad ja edendavad spordiseaduse järgi riik, kohaliku omavalitsuse üksused ja spordiorganisatsioonid.

Riigi esindaja maakonnas on maavanem, kes loob tingimused spordi üldiste arengusuundade elluviimiseks ning esitab koostöös kohaliku omavalitsuse organitega ettepanekuid spordialaste riiklike finantseerimis- ja investeerimisprogrammide väljatöötamiseks. Maavanema nõuandev organ on spordinõukogu.

Lääne-Virumaa Spordiliit ühendab Lääne-Virumaal tegelevaid spordiklubisid, -seltse ja -ühendusi ühistegevuseks, sportliku tegevuse edendamiseks maakonnas ning sellealase tegevuse koordineerimiseks.

Maakonnas tegutses Eesti Spordiregistri andmetel 2011. aastal 106 spordiklubi/seltsi ja üks spordikool, harrastajaid oli spordiklubides 4073 ja spordikoolis 482, treenereid 117. Maakonnas oli 2011. a spordiregistri andmetel 92 spordirajatist. 2010. a oli maakonnas 78 spordiklubi kokku 4176 harrastajaga.

Infot maakonna spordiklubide, treenerite ja spordirajatiste kohta leiab Eesti Spordiregistrist www.spordiregister.ee.

Lääne-Virumaa spordinõukogu

Spordialaste ülesannete täitmiseks maakonnas on oluline panus spordinõukogu aktiivsel tegevusel.

2011. aastal kuulusid komisjoni esimees Kert Karus (MTÜ Palermo spordiklubi) ja liikmed Aivar Lankei (Kadrina vald), Lauri Pärna (AS Lajos), Erich Petrovits (Rakvere spordikeskus), Sven Hõbemägi (VIROL), Merle Tammre (Rakvere Gümnaasium), Merle Laud (Esteetika- ja tantsukool), Liis Lille ja Marge Lepik (Lääne-Viru maavalitsus).

2011. a toimus kuus spordinõukogu koosolekut, sh laiendatud spordialaseid seminare kaks. Nõukogu koosolekutel arutati järgmisi teemasid: sportlaste austamisõhtu, harrastusspordi riigieelarvelise toetuse jagamine, maakonna arengukava täiendamine.

Lääne-Virumaa Spordiliit

Lääne-Virumaa Spordiliit on registreeritud äriregistris 06.05.2002. a pärast Lääne-Viru Maaspordi Seltsi Jõud põhikirja uue redaktsiooni vastuvõtmist 14.03.2002. a.

Maakonna spordiliit on avalikes huvides tegutsev mittetulundusühing, keda tunnustavad partnerina EOK, Kultuuriministeerium, Eestimaa Spordiliit Jõud, Eesti Koolispordi Liit jt üleriigilised spordiorganisatsioonid, kohalike omavalitsuste liit ning maavalitsused. Spordiseadusest tulenevalt on maakonna spordiliit maakonnas tegutsevate spordiklubide ühendus, kes rahvusliku olümpiakomitee liikmena esindab maakonna sporti ja kellel on ainuõigus korraldada maakonna meistrivõistlusi ning anda vastavaid tiitleid. Kui 2008. a alguses oli

Lääne-Virumaa Spordiliidu liikmeks 18 spordiklubi, siis 2010. a kuulus liitu juba 34 klubi, 2011. a 37 spordiklubi. 2011. aasta esimesel poolel juhtis spordiliitu viieliikmeline juhatus, mille esimees oli Vello Vasser. 2011. aasta teisest poolest vahetus spordiliidu juhatus täies koosseisus, esimeheks sai Udo Klopets ja peasekretäriks Anu Kilki.

2011. aastal korraldati maakonna meistrivõistlusi 22 spordialal: kergejõustik, võrkpall, korvpall, jalgpall, murdmaasuusatamine, jäähoki, Kreeka-

Rooma maadus, naistemaadlus, vabamaadlus, ujumine, koroon, juudo, orienteerumine, ranna-võrkpall, laskmine, tennis, saalihoki, bowling, golf, male, jalgrattasport, sumo. Lisaks täiskasvanute võistlustele peeti neljal alal ka veteranide meistrivõistlusi. Meistrivõistlused toimusid aasta ringi maakonna erinevates spordibaasides. Kokku osales täiskasvanute meistrivõistlustel ligi 2000 sportlast. Välja anti 900 täiskasvanute medalit ning üle 1500 spordivõistluste medali või auhinna.

Aasta naisportlane Epp Mäe ja treener Riho Mäe

Koolispordivõistlusi peeti kümnel alal: kergejõustik, murdmaasuusatamine, korvpall, võrkpall, rahvastepall, jalgpall, lauatennis, juudo, Kreeka-Rooma maadlus ja sumo. Koolispordivõistlustel oli kogu aasta jooksul 6800 osalejat. Välja anti 500 noortemedalit.

Aasta sportlased, võistkond, treenerid

Lääne-Virumaa Spordiliit valis 2011. aastal aasta sportlased, treenerid ja võistkonna. Tiitlid selgusid kolme hääletusvooru (üldsus, spordiklubid ja meedia) tulemuste liitmisel. Hääletada sai nii e-posti teel kui ka ajalehes ilmunud hääletuskupongidega.

Aasta meessportlane – Kaarel Nurmsalu, treenerid Hillar Hein ja Toomas Nurmsalu. Juunioride MM-il kolm 3. kohta suusahüpetes ja kahevõistluses, maailma karikavõistluse B-grupi võitja kahevõistluses, Eesti meister suusahüpetes ja kahevõistluses.

Aasta naissportlane – Epp Mäe, treenerid Arvi Aavik, Riho Mäe. Naistemaadluse MM-il 8. koht ja U-20 MM-il 10. koht, EM 15. koht ja U-20 3. koht, Eesti meister naistemaadluses, Eesti meister sumos.

Aasta sportlik noormees – Ralf Tribuntsov, treenerid Siiri Põlluveer ja Gunnar Tønning. Euroopa juunioride MV 16. koht 50 m seliliujuumises, kolmekordne Eesti meister, arvukate Eesti rekordite püstitaja 2011. aastal.

Aasta sportlik neiu – Kaidi Kivioja, treenerid

Margus Tamm ja Sirje Kiviaru. Eesti meister triatlonis absoluutklassis, 2. koht Eesti duatloni MV ja KV, kolmekordne Eesti meister kergejõustikus kesk- ja pikamaajooksudes, maakonna täiskasvanute rekordite püstitaja jooksualadel.

Aasta võistkond – Rakvere Spordikooli U-20 võrkpallimeeskond, treener Mati Merirand. Võistkonda kuuluvad Ronald Järv, Hardi Talv, Sander Konso, Olari Aas, Mihkel Hiieleid, Kristjan Tambik. U-20 EVF KV ja Eesti KV 2. koht, U-20 Eesti MV 4. koht.

Aasta spordiveteran – Helle Tuhkla (Vinni vald). Veteranide maailmamängudel kergejõustikus 2 hõbemedalit.

Aasta sportlik eakas – Arnold Kalvik, 1923. aastal sündinud spordimees, kes osaleb aktiivselt spordivõistlustel.

Aasta invasportlane – Sirly Tiik, treener Liivi Rünk. INAS sisekergejõustiku EM-il kuulitõukes 3. ja kaugushüppes 6. koht, INAS Global Games MM-il 1. koht odaviskes ja kettaheites, 6. koht kuulitõukes, odaviske maailmarekordi püstitaja.

Aasta sportlik küla – Triigi küla Väike-Maarja vallas (valis MTÜ Virumaa Lootus).

Aasta sportlik ettevõte – JELD-WEN Eesti AS (valis Ettvõtjate Klubi Wesenberg).

Aasta spordiaktivist – Kaido Vahesalu, Kunda linna spordielu eestvedaja juba 20 aastat, ta on tunnistanud kolmel aastal vabariigi parimaks noortetreeneriks jõutõstmises, arendab spordirajatisi ja aitab hankida spordivarustust.

Aasta sportlikum perekond – perekond Täpp/Koha, spordivaimuga perekond, kus sport on põimunud igapäevaeluga. Liikumisharrastusega tegelevad suured ja väikesed, noored ja vanad. Kõik põlvkonnad on aktiivsed ka spordiürituste korraldamises ja teiste spordirõõmuga nakatamises.

Riigieelarveline toetus maakonna sporditegevusele

Harrastusspordi toetuseks eraldati 2011. aastal 19 505 eurot. Toetus jaotati vastavalt maavanema korraldustele järgnevalt: kohalike spordiorganisatsioonide toetuseks 862 eurot, maakonna elanikkonna eri vanusegruppidele korraldatud harrastusspordi ürituste ja nendest osavõtu toetuseks 6033 eurot, maakonna meistrivõistlusteks 7590 eurot, sportimispaikade heakorrastamiseks ja spordiinventari soetamiseks 2321 eurot, spordi korraldamisega seotud isikute koolitamiseks 784 eurot. Spordiorganisatsioonide omafinantseering oli 214 733.57 eurot ja kaasfinantseeringuid 3994.35 euro ulatuses.

Ujumise algõpetuse toetuseks eraldati 13 233 eurot. Lepingud toetuse kasutamiseks sõlmiti kohalike omavalitsuste ja erakoolidega. Kohalike omavalitsuste omafinantseering oli 55 328.28 eurot ja kaasfinantseering 946 eurot. Ujulate üuri- ja eksploatatsioonikuludeks läks 38 062.39, treenerite ja juhendajate töötasudeks 17 834.24 ja transpordikuludeks 13 610.65 eurot.

TERVISHOID

Maavanema ülesanded tervishoiuküsimustes on sätestatud tervishoiuteenuse korraldamise seadusega. Tervishoiuvaldkonnas toimus tavapärase tervishoiustatistika ja tervishoiualase majandustegevuse aruannete kogumine, koondamine ja õigeaegne esitamine Sotsiaalministeeriumile. Maavanem kinnitas perearstide nimistud ning Haigekassaga kooskõlastati piirsuurusest kõrvale kalduvad nimistud.

2011. aasta kujunes keerukaks nii Rakvere Haiglale kui ka perearstindusele seoses mitme arsti lahkumisega. Maakonnast lahkus viis perearsti, neist neli läks tööle Soome. Perearstikonkursid ebaõnnestusid, kaks nimistut (Tapal ja Kundas) liideti teistega ning vabadele nimistutele määrati ajutised asendajad. 2011. a lõpul oli maavanema korraldusega määratud ajutine asendaja kolmele

nimistule, kusjuures asendamine oli neile arstidele täiendav töö oma nimistule lisaks.

Maakonnas töötas 1. detsembri 2011. aasta seisuga 38 (2010. a 41) perearsti 39 nimistul, kusjuures 9 (2010. a 6) perearstinimistut on isikute arvuga üle 2000 ja 5 (2010. a 3) nimistut isikute arvuga alla 1200. Kolmes suure nimistuga perearstipraktises töötavad abiarstid.

Maakonnas oli kokku täidetud 105,95 arsti ametikohta, neist ambulatoorselt 71,70. Enim oli peale perearstide günekolooge (10,5 ametikohta), üldarste (7,25 ametikohta), üldkirurge (6,75 ametikohta), anestesiolooge (5,75 ametikohta), sisearste (5,25 ametikohta).

Põhikohaga arste oli kokku 95, neist ambulatoorselt 63.

Maavanema algatusel korraldati kaks kohtumist perearstidega Eesti Perearstide Seltsi esindajate osavõtul, arutati Sotsiaalministeeriumis maakonnas kujunenud olukorda seoses perearstide nappusega ning külastati Tartu Ülikooli arstiteaduskonda, et tutvustada residentidele maakonnas töötamise võimalusi.

Kersti Veidriku perearstikeskust tunnustas president Toomas Hendrik Ilves Eesti Perearstide Seltsi ettepanekul kvaliteediauhinnaga üleriigilisel ühena 24 keskuse seas. Eesti 468 perearstikeskusest saatsid perearstide seltsile oma andmed 109, kellest 24 saidki kõrgeima kvaliteeditunnistuse.

Tervishoiuasutuste aruannetega saab tutvuda internetis aadressil <http://213.184.49.169/aveeb>.

TERVISEEDENDUS

Olga Boitsov, terviseedenduse spetsialist

Maakonna jätkusuutlikkus oleneb inimestest, kes siin elavad ja tegutsevad. Mida terved nad on, seda tervem on ka rahvas tervikuna. Tervis on olulisim individuaalne ja rahvuslik ressurss.

Eesti rahva tervise arengukavas püstitatakse strateegilisi eesmärke rahvastiku tervise hoidmiseks ja jätkuvas parandamiseks. Vabariigi Valitsuse prioriteetide seas on olulisel kohal rahvastiku iibe positiivseks muutmine, eeldatava ja tervena elatud eluea pikenemine. Antud eesmärkide saavutamiseks on rahvastiku tervise arengukavas toodud ära soovituslikud eesmärgid ja tegevused. Need suunad on aluseks ka meie maakonna terviseedenduse eesmärkidele ja tegevustele.

Terviseedenduse eesmärgid ja põhiülesanded on Lääne-Virumaal seotud rahvastiku tervise hoidmise ja jätkuva paranemisega, kus tähtsal kohal on inimeste eeldatava ja tervena elatud eluea pikenemine. Eesmärgi täitmiseks on välja töötatud põhilised tegevussuunad, milleks on tegevused rahvastiku füüsilise aktiivsuse suurendamiseks, toitumisharjumuste parandamiseks, tubaka tarbimise vähendamiseks ja traumade ennetamiseks ning alkoholi tarbimisega seotud õnnetuste vähendamiseks. Maakonna elanike tervise ja seda mõjutavate tegurite kvantitatiivne ja kvalitatiivne kir-

jeldus valmis 2010. a ning sai uuendatud 2011. a pealkirja all „Lääne-Viru maakonna terviseprofiil ja tegevuskava 2010–2012”. Tutvumiseks kättesaadavad aadressil www.virumaa.info/maakond/tervishoid_ja_sotsiaalhoolekanne/terviseedendus. Selles määratletakse probleemid, sekkumist nõudvad valdkonnad ja vajalikud tegevused.

2011. a oli maakonnas suuremateks tegevusteks traditsioonilise südamenädala korraldamine, sellega olid haaratud haridusasutused ja kohalikud omavalitsused, samuti võistlus „Suitsuprii klass”, milles osales 13 kooli 41 klassiga.

Lääne-Viru maavalitsus võttis osa riikliku puuja köögivilja teavituskampaania korraldamisest maakonnas. Toimused toidukoolitused, mille eesmärk oli õpetada osalenuid odavalt ja tervislikult perele igapäevast toitu valmistama. Kampaania raames koostati kolme maakonna koostöös (Saaremaa, Järvamaa ja Lääne-Virumaa) „Lihtsa küla-

toidu kokaraamat”, mis sisaldab lihtsa ja tervisliku toidu konkursil osalenute toiduretsepte.

Terviseedenduslik töö käis ka projekti „Vigastuste vältimine Lääne-Virumaa maakonnas” kaudu. Koolilastele toimus alates veebruarist koolides kohapeal koolitus „Kaitse end ja aita teist”, mis lõppes laagriga 6.–8. juunil Kaitseväe keskpöügoonil. Korraldajad olid Ida prefektuuri noorsoopolitseinikud, Ida päästkeskuse ennetustöö spetsialistid, Maanteeameti ida regiooni spetsialistid ja Kaitseväe Viru Maleva kaitseväelased ning teised koostööpartnerid. Koordineeris Lääne-Virumaa traumanõukogu.

Suurem üritus, ohutuslane perepäev „Kaitse kodu” toimus Rakvere Põhjakeskuses 14. mail. Elanikke teavitati oma kodu, pere ja piirkonna turvalisemaks muutmise võimalustest ja vahenditest. 20 turvalisusega tegelevat organisatsiooni jagasid ohutuslaseid nõuandeid ja praktilist abi.

SOTSIAAL- HOOLEKANNE

Tiiu Kuus, sotsiaalvaldkonna peaspetsialist

Maavanema ülesanded sotsiaalhoolekanne alal sätestab sotsiaalhoolekanne seadus.

Seaduse alusel teostab maavanem järelevalvet sotsiaalteenuste osutamise kvaliteedi üle.

Maakonnas on üldhoolekodudes 462 hoolealust, keskmiselt on kulud ühe hoolealuse kohta kuus 422 eurot. 2010. aastal oli see näitaja 409 eurot. Järelevalve toimus 12 üldtüüpi hoolekodus. Hoolekodude omanikud on enamasti kinnitanud asutuse kodukorra, mis peaks tagama teenuse osutamise kvaliteedi ja enamasti nii see ka on. Hoolekodud peavad täitma Terviseameti ja Päästkeskuse tuleohutusbüroo ettekirjutusi. Ettekirjutused on tehtud turvalisuse ja hoolduspäevikute korrashoiu alal, samuti on antud soovitusel korraldada personalile tuletõrjeõppused.

Üldhoolekodudest vajaksid renoveerimist Tapa hoolekodu, Kadrina hoolekodu ja Rakke valla Tammiku Avahoolduskeskuse köök ja söögituba.

Statistilised andmed hoolekandeesutuste kohta on aadressil www.sm.ee/meie/statistika/sotsiaalvaldkond/sotsiaalhoolekanne.html.

Peamised hoolekandeteenuste ja -toetuste osu-

tajad on kohalikud omavalitsused. Seitsmes kohaliku omavalitsuse üksuses teostatud järelevalve käigus tehti kohalikele omavalitsustele mitmed ettepanekud erinevate sotsiaalteenuste osas: leida võimalusi raske ja sügava puudega lastele lapsehoiuteenuse ja sotsiaalteenuste arendamiseks ning osutamiseks; isikutele abi osutamisel kasutada juhtumikorralduse põhimõtet ja isikutele, kes vajavad pikaajalist ning mitmekülgselt abi, võtta kasutusele juhtumiplaanid; täiendada asenduskoduteenusel viibiva lapse juhtumiplaani; aruandluses kajastada andmeid vastavalt tegelikele kuludele; perekonnas hooldamise seadmisel järgida sotsiaalhoolekande seadust; korrastada spetsialistide ametijuhendid; jälgida kohaliku omavalitsuse kodulehtedel esitava info asjakohasust ja vastavust seadustele.

Üheks töövaldkonnaks on kohaliku omavalitsuse sotsiaalteenuse, -toetuse või muu sotsiaalabi andmise või sellest keeldumise otsuse peale esitatud vaide menetlemine.

2011. aasta jooksul algatati kodaniku avalduse alusel kaheksa järelevalvemenetlust sotsiaalteenuste osutamise üle. Seitse avaldust oli seotud kohaliku omavalitsuse poolt sotsiaaltoetuste maksimise ja teenuste osutamisega, üks avaldus teenuste osutamisega üldhooldekodus.

Lisaks tuli lahendada maavanemale esitatud

Tabel 11. Toimetulekutoetused

	2007	2008	2009	2010	2011
Toetused kokku, tuh eur	426,7	559,5	770,9	1 322,8	1 550,8
Toetus toimetulekupiiri tagamiseks, tuh eur	296,5	327,2	719,5	1 301,9	1 507,6
Rahuldatus taotluste arv toimetulekupiiri tagamiseks	3626	3313	6551	10 417	10 088

Allikas: Eesti Statistikaameti andmebaas, www.stat.ee

erinevaid järelepärimisi hoolekannet puudutavates küsimustes.

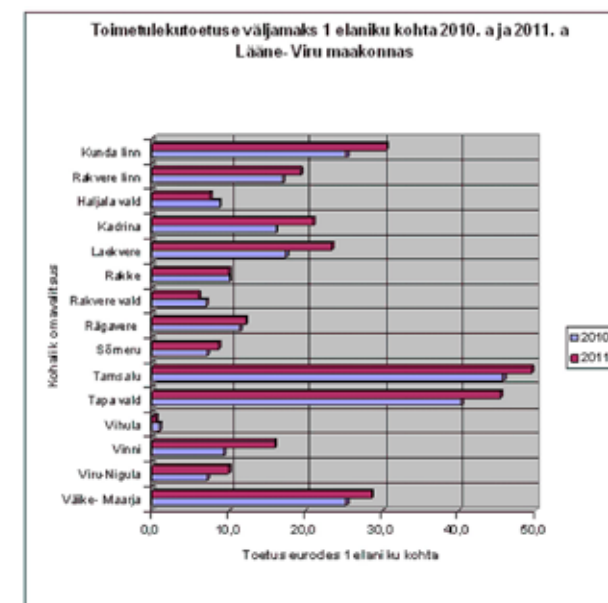
Maavalitsus sõlmib lepingud tehniliste abivahendite soodustingimustel müümiseks ja laenutamiseks teenust osutavate firmadega. 2011. a sõlmiti tehniliste abivahendite soodustingimustel eraldamise lepingud 23 firmaga. Sotsiaalvaldkonna peaspetsialist peab arvestust sõlmitud lepingute ja arvete üle ning koostab teenuse osutamise aruanded.

2011. aasta jooksul on soodustingimustel tehnilisi abivahendeid saanud osta või laenutada 2586 inimest, s.o 161 inimest rohkem kui 2010. aastal. Kõige suurem on vajadus ortopeediliste toodete ja proteeside järele nii laste kui ka tööealiste isikute osas, eakad vajavad enim põetus- ja hooldusvahendeid ning kuulmisabivahendeid.

Statistilised andmed tehniliste abivahendite eraldamise kohta on aadressil www.sm.ee/meie/statistika/sotsiaalvaldkond/sotsiaalhoolekanne.html.

Maavalitsuses koguti, koondati ja esitati sotsiaalministeeriumile sotsiaalhoolekande riiklik statistika. Muu hulgas tehakse kokkuvõtted toimetulekutoetuse maksimisest kohalikes omavalitsustes. Töö ja sissetulekute vähenemine või isegi kaotus puudutas ka 2011. aastal väga paljusid maakonna

TTT väljamaksed elaniku kohta

Allikad: Siseministeerium, rahvastikuregister (www.siseministeerium.ee); Sotsiaalministeerium, statistika, H-veeb (www.sotsiaalministeerium.ee)

peresid. Toimetulekupiiri määr oli endiselt 76.70 eurot kuus perekonna esimesele liikmele ning pere teisele ja igale järgnevale liikmele 80% sellest ehk 61.36 eurot. Toimetulekutoetuse saajal, kelle kõik perekonnaliikmed on alaealised, on õigus saada koos toimetulekutoetusega täiendavat sotsiaaltoetust 15 eurot kuus.

Statistilised andmed toimetulekutoetuse maksimise kohta kohalikes omavalitsustes on aadressil www.sm.ee/meie/statistika/sotsiaalvaldkond/sotsiaalhoolekanne.html.

2011. aastal tunnustati maakonna sotsiaalvaldkonna tublisid inimesi. Parimaks maakonna sot-

siaaltöötajaks valiti Lea Kivipõld Rakvere linnavalitsusest.

Vanurite Eneseabi- ja Nõustamisühing annab igal aastal välja imelise vanaema või vanaisa tiitli neile lugupidamist väärivatele vanavanematele, kes oma lapselastele jagatava hoole ja armastuse kõrval leiavad aega ja tahtmist ka aktiivseks ühiskondlikuks tööks. Tiitliga pärjati meie maakonnast Maie Ehlvest Laekvere vallast. Imelise vanavanema tiitli nominendid olid Galina Erik Rägavere vallast, Milvi Märtsen Rakvere linnast ja Maiu Part Viru-Kabalast.

Sotsiaalministri tänuvustavõtule olid kutsutud aktiivselt tegutsevad eakad Elli Vallbaum Kunda linnast, Mai Mäeots ja Regina Seppik Rakvere linnast.

LASTEKAITSE

*Helbe Jaanimägi,
sotsiaalvaldkonna nõunik*

Lastekaitse tagatakse riiklike, omavalitsuslike ja ühiskondlike organite kaudu. Maavalitsuse ülesanne on lapsendamise korraldamine ning vastava registri pidamine, järelevalve teostamine sotsiaalteenuste kvaliteedi osas ning kohalike omavalitsuste nõustamine lastekaitsega seotud küsimustes. Lastele ja peredele osutatava abi kvaliteet on seotud lastekaitse spetsialistide arvu ning nende erialase ettevalmistusega. 2011. aastal töötas Lääne-Virumaa seitsmes kohalikus omavalitsuses seitse lastekaitse spetsialisti, kellest kuuel oli erialane ettevalmistus. Rakvere linnas oli aasta lõpul täidetud kahest lastekaitse spetsialisti kohast üks. Vinni vallas teeb lastekaitsetööd haridusnõunik. Lastekaitse spetsialist puudub Laekvere, Rakvere, Rakke, Rägavere, Sõmeru, Vihula ja Viru-Nigula vallas, seda tööd teeb omavalitsuses sotsiaaltöötaja.

Lapsendamine on õiguslik toiming, mis loob lapsendaja ja lapsendatu vahel vanema ja lapse vahelised õigused ja kohustused. 2011. aastal lapsendas 1 lapse tema bioloogilise vanema abikaasa (2010. a – 1; 2009. a – 2; 2008. a – 3). Võõrasse peresse lapsendati 2011. aastal 2 last (2010. a – 2; 2009. a – 0; 2008. a – 4). Lapsendamise statistilised andmed on kättesaadavad www.sm.ee/sveeb.

Asenduskoodeenus

Alates 1. juulist 2007 peab kõigil asenduskoodeenususe osutajatel olema tegevusluba. Tegevusloa väljastab teenuse osutamise asukohajärgne maavanem, tegevusluba kehtib viis aastat. Kõigi tegevusluba omavate asenduskoodeenususe osutajate andmed on kantud majandustegevuse registrisse (<http://mtr.mkm.ee/default.aspx?s=otsiteg>).

2011. aastal Lääne-Viru maavanem asenduskoodeenususe tegevuslubasid ei väljastanud. Lääne-Viru maavanema 22.06.2011 korraldusega nr 121 tunnistati kehtetuks Kesk-Norra Eesti Ühingu asenduskoodeenususe osutamiseks antud tegevusluba nr 104. Asenduskoodeenususe osutamise koht oli Tapa Laste- ja Noortekodu. Viru maakohus kuulutas 20.06.2011 kohtumäärusega välja Kesk-Norra Eesti Ühingu pankroti. Ühing osutas asenduskoodeenusust 15. juunini 2011, seejärel asusid lapsed elama teistesse asenduskoodeenususse.

Asenduskoodeenususele õigustatud lapsele osutatavat teenust rahastatakse riigieelarvest. Rahastamise tagab Sotsiaalministeerium maavalitsuste kaudu. Maavalitsus tasub maakonna lastele riikliku asenduskoodeenususe osutamise kohta esitatud arved. Riigieelarvest rahastatava asenduskoodeenususe hinna ning maksimaalse maksumuse asenduskoodeenususele õigustatud lapse kohta kalendriaastas kehtestab Vabariigi Valitsus määrusega. 2011. aastal eraldati puudega laste ning 0–3-aastaste laste ülalpidamiseks kuus 1023 eurot ja üle 4-aastaste laste ülalpidamiseks 640 eurot kuus.

Lapse elukohajärgsel omavalitsusel tuleb valida lapsele sobiv asenduskoduteenuse osutaja ja esitada seejärel taotlus asenduskoduteenuse rahastamiseks lapse elukohajärgsele maavanemale. Lapse riiklikule asenduskoduteenusele paigutamiseks sõlmiti 2011. aastal 9 halduslepingut (2010. a 14; 2009. a 12). Asenduskoduteenuselt lahkus iseseisvasse ellu 4 last, tagasi bioloogilisse perekonda 1 laps.

Asenduskoduteenuse kvaliteeti kontrolliti neljas asutuses.

1. MTÜ Maria Lastekeskus (riiklikul ülalpidamisel 2 last). Asutusele tehti järgmised ettepanekud:
 - teha koostööd lapse elukohajärgse omavalitsuse sotsiaal- või lastekaitsetöötajaga juhtumiplaanide koostamisel;
 - kasvatusala töötajatel jätkata täienduskoolituste läbimist; viia kasvatusala töötajate isikkoosseis vastavusse sotsiaalhoolekande seadusega sätestatud nõuetele.
2. MTÜ Kesk-Norra Eesti Ühingu Tapa Lasteaia Noortekodu (riiklikul ülalpidamisel 13 last). Asutusele tehti järgmised ettepanekud:
 - korraldada ühisüritusi noortes pere ühtsustunde suurendamiseks; ajakohastada ja viia ühingu põhikiri vastavusse seadusandlusega seoses laste- ja noortekodu tegutsemiseks ühingu struktuuriüksusena;
 - töötada välja ja kinnitada asutuse raamatupidamise sise-eeskiri, millega viia raamatupidamise korraldus vastavusse raamatupidamise seadusega;
 - tulenevalt sotsiaalhoolekande seaduse § 21⁷ lg 1 esitada maavanemale õigel ajal taotlus andmete muutmiseks majandustegevuse

registris seoses tegevusloa andmise aluseks olnud kasvatusala töötajate andmete muutmiseks;

- jälgida iga lapse juhtumiplaani, teha kokkuvõtteid ja täiendada juhtumiplaani koostöös lapse võrgustiku (omavalitsuse ja kooli esindaja) liikmetega.
3. Imastu Koolkodu (riiklikul teenusel 39 last). Asutusele tehti järgmised ettepanekud:
 - teha kokkuvõtteid ja täiendada juhtumiplaani koostöös lapse elukohajärgse omavalitsuse sotsiaal- või lastekaitsetöötajaga;

- kasvatusala töötajatel jätkata täienduskoolituste läbimist; lähtuda laste peredesse paigutamisel kehtivast nõudest, et asenduskodu pere võib koosneda kuni kaheksast lapsest;
- arvestades laste arvu rühmas, kaaluda võimalusi personali arvu suurendamiseks selliselt, et korraga saaks tööl olla rohkem töötajaid;
- pidada kinni tegevusloa väljastaja teavitamise kohustusest majandustegevuse registrisse kantavate andmete muutmisel.

4. Vinni Perekodu (riiklikul ülalpidamisel 41 last). Asutusele tehti järgmised ettepanekud:
- teha kokkuvõtteid ja täiendada juhtumiplaani koostöös lapse elukohajärgse omavalitsuse sotsiaal- või lastekaitsetöötajaga; lastekodu töötajatel jätkata täienduskoolituste läbimist;
 - lähtuda laste peredesse paigutamisel kehtivast nõudest, et asenduskodu pere võib koosneda kuni kaheksast lapsest.

Maavanema ülesandeks on maakonnas asenduskoduteenus osutamisega kaasnevate aruanete kogumine, kontrollimine, koondaruannete koostamine ja nende esitamine Sotsiaalministeeriumile.

Asenduskodude statistilised andmed on kättesaadavad <http://213.184.49.169/hveeb>.

Riigi rahastatav lapsehoiuteenus

Alates 1. jaanuarist 2007 on sotsiaalhoolekande seaduses reguleeritud lapsehoiuteenus ja sellele esitatavad nõuded. Lapsehoiuteenus on lapsevanema töötamist, õppimist või toimetulekut toetav teenus, mille vältel tagab lapse hooldamise, arendamise ja turvalisuse lapsehoiuteenus osutaja. Täielikult või osaliselt riigi- või kohaliku omavalitsuse eelarvest rahastatava lapsehoiuteenus osutamiseks on nõutav tegevusluba, mille väljastab lapsehoiuteenus osutaja tegevuskohajärgne maavanem. Kõigi tegevusluba omavate lapsehoiuteenus osutajate andmed kantakse majandustegevuse registrisse (<http://mtr.mkm.ee/default.aspx?s=otsiteg>). 2011. aastal anti välja üks tegevusluba lapsehoiuteenus osutamiseks Puuetega Laste ja Noorte Toetajate Ühendusele Kirilill.

Riigi rahastatavale lapsehoiuteenusele on õigus raske või sügava puudega lapse seaduslikul esindajal või hooldajal kuni selle kalendriaasta lõpuni, kui laps saab 18-aastaseks, eeldusel, et lapse hooldusteenuste vajadus on kirjas lapse rehabilitatsiooniplaanis, lapse hooldamine ei ole samal ajal tagatud teiste sotsiaalteenustega (v.a lapse perekonnas hooldamine) ja laps ei viibi samal ajal haridusasutuses. Riigi rahastatava lapsehoiuteenus vahendid eraldati valla- või linnaeelarvesse maavalitsuse kaudu vastavalt kohalikus omavalitsuses elavate raske või sügava puudega laste arvule 2011. aasta alguse seisuga, arvestades 2010. a vahendite jääki.

Riigi rahastatavat lapsehoiuteenust kasutas 2011. aasta jooksul maakonnas kaheksa last.

Lääne-Virumaa kõigis 15 omavalitsuses on volikogu vastu võtnud riigi rahastatava lapsehoiuteenus rahaliste vahendite ülejäägi kasutamise korra, mis on kooskõlas sotsiaalhoolekande seadusega. Kõigi omavalitsuste vastav kord sisaldab ühesuguseid teenuseid. Volikogude kehtestatud korra kohaselt võib riigi rahastatava lapsehoiuteenus rahaliste vahendite ülejääki kasutada raske või sügava puudega laste ja nende peredega seotud sotsiaalteenuste osutamiseks ja arendamiseks, sealhulgas koolivaheaja laagrite korraldamiseks, isikliku abistaja ja tugiisiku teenuse korraldamiseks, intervallhoolduse korraldamiseks, perede nõustamise korraldamiseks, lapsehoiuteenus osutajale koolituse korraldamiseks, transporditeenus osutamiseks ja korraldamiseks, lastele rehabilitatsiooniplaani tegevuskavas soovitatud raviteenus ja abivahendite hinna kompenseerimiseks.

Lapsehoiuteenus statistilised andmed on kättesaadavad aadressil www.sm.ee/sveeb.

Toole linnus

Vaade Kunda tööstuslinnale

ARENGU- JA PLANEERINGUOSAKOND

Mati Jõgi, arengu- ja planeeringuosakonna juhataja

Arengu- ja planeeringuosakonna 2011. aastasse mahub nii töörutiini, tegevuslikke traditsioone kui ka innovatsiooni. Põhitöövaldkondades – maakonna bussiliinide töö korralduses, maareformi toimingute jätkamises, planeeringute järelevalves ning regionaalarenguprogrammide rakendamises – radikaalseid muutusi ei toimunud.

Osakond on üha rohkem kaasatud maavanema algatusse pöörata enam tähelepanu maakonna ettevõtjatele ning ettevõtetele ja uudse ettevõtmisena koostöös üheksa maakonna ettevõtjaga valmistasime ette maakonna esitluse Tallinna lennujaamas Eesti Ekspokeskuses. Oma esitlust oleme jätkamas ka 2012. aastal. Lääne-Virumaa ettevõtteid tutvustava videoklipiga saab tutvuda aadressil www.virumaa.info/maakond/laaneviru_maa_konda_tutvustavad_vidoed.

Turismivaldkonnas on meil traditsioonid ja nii ei jäänud vahele ka 2011. aasta turismimessest Tourrest, kus osales üheksa turismiettevõtjat ning Lahemaa turismiettevõtjate ühendus Ehedad Elamused Lahemaal. Maavalitsusel on osakonna kaudu olnud kogu osaluse koordineerija roll. Oleme osalenud MTÜ Lääne-Viru Turismiga koostöös maakondliku turismiturundusprojekti raames maakonna peamisi puhkuse teemasid käsitlevate

videolõikude ettevalmistamises, nii et trükkides YouTube'i märksõnad *Estonia family* või *Estonia manor*, siis on esimene valik tutvumine Lääne-Viru maakonna puhkamisvõimalustega.

Tänu maavalitsuse materiaalsele kaaspanu-

sele ja osakonna töötajate tööpanusele toimus novembris 2011 Palmises kindlasti üks sisutihedamaid ja rahvarikkamaid Põhja-Eesti turismiasjaliste üritusi ehk Põhja-Eesti Turismikonverents.

Uuendusele oli suunatud ka maa järelmaksuga

Eesti Ekspokeskuses jookseb ekraanil Lääne-Viru maakonna ettevõtteid tutvustav videoklipp ja külastajad saavad kaasa võtta meie brošüüri

haldamisega seotud üle-eestilise tarkvara kasutuselevõtt, mida siis samm sammu haaval ning mõnikord ka samm edasi ja kaks sammu tagasi astudes kasutusele võttes sai tõdeda, et (uue) tarkvara kasutuselevõtt ei ole alati ajavõit.

Aega võttis ka maakonnaplaneeringu „Lääne-Viru maakonna rannikuala” kehtestamine, mis aasta lõpus pärast mitmekordseid parandusi teoks sai. Ühe praktilise väljundina võib mainida, et maakonnaplaneering sai vähemalt esimeseks planeeringuliseks aluseks Võsu-Käsmu vahelisele kergliiklusteele, mille rajamisega nüüd kohalik omavalitsus aktiivselt tegutseb.

Paberile sai maakonna probleemsete teenuste kättesaadavuse parendamise tegevuskava, reaalses elus kipuvad teenused ääremaistest piirkondadest siiski üha kaugemale nihkuma. Samas võib positiivse asjana märkida, et tegevuskava koostades õnnestus meil viie ministeeriumi esindajad sotsiaalsete teenuste kättesaadavuse küsimuses ühe laua taha tuua ja koostöö- ning kokkupuutepunkte näha.

2011. aastal tuli koostada ka ülevaade maakonna planeeringutegevusest, maakonnaplaneeringute rakendumisest. Eks siingi tuli tõdeda, et tegelikult on planeeringutes palju häid ja vajalikke põhimõtteid, vajadusi ning ideid sätestatud, nende elluviimine ja järgimine on veidi viletsamalt teostatud.

Ühistranspordis on tähtis, et buss tuleb õigel ajal ja viib reisija sinna, kuhu tal vaja.

Täpselt nõnda 2011. aastal maakonna bussitransport toimiski.

Nõmme jõgi

PLANEERIMISALASE TEGEVUSE KORRALDAMINE

Jaan Kangur, planeeringuspetsialist

Maakonnaplaneeringute ülevaatamine ja maakonna planeerimisalase olukorra hindamine oli 2011. aastal üks olulisemaid tegevusi.

2009. aastal jõustunud planeerimiseseaduse muudatus kohustas maavanemaid hiljemalt nelja kuu jooksul pärast Riigikogu korraldusi valimisi kehtestatud maakonnaplaneeringu üle vaatama ning ülevaata-

mise tulemused ja ülevaate planeerimisalases olukorrast maakonnas, sealhulgas informatsiooni kehtestatud üldplaneeringutest regionaalministrile esitama.

Koostatud on **Lääne-Viru maakonnaplaneering 2010+** (kehtestatud 29. mail 2000 Lääne-Viru maavanema korraldusega nr 134), teemaplaneering „**Asustust ja maakasutust suunavad keskkonnatingimused**” (kehtestatud 18. juulil 2006 Lääne-Viru maavanema korraldusega nr 114), teemaplaneering „**Maakonna sotsiaalne**

infrastruktuur” (kehtestatud 14. septembril 2009 Lääne-Viru maavanema korraldusega nr 151).

Maakonna areng on üldjoontes toimunud vastavalt **maakonnaplaneeringus 2010+** püstitatud eesmärkidele, kuid kahjuks mitte ajaliselt plaanis. On valdkondi, kus planeeringuga seatud eesmärgid on senini ellu viimata ning on ka tänasel ajahetkel aktuaalsed. Sellele tuginedes võib väita, et maakonnaplaneering 2010+ ei ole olnud maakonna ühtse, sihiteadlikult suunatud ja finantseeritud arendustegevuse alus, vaid on olnud maakonna positiivsele arengule suunatud põhimõtete ja arusaamade kogum, mida vastavad asjaosalised (harukondlikud ministeeriumid ja ametkonnad, ettevõtlus, kohalikud omavalitsused) on vastavalt oma plaanidele, prioriteetidele, võimalustele kas täielikult või osaliselt realiseerinud või ka teatud tegevusi edasi lükanud.

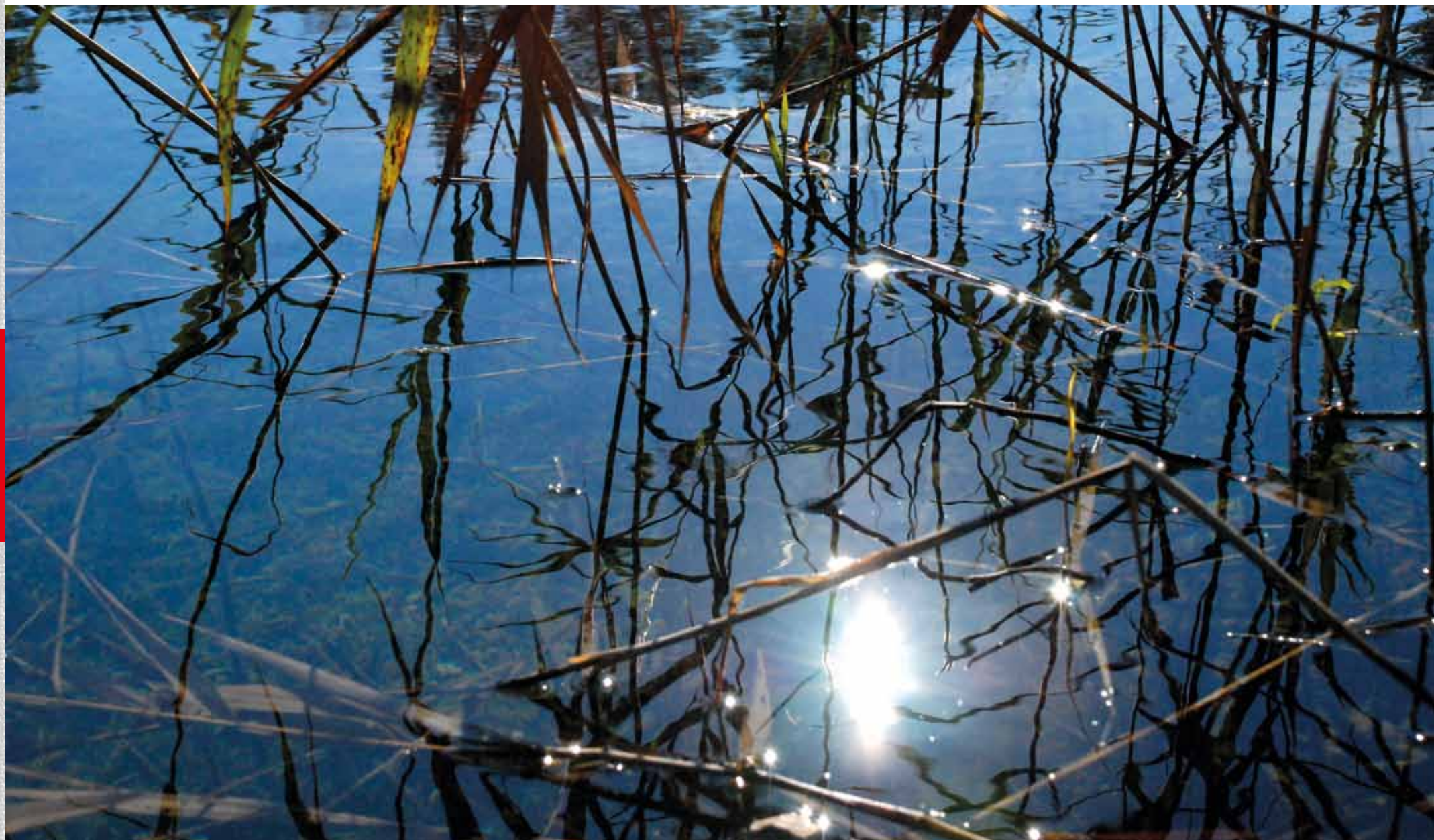
Käesoleval hetkel on raske öelda, millises osas planeeringueesmärgid täituvad või jäävadki osaliselt ellu viimata tingituna majanduslikest, sotsiaalsetest, kultuurilistest ja looduskeskkonna muutustest.

Maakonnaplaneeringu 2010+ muutmise ettepanekuid on tehtud kolmel korral, mis puudutavad planeeringuga määratud tiheasustusega alasid. Maakonnaplaneeringu muutmise ettepanekut sisaldavad üldplaneeringud olid:

- Rakvere valla üldplaneering – maakonnaplaneeringut muudetud maavanema 23.04.2010 korraldusega nr 72

Keskkonnaminister Keit Pentus külastas Lääne-Viru maakonnaviisi käigus AS Nordkalki Rakke lubjatehast. 2011. aastal pandi nurgakivi AS Nordkalki uuele lubjakivifillerite tootmishoonele

Äntu Valgejärv

- Viru-Nigula valla üldplaneering – muudetud maavanema 30.11.2007 korraldusega nr 180
- Väike-Maarja valla üldplaneering – maakonnplaneeringut muudetud maavanema 16.02.2010 korraldusega nr 29

Lääne-Viru maakonnplaneeringu teemaplaneeringu „**Asustust ja maakasutust suunavad keskkonnatingimused**” eesmärk oli määratleda väärtuslikud maastikud ja roheline võrgustik. Väärtuslike maastike määratlemise, nende hoiu ja arengu suunamise kaudu on võimalik säilitada riigile ja piirkondadele olulisi kultuurmaastikke ning tagada nende kestlikum kasutamine. Rohelise võrgustiku planeerimisega soovitakse tagada olemasolevate kaitse- ja hoiualade omavaheline sidusus, mis aitab tagada looduslikku mitmekesisust, kaitsealade säilimist ja toimimist ning parandab loomade ja lindude liikumisvõimalusi.

Üldiselt on tegemist toimiva planeeringuga, kuna planeeringus seatud tingimused rakenduvad omavalitsuste üldplaneeringute ja detailplaneeringute koostamisel. Riiklikul tasandil teemaplaneeringu rakendumisega on ees küsimus, kuidas säilitatakse rohevõrgustik ja ka väärtuslikud maastikud aladel, kus asuvad riigi strateegilised maavarad ja kus nende maardlate kasutuselevõtt võib lähima 20–25 aasta jooksul olla reaalne. See eeldab erinevate ministeeriumite, maavalitsuse ja kohalike omavalitsuste vahel tihedamat koostööd.

Teemaplaneeringut on muudetud Haljala valla üldplaneeringu ettepanekul maavanema 31.05.2011 korraldusega nr 105. Ettepaneku kohaselt muudeti Kandle ja Võle küla vahel asuvad rohekoridorid rohevõrgustiku tuumalaks.

Lääne-Viru maakonnplaneeringu teemaplaneeringu „Maakonna sotsiaalne infrastruktuur”

ülesanne oli analüüsida sotsiaalsete esmatasandi teenuste kättesaadavust maapiirkonnas ning kavandada tegevused teenuste kättesaadavuse parandamiseks. Kuna teemaplaneering on suhteliselt hiljuti kehtestatud, siis planeeringu ülevaatamise ajal ei olnud veel võimalik selle rakendumisele hinnangut anda.

Kohalike omavalitsuste ruumilise planeerimise alasele tegevusele hinnangut andes võib tõdeda, et üldjoontes on üldplaneeringute ja detailplaneeringute koostamise kvaliteet paranenud. Eelmise aasta seisuga on 14 omavalitsusel kehtiv üldplaneering olemas. Koostamisel on veel kogu Tapa valla territooriumit kattev üldplaneering. Lisada võib, et osal omavalitsustest on kehtestatud juba teine üldplaneering, kuna esmane planeering oli kaotanud oma ajakohasuse.

Planeeringutega seotud kohtuvaidluste põhjal võib väita, et olulisemaks eksimuseks planeeringute menetlemisel on olnud planeeringuotsuste vähene põhjendamine, sageli just juhtudel, kui detailplaneering sisaldab üldplaneeringu muutmise ettepanekut.

Siseministeeriumile esitatud ülevaates oleme märkinud, et kohalike omavalitsuste haldussuutlikkus planeeringute koostamise valdkonnas on viimastel aastatel küll paranenud, kuid selgelt annab tunda planeerimisspetsialistide ning juristide puudus omavalitsustes. Valdavalt teevad seda oma põhiülesannete kõrvalt teiste valdkondade spetsialistid.

Lääne-Viru maavanema 14.12.2011 korraldusega nr 258 kehtestati Lääne-Viru maakonnplaneering „**Lääne-Viru maakonna rannikuala**”.

Maakonnplaneering esitati planeerimiseaegse kohaselt siseministeeriumile järelevalve teos-

tamiseks 2010. aasta lõpus, aga järelevalve teostaja esitatud nõudmised ja ettepanekud planeeringule ning läbirääkimised järelevalve teostajaga tingisid planeeringu kehtestamise alles 2011. aastal.

Maakonnplaneering annab üldised suunised omavalitsuste üldplaneeringute ja detailplaneeringute koostamiseks ning loob võimaluse maakondlike arengukavade või strateegiate paremaks seostamiseks. Põhjalikum ülevaade on maakonnplaneeringust toodud Lääne-Viru maavalitsuse aastaraamatus 2010.

Planeeringu kehtestamise järel valmis 2011. aasta lõpus koostöös Tartu Ülikooliga aruanne „Lääne-Viru maakonnplaneeringu „Lääne-Viru maakonna rannikuala” asustuse arengualade tegevusplaanide koostamine”.

Aruande kohaselt on külade tegevusplaanide koostamine kavandatud 2012. aastaks ning selle töö raames on kavas kaardistada väärtused, huvigrupid ja arenguideed, analüüsida külade arenguvõimalusi, kasutades vajaduse korral eksperte. Et tegevusplaanide ja projektide koostamine on väga töömahukas, siis on kavandatud koostöö Tartu Ülikooli geograafiaosakonnaga ja rakendada harjutustööde raames üliõpilasi.

2011. aastal valmis **Lääne-Viru maakonnplaneeringu teemaplaneeringu „Maakonna sotsiaalne infrastruktuur 2009–2015” probleemsete teenuste kättesaadavuse parandamise tegevuskava**.

Töö eesmärk oli välja töötada ja kokku leppida lahendused teemaplaneeringus määratletud viie probleemse teenuse – ühistransport, esmatarbekaubad ja ravimimüük, turvalisuse teenus, huviharidus ja -tegevus – kättesaadavuse parandamiseks.

René Reinumäe skulptuur „Haigutav kunstnik” Karepa Kalame talumuuseumis

Töö teostati kolmes etapis:

I etapis SI teemaplaneeringus sisalduvate teenuste kättesaadavust parandavate meetmete ja seminaride käigus esitatud soovituslike lahenduste analüüs ning ettepanekud parimate lahenduste osas;

II etapis tegevuskava koostamine ja kokkulepimine;

III etapis töö tulemuste avalikustamine ja teadmiste levitamine.

2011. aastal viidi ellu II ja III etapp.

II etapis toimunud tegevused:

- Ekspert hinnangu andmine ja eelvalikute tegemine teenuste arendamise parimate lahenduste osas.
- Avalike seminaride korraldamine. Seminaridel tutvustati vaheraporti sisu, konsultantide ekspert hinnanguid ning eelvalikuid lahenduste osas, anti tagasiside võimalus ning koguti ettepanekuid. Samuti selgitati välja Lääne-Virumaa võtmetegijate võimed ja valmisolek panustada SI probleemsete teenuste kättesaadavuse parandamisse. Seminarile kutsuti Lääne-Viru maakonnas asuvate riigi regionaalhaldusasutuste, kohaliku omavalitsuse valitsemisorganite ja kan-

tide huvisid esindavate kodanikeühenduste esindajad.

Töö teostamisel korraldati Lääne-Viru maavalitsuses neli temaatilist seminari – huvihariduse, esmatarbekaubanduse, ühistranspordi ja turvalisuse valdkonnas. Seminaridel osalesid teenuseid pakkuvate ning teenuseid korraldavate era- ja avalike organisatsioonide esindajad, Lääne-Viru valdade juhid.

- Teenuste kättesaadavuse parandamise valitsusasutustele suunatud ettepanekute koostamine viie probleemse teenuse kohta.
- Tegevuskava koostamine, mis sisaldas vajalikke tegevusi ning kirjeldas erinevate osapoolte panust ja vastutust teenuste kättesaadavuse parandamisel Lääne-Virumaal.

III etapi sisuks oli tegevuskava tutvustamise ürituse korraldamine, kus avalikustati koostatud töö tulemusi ning Lääne-Virumaa võtmetegijad tutvustasid oma panust SI probleemsete teenuste kättesaadavuse parandamisel. Lääne-Viru maakonnaplaneeringu teemaplaneeringu „Maakonna sotsiaalne infrastruktuur 2009–2015” probleemsete teenuste kättesaadavuse parandamise tegevuskava

tulemuslik elluviimine sõltub paljude osapoolte panusest.

Riigi keskvalitsuse kaasamiseks konsulteeris Lääne-Viru maavalitsus kirjalikult viie ministereeriumiga – Siseministreeeriumi, Sotsiaalministreeeriumi, Põllumajandusministreeeriumi, Majandus- ja Kommunikatsiooniministreeeriumi ning Haridus- ja Teadusministreeeriumiga –, kes kõik esitasid ka oma tagasiside tegevuskava ning valitsusasutustele tehtud ettepanekute kohta.

Samuti osalesid ministereeriumite esindajad maavalitsuse poolt 13. septembril Rakveres korraldatud seminaril, kus arutati tegevuskava ja selle elluviimisega seonduvat.

Lääne-Viru maakonnaplaneeringu teemaplaneeringu „Maakonna sotsiaalne infrastruktuur 2009–2015” probleemsete teenuste kättesaadavuse parandamise tegevuskavaga ja ministereeriumite seisukohtadega on võimalik tutvuda maavalitsuse kodulehel www.laane-viru.maavalitsus.ee/et/maakonna-sotsiaalne-infrastruktuur.

Detailplaneeringute algatamise osas valitses 2011. aastal langustrend, mille põhjuseks võib olla kinnisvaraturu langus ja üldine majandusolukorra halvenemine. Omavalitsused menetlevad pigem varem algatatud planeeringuid.

RAHASTAMINE EUROOPA LIIDU TÕUKE- JA SISERIIKLIKEST REGIONAALARENGU FONDIDEST

Oleme püüdnud maavalitsuse varasemates aastaraamatutes anda lühikese ülevaate Euroopa Liidu kui ka siseriiklike toetusprogrammide kasutamisest Eestis maakondade tasandil, mille informatsiooni kokkupanek on meile endalegi andnud teavet Lääne-Virumaa edukuse või vähem edukuse kohta, võrreldes teiste Eesti maakondadega, ning terviklikuma ülevaate regionaalprogrammide toel elluviidud või elluviidavatest projektidest ja tegevustest. Nõnda siis ka seekordses aastaraamatus.

2011. aasta on olnud viies aasta Euroopa Liidu rahastamisperioodi 2007–2013 vahendite kasutamisel ning peamiselt on see olnud juba rahastamisotsuse saanud projektitaotluste realiseerimisaasta. 2011. aasta lõpus hakati riigi tasandil üha rohkem rääkima ka juba uuest Euroopa Liidu eelarveperioodist 2014–2020 ning vajadusest ennast ette valmistada nii väitlusteks eurobürookraatiaga Brüsselis kui ka tulevikuprojektide elluviimiseks, alates külaseltsi tasandist, maakonna tasandist rääkimata. Tagasivaatavalt, võrreldes eelmise perioodiga 2004–2006 on käesolev periood 2007–2013 mahukam nii rahaliselt – 53,3 miljardit kr 12,5 miljardi asemel – kui ka sisuliselt – 54 erinevat meetet (lisaks tehniline abi) eelmise perioodi 26 meetme (lisaks tehniline abi) asemel. Uus periood, 2014–2020, tuleb rahaliselt mahult eeldatavalt sama suur kui praegune, meetmete arvu ütlemine on sama, mis 2014. aasta ilma prognoosimine.

Tõukefondidest rahastatud 2004.–2011. aasta projektide eelarve kogusumma suureneb igal aastal ja seda kõigis maakondades, kuid ikka paistab silma, et mida suurem maakond, seda suuremad projektid ja rohkem toetust. 2011. aasta lõpuks ületas kõikides maakondades 2007–2013 toetust saanud projektide eelarve perioodi 2004–2006 samad maakondlikud näitajad.

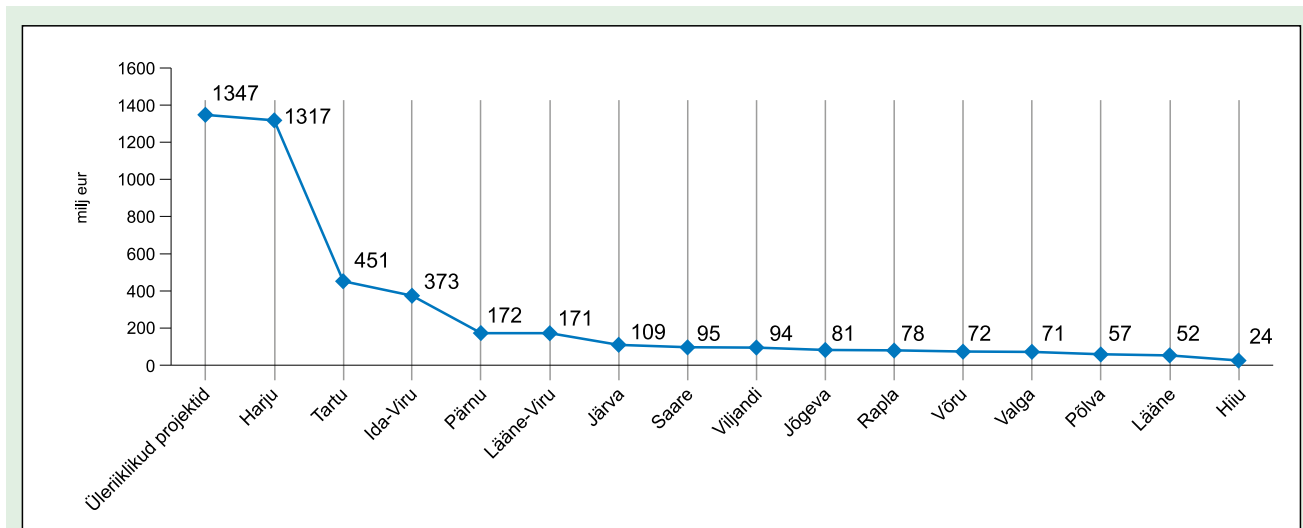
Lääne-Viru maakonna toetatud projektide eelarvete kogumaht perioodil 2007–2013 on siiani

139,8 miljonit eurot ja sellest 99,6 miljonit eurot ehk 71,2% on siis toetus. Toetusest omakorda 46% on läinud keskkonnainvesteeringute valdkonda, millest omakorda 92% ehk 42 miljonit eurot on kasutatud maakonna linnade ja teiste asulate vee- ja kanalisatsioonisüsteemide rajamiseks.

Lisaks Euroopa Liidu tõukefondidele on ka mitmeid siseriiklikke regionaalarenguprogramme.

Regionaalarenguprogrammid on valdavalt Siseministeriumi (SiM) koordineerida ja Ettevõtluse

Tõukefondidest 2004–2011 rahastatud projektide eelarvete kogusumma maakonniti

Tabel 12. Regionaalarenguprogrammide toetused (SiM/EAS) 2011. aastal maakonniti

	Toetus (milj eur)	Projektide arv	Toetuse keskmine suurus (tuh eur)
Harju	19,0	282	67,4
Hiiu	4,2	63	66,7
Ida-Viru	15,5	124	125,0
Jõgeva	2,8	112	25,0
Järva	2,2	91	24,2
Lääne	1,0	113	8,8
Lääne-Viru	4,3	157	27,4
Põlva	2,1	182	11,5
Pärnu	5,1	152	33,6
Rapla	1,3	91	14,3
Saare	4,8	143	33,6
Tartu	7,8	191	40,8
Valga	0,6	75	8,0
Viljandi	5,5	157	35,0
Võru	3,1	152	20,4

Rinnamärgid Hea Ettevõtja 10/15/20 Aastat

Arendamise Sihtasutuse (EAS) rakendada. 2011. aastal olid rahaliselt mahult suurimad piirkondade konkurentsivõime tugevdamise programm 21,5 miljoni euroga ning piirkondade kohalike avalike teenuste arendamise (KOIT kava) programm 19,5 miljoni euroga. Uue meetmena alustati 2011. a internetiühenduse kättesaadavuse parandamist, mille raames toetatakse lairibaühenduse baasvõrgu rajamist väljaspool suuremaid linnu, sealhulgas Lääne-Virumaal.

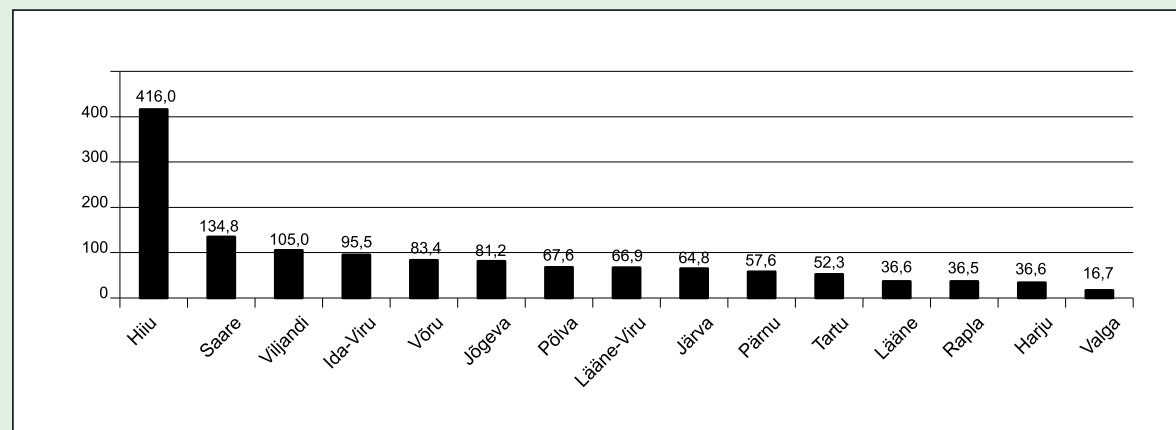
2011. aastal oli Siseministeeriumi regionaalarengutoetuste maht u 79 milj eurot, mis on ligi

milj eurot väiksem summa kui 2010. aastal. Võrreldes aga maakondi toetusega ühe elaniku kohta 2011. aastal, siis Lääne-Virumaa jaoks see aasta enam nii edukas polnud kui eelmine, kus 2010. aasta pingerea teiselt kohalt oleme langenud keskmike hulka.

Suurimaid regionaalarengutoetusi 2011. aastal said kohalikud omavalitsused kohalike avalike teenuste arendamise (KOIT kava) programmist: Väike-Maarja vald Väike-Maarja Gümnaasiumi rekonstrueerimiseks 1,095 milj eurot, Rakvere linn lasteaija Triin hoone ja õueala rekonstrueerimiseks 0,887 milj eurot ning Kadrina vald Kadrina huvikeskuse rajamiseks 0,845 milj eurot. 0,5 milj eurot toetust sai SA Virumaa Muuseumid Rakvere linnuse kesk- ja varauusaegseks teemapargiks muutmiseks.

2011. aastal said 39 maakonna ettevõtet EASi rakendatavate meetmete kaudu toetust ligi 382 000 euro ulatuses. Suurima toetuse, 78 000 eurot, pälvis AS Maag Piimatööstus ekspordi arendamiseks.

Allikad: Euroopa Liidu tõukefondide (www.struktuurfondid.ee), Siseministeeriumi (www.siseministeerium.ee) 2011. aasta regionaalarengutoetuse ja EASi (www.eas.ee) toetatud projektide andmebaasid

Regionaaltoetused (SiM/EAS) ühe elaniku kohta eurodes 2011. aastal

LÄÄNE-VIRU MAAVALITSUSE MENETLETUD REGIONAALARENGU MEETMED

*Moonika Aruvainu,
arendusspetsialist*

*Kaire Kullik,
arengu- ja planeeringuosakonna
peaspetsialist*

Euroopa Liidu „Maaelu arengukava 2007–2013” meede 1.1 „Koolitus- ja teavitustegevus”

Toetatavad koolitus- ja teavitustegevused on:

- mitmepäevase koolitustegevuse, sh õppe-reisi korraldamine ja koolitusel osalemine;
- ühepäevase teavitustegevuse, sh ekskursiooni korraldamine ja infopäeval osalemine;
- konverentsi korraldamine ja konverentsil osalemine;
- juhendaja teenuse ostmine;
- kutse andmine;

Tabel 13. Meetmes „Koolitus- ja teavitustegevus” toetust saanud taotlejad

	Taotleja	Tegevus	Toetus eurodes
1.	MTÜ Abiks Põllumehele	Infopäeva „Pindalatoetused 2012” korraldamine	746
2.	MTÜ Abiks Põllumehele	Infopäeva „Nõuetele vastavus põllumajanduses” korraldamine	959
3.	Põllumajandusnõuanne OÜ	Infopäeva „Karjamaade rajamine erinevatele loomaliikidele ja karjatamise korraldamine”	1151
4.	Lääne-Viru Maanaiste Liit	Koolituse „Koduköögist tarbijani” koolitusprogrammi väljatöötamine; kuuepäevane koolitus	9816
5.	MTÜ Virumaa Põllumeeste Liit	2-päevase koolituse „Jätkusuutlik põllumajandustootmine” korraldamine	3475
6.	Põllumajandusnõuanne OÜ	Infopäeva „Rohumaaviljeluse hea praktika” korraldamine	1151
7.	MTÜ Virumaa Põllumeeste Liit	Infopäeva „Farmer – elustiil või äri” korraldamine	958
8.	Jõudluskontrolli keskus	Infopäeva „Teadmisi naaberfarmist” korraldamine	850
9.	Põllumajandusnõuanne OÜ	Infopäeva „Igalt ammlehmalt igal aastal terve ja elujõuline vasikas” korraldamine	1151
10.	Põllumajandusnõuanne OÜ	Infopäeva „Kaasaegseid seisukohti lüpsilehmade söötmisel” korraldamine	1151
11.	Jõgeva Sordiaaretuse Instituut	Teravilja-, rapsi- ja hernekasvatuse põlupäeva läbiviimine	946
Toetust kokku:			22 354

Allikas: PRIA andmebaasi andmed ning Lääne-Viru maavalitsuse arengu- ja planeeringuosakond

- väljaande, sh käsikirja ettevalmistamine, koostamine, täiendamine, kujundamine, paljundamine, trükkimine ja ostmine;
- koolitusprogrammi ja õppekava väljatöötamine.

Toetust võib taotleda täiskasvanute koolitusasutus „Täiskasvanute koolituse seaduse” § 2 tähenduses. Taotlusi menetleb ja lõpliku rahastamisotsuse teeb PRIA, kuid taotlusi hindab ja moodustab pingerea taotluste rahastamiseks maavanema moodustatud komisjon.

Lääne-Virumaalt esitati PRIA-le 13 taotlust taotlussummas 32 916.14 eurot. Maakondliku vooru võimaliku toetuse maht oli aga 22 370 eurot. Komisjon hindas projekte ja moodustas pingerea, mille maavanem oma korraldusega ka kinnitas.

Hajaasustuse veeprogramm (siseriiklik regionaalprogramm)

Hajaasustuse veeprogramm rakendus 2008. aastal tervikuna kogu Eesti territooriumil.

Programmi raames toetatakse järgmisi hoonevälise joogivee kättesaadavust tagavate rajatiste rajamisega seotud tegevusi hajaasustusega piirkondades:

- kaevude (puur- ja salvkaevude) ehitamine ja puhastamine, kaevumajade ehitamine;
- olemasolevatest või uutest kaevudest joogi-veetorstiku ehitamine ja selle ühendamine hoonesisese veesüsteemiga;
- kaevude varustamine vee pumpamiseks ja puhastamiseks vajalike tehniliste seadmete ja tarvikutega, sealhulgas selleks vajalike elektritööde teostamine;

- rajatud hoonetevälise veesüsteemide teostusmöödistamine;
- vanade puurkaevude tamponeerimine;
- vee kvaliteedi analüüs.

Programmi raames saavad taotlejaks olla

- füüsilised isikud;
- mittetulundusühingud ja sihtasutused (mille põhikirjaliste tegevuste hulka kuulub oma liikmete või elanike joogiveega varustamise tagamine või kes täidavad korteri- või veeühistu ülesandeid).

Maavalitsus korraldab programmi iga-aastast väljakuulutamist, jagab programmi riiklikud

vahendid omavalitsuste vahel, informeerib, nõustab maakonna tasandil ja teeb järelevalvet kohaliku omavalitsuse tegevuse üle antud programmi raames.

2011. aastal oli programmi toetuse maht 120 500 eurot, millest 93 400 eurot olid riiklikud vahendid ja 27 100 eurot osalevate omavalitsuste kaaspanus. Taotlejate omafinantseerimise kohustus on 1/3 projekti maksumusest.

2011. aasta voorus osales 11 omavalitsust. Valdav arv taotlusi on olnud seotud puurkaevude rajamisega.

2011. aasta voorus ei osalenud Vinni ja Väike-Maarja vald.

Tabel 14. 2011. aasta raames võeti vastu ja rahuldati kohalike omavalitsuste löikes alljärgnevad projektid

Jrk-nr	Omavalitsuse nimi	Vastuvõetud taotlusi	Vastuvõetud taotlusi, kogusumma	Rahuldatud taotlusi	Rahuldatud taotlusi, kogusummas	Lõpetatud projektid seisuga 31.12.2011
1	Rakke v	7	22 680.72	6	18 384.72	23
2	Rägavere v	9	22 454.23	5	13 412.41	15
3	Sõmeru v	8	34 461.90	7	30 611.90	9
4	Vihula v	13	59 638.36	10	46 756.15	15
5	Viru-Nigula v	4	22 644.86	2	9178.46	9
6	Haljala v	9	20 468.31	9	20 468.30	23
7	Kadrina v	8	19 058.93	8	17 908.30	11
8	Laekvere v	2	8221.67	2	8221.67	32
9	Rakvere v	6	33 710.04	5	24 161.35	19
10	Tamsalu v	5	17 796.73	5	17 796.73	17
11	Tapa v	7	24 494.41	6	23 099.97	10
12	Vinni v	0	0	0	0	13
13	Väike-Maarja v	0	0	0	0	7
	Maakond	78	285 630.16	65	229 999.96	203

Siinjuures tuleb märkida, et 2011. aasta on jäämas sisuliselt hajaasustuse veeprogrammi viimaseks aastaks, sest 2012. aastal enam avatud taotlusvooru ei toimu ja pigem on see eelnevatel aastatel rahastamisotsuse saanud taotluste elluviimise ja lõpetamise aastaks. Kuigi veel päris lõplikku kokkuvõtet programmi tulemuste kohta Lääne-Viru maal teha ei saa, sest 68 projekti on alles lõpetamata, siis 2011. aasta lõpuga on programmi 4 aasta jooksul rajatud ja uuendatud 217 majapidamises 190 kaevu, sh 6 salvkaevu, paigaldatud ligi 140 veetõste- ja puhastusseadet, pandud maasse ligi 3 km veetorustikku. Maakonna 13 omavalitsuse 760 inimesel on joogivee kättesaadavus ja kvaliteet oluliselt paranenud.

Külade uuendamise ja arendamise investeeringutoetus (meede 3.2)

Eesti maaelu arengukava 2007–2013 meede 3.2 on suunatud mittetulundusühingutele, sihtasutustele ja maapiirkonnas tegutsevatele kuni keskmise suurusega ettevõtjatele, kelle eesmärk on investeeringute abil parandada maapiirkonna elukeskkonna atraktiivsust ja elukvaliteeti. Toetust antakse Eesti maaelu arengukava 2007–2013 alusel ja väljamaksed tehakse Maaelu Arengu Euroopa Põllumajandusfondist (EAFRD) ning riigieelarvest.

Meetme eesmärgid on:

- omaalgatuse, koostöötahte ning sotsiaalsete suhete tugevdamine;
- külade elukeskkonna säilitamine, taastamine ja kvaliteedi parandamine;
- sotsiaalse infrastruktuuri arendamine;
- maapiirkonna kultuuripärandi säilitamine, taastamine ja kvaliteedi parandamine (sh

külade ja põllumajandusmaastike ilme parandamine ja korrastamine);

- uudsete lahenduste leidmine erinevate teenuste kättesaadavuse ja jätkusuutlikkuse parandamiseks.

Maavalitsused korraldavad maakondlike komisjonide tööd, mille hinnete alusel moodus-

tatakse taotluste paremusjärjetus. Moodustatud paremusjärjestuse alusel teostab PRIA taotluste tehnilise kontrolli ning teeb rahastamisotsused.

Taotlusvoor avati 14.02–28.02.2011. Kokku laekus 51 taotlust, millega taotleti toetust kogusummas 2 231 611.14 eurot. Lääne-Viru maakonnal oli toetusteks vahendeid jagada 869 310 eurot.

Tabel 15. Külade uuendamise ja arendamise investeeringutoetus. Toetatud projektid

	Taotleja	Investeeringuobjekti nimetus	Määratud toetuse summa EUR
1	MTÜ Rägavere Valla Noorus	Ulvi küla lastemänguväljak ja virgestuselemendid	45 144.41
2	Viru-Nigula Spordiklubi	Viru-Nigula aleviku multifunktsionaalne pallimänguväljak	58 701.23
3	Kadrina Saunaklubi	Kadrina saunaklubi seltsimaja rekonstrueerimine II etapp	59 397.89
4	MTÜ Miila Hiiemäe	Miila külaplatsi parendamine ja seltsimaja sisustuse soetamine	26 111.84
5	Lääne-Viru Maanaiste Liit	Pulmamaja-muuseum Lääne-Viru Maanaiste Liidu kodu	39 619.80
6	Kadila Naisselts	Kadila seltsimaja rekonstrueerimine – III järk	59 820.00
7	Kunda Külaselts	Kunda külaseltsi seltsimaja fassaadi renoveerimine ja abihoone rekonstrueerimine	59 731.02
8	Jäneda Külaelu Arendamise Selts	Jäneda külakeskuse rekonstrueerimine	51 169.50
9	MTÜ Võhma Seltsimaja	Võhma seltsimaja rekonstrueerimis- ja laiendustööde I etapp	60 000.00
10	SA Esku Kabel	Esku kabeli torni ja saali lae restaureerimine	60 000.00
11	Hokiklubi Uudeküla	Uudeküla liivväljale kõvakatte ehitamine	57 208.90
12	MTÜ Kunda Crew	Kunda skatepark	53 514.00
13	Vinni Spordiklubi Tammed	Vinni-Pajusti staadioni ehitamine III järk ja sporditarvikute ostmine	53 506.43
14	OÜ Ojassaar	Ojasaare spordiplatsi laiendus	48 450.00
15	MTÜ Sõmeru Start	Ubja noortekeskuse rekonstrueerimine Ubja vaba aja keskuks. Lõppjärk	14 685.60
16	Essu Selts	Essu küla mänguväljak	16 190.93
17	Muuga Maanaisteselts Eha	Muuga küla multifunktsionaalne pallimänguväljak	60 000.00
18	Simuna Spordiklubi	Simuna Spordihoone	46 058.45
KOKKU			869 310.00

Allikas: PRIA andmebaasi andmed ning Lääne-Viru maavalitsuse arengu- ja planeeringuosakond

Maakondliku arendustegevuse programm

Programmi eesmärgid:

- Programm on ellu kutsunud maavanemale Vabariigi Valitsuse seadusega pandud kohustuse – hoolitseda maakonna tervikliku ja tasakaalustatud arengu eest – täitmiseks.
- Programmi eesmärk on toetada ja rahastada projekte maakonna sotsiaalmajanduslikku arengut takistavate kitsaskohtade lahendamiseks, regionaalarengu stimuleerimiseks ja maakonna arengueelduste tugevdamiseks ning paremaks kasutamiseks.
- Programmi vahendite kasutamisel keskendatakse maakonna paremale turundamisele, maakonna arengu kavandamiseks vajalike uuringute ja analüüside ning strateegiate väljatöötamisele, maakondlike koostöövõrgustike edendamisele.

Rahvusvahelise turismimessi Tourest 2011 avanud Eesti Vabariigi president Toomas Hendrik Ilves külastas ka Lääne-Virumaa messipinda

2011. aastal toetatud projektidest oli suur osakaal turismivaldkonna projektidel – toetati osalemist turismimessil Tourest (2012. aasta messipinna rendiga), Põhja-Eesti turismikonverentsi korraldamist Palmes ja reisikorraldajate reisi maakonna huviväärsustega tutvumiseks. Samuti valmisid maakondliku arendustegevuse programmi abiga maakonna turismiklipid.

2011. aasta kevadest on maakonna ettevõtted

olnud esindatud Tallinna lennujaamas asuval Eesti Ekspokeskuse näitusel, kus on üleval maakonna ettevõtteid ja ettevõtluskeskkonda tutvustav esitlus ja voldikud. Ühiselt olid maakonna ettevõtetest esindatud Palmse mõis, Rakvere Linnus, Sagadi mõis, HAKA Plast OÜ, Lajos AS, AS E.Strauss, Metsiku Piisoni Saloon, AS Kunda Nordic Tsement, Vihula mõis.

Jätkuvalt on maakondliku arendustegevuse

Tabel 16. Toetatud projektid

Projekt	Toetus eurodes
Maakonna rahvastikuseminar	1995.04
Konkursi „Kaunis Kodu 2011” korraldamine	1158.68
Tourest 2012 maakonna stand	3096.60
Lääne-Viru maakonna siseturismi kvaliteedi tõstmine	1003.40
Lääne-Viru maakondlik turismiturundusprojekt	3439.11
Sotsiaalsete teenuste parendamise tegevuskava	1213
Maakonna ettevõtluskeskkonna tutvustamine	1733.34
Tunnusmärgid ja tänukirjad maakonna ettevõtjatele	2151.52
Rahvusvahelise noorsoo koostöö edendamine sõpruspiirkondadega	1279.97
Omaavalitsuste arengufoorum „Elukeskkonna ruumiline areng ja turundus”	1500
Oma pidu	940
Lääne-Virumaa sotsiaaltöötajate koolitus „Juhtumikorralduse protsessid abi osutamisel kliendile”	828
Õpetaja konverents	444.62
Põhja-Eesti VI turismikonverents Lääne-Virumaal	1917
Maakonna ettevõtlusalade osapoolte õppeprogramm	904.72
Homme vabatahtlik – vabatahtlikkuse teemaline maakondlik seminar	99.99
Stažeerimine Pedagoogilise Korrektsiooni Instituudis Moskvast	420
SA Põhja-Eesti Turism tegevustoetus	2235
Kokku	26 359.99

Allikas: Lääne-Viru maavalitsuse arengu- ja planeeringuosakond

programmist toetatud ka heakorralaste konkurside „Kaunis Eesti Kodu” ja „Ilus küla” korraldamist Lääne-Virumaal.

29. märtsil 2011. aastal toimus Palmse seminarikeskuses rahvastikuseminar „Rahvaga või rahvata maakond?!” kus arutati põhjuste ja lahenduste üle, mis puudutavad demograafilisi ja majanduslikke arenguid.

Oskuste ja kompetentsi arendamine on vajalik igal erialal. 2011. aastal toetati maakondliku arendustegevuse programmi raames maakonna sotsiaaltöötajate koolitust ja Lääne-Viru Õppenõustamiskeskuse spetsialistide stažeerimist Moskva Pedagoogilise Korrektsiooni Instituudis.

Kohaliku omaalgatuse programm

Kohaliku omaalgatuse programmi eesmärk on kohalik areng ja piirkondade konkurentsivõime kasv kogukonna kaasamise ja tugevdamise abil.

Taotlusi programmi vahenditest toetuste saamiseks võivad esitada avalikes huvides tegutsevad seltsingud (v.a linnapiirkondades), mittetulundusühingud ja sihtasutused, mis pole asutatud kohaliku omavalitsuse või riigi osalusel ja milles ei osale liikmena kohalik omavalitsus või riik.

Toetatakse järgmisi valdkondi:

1. Kogukonnaliikmete koolitamine ja kohaliku arengu kavandamine;
2. Kohaliku ajaloopärandi ja traditsioonide väärtustamine;
3. Kohaliku elukeskkonna parandamine.

Toetuse suurus oli 2011. aastal nii kohaliku tähtsusega kui ka maakondliku või laiema tähtsusega projektidele kuni 1600 eurot.

Tabel 17. Kohaliku omaalgatuse programmi 2011. a registreeritud ja toetatud projektid omavalitsuste lõikes

KOV	I ja II voor kokku			
	Registreeritud taotluste arv	Maht	Toetatud taotluste arv	Maht
Haljala vald	7	9554.00	6	8688.00
Kadrina vald	2	2014.00	2	2014.00
Kunda linn	0	0.00	0	0.00
Laekvere vald	4	4644.86	4	4644.86
Rakke vald	3	4448.00	2	2850.00
Rakvere linn	9	10 010.72	8	8938.22
Rakvere vald	10	11 913.16	2	2444.00
Rägavere vald	13	14 791.08	9	10 968.40
Sõmeru vald	4	5226.00	3	3679.00
Tamsalu vald	15	22 602.00	2	3200.00
Tapa vald	7	10 623.00	6	9102.00
Vihula vald	9	8948.00	8	7220.00
Vinni vald	23	26 367.40	11	9895.40
Viru-Nigula vald	8	11 410.00	7	7596.00
Väike-Maarja vald	17	20 991.24	8	10 403.24
Maakondlik	3	4775.00	2	3200.00
KOKKU	134	168 318.46	80	94 843.12

Allikas: Lääne-Viru maavalitsuse arengu- ja planeeringuosakond

MAAKONNA TURISMIVALDKOND MAAVALITSUSE TÖÖS

*Kaire Kullik,
arengu- ja planeeringuosakonna
peaspetsialist*

Lääne-Viru maavalitsuses on aastast 2006 töötanud arendusspetsialist, kelle üks ülesandeid on olnud ka maakonna turismivaldkonna koordineerimine. 2008. aastast täidab turismivaldkonna ülesandeid osakonna peaspetsialist. 2009. aasta

teisest poolest kuni 2011. aasta märtsini oli lisaks rakendatud turismikonsultant. 2011. aasta märtsist tegeleb turismivaldkonnaga osakonna peaspetsialist koostöös MTÜ Lääne-Viru Turismiga.

Et maakonna turismiettevõtjate teadlikkust ja oskuseid parandada, on maavalitsus panustanud 2011. aastal palju ettevõtjate koolitamisega ning nende heade mõtete koondamisse. Samuti on panustatud ettevõtjate reklaamimisse ning informatsiooni jagamisse.

Olulisteks informatsiooni kogujateks ning

turistidega vahetuteks suhtlejateks on turismiettevõtjad ja ka turismiinfopunktid.

2011. aastal külastas maakonna ametlikke turismiinfopunkte statistika järgi kokku 22 204 turisti, mis on 4627 võrra rohkem kui 2010. aastal. Kõige rohkem külastavad välis turistidest turismiinfopunkte sakslased, soomlased ja venelased.

Lahemaa teabepunkt 2011. aasta statistikat enam päritoluriikide lõikes ei kogu, kuid teabepunkti töötaja sõnul on külastajatest 80% välismaalased ja neist üle poole on sakslased.

Sagadi mõis

Tabel 18. 2011. a korraldatud turismivaldkonna üritused

	Üritus	Sisu
18.–20. veebruaril 2011	Turismimess „Tourest 2011” Tallinnas	Lääne-Viru maakonna stendi suurus oli 71 m ² . Maakonna turismivaldkonda esindasid 11 ettevõtet/organisatsiooni (Viru Folk, Rakvere linna-päevad koos Eesti Ööjooksuga, Vihula mõis, Sagadi mõis, Rakvere Teater, Viitna kõrts, Lamasmäe Puhkekeskus, Väike-Maarja turismiinfo-punkt-muuseum, Pandivere Paetee, Metsiku Pii-soni Saloon), kellele lisandusid koostöövõrgustik Ehedad Elamused Lahemaal esindajad
6. aprillil 2011	Turismiedendajate infopäev Kiltsi lossis + MTÜ Lääne-Viru Turism üldkoos-olek	Lääne-Viru maakonna turismiasjaliste infopäev koostöös MTÜga Ökokratt Kiltsi lossis. Ettekandeid tegid Kaire Kullik (Lääne-Viru MV), Mart Reimann (MTÜ Ökoturism / Reimann Retked OÜ / TLÜ rekreatsiooniõppejõud), Priit Adler (MTÜ Ökokratt), Järvamaa esindaja, Varri Väli (SA Põhja-Eesti Turism)
11.–12. mail 2011	Reisikorraldajate reis Lääne-Virumaale	Koostöös MTÜga Lääne-Viru Turism korraldati reisikorraldajatele tutvustusreis Lääne-Viru maa-konna vaatamisväärsuste ja ettevõtjate juurde
25. oktoobril 2011	Turismialane infopäev Sagadi mõisas	Lääne-Viru maakonna turismiasjaliste infopäev, kus ettekandeid tegid Birgit Prikk (EAS), Varri Väli (SA Põhja-Eesti Turism), Sigrid Karon (Ida-Viru Turismikoordinaator), Monika Sooneste (MTÜ Lääne-Viru Turism), Kaire Kullik (Lääne-Viru MV).
17. novembril 2011	Põhja-Eesti turismikonverents	Põhja-Eesti turismikonverents Palmse mõisa kon-verentsikeskuses. Konverentsi valmistas ette SA Põhja-Eesti Turism koostöös Lääne-Viru Maa-valitsuse ja MTÜga Lääne-Viru Turism

Allikas: Lääne-Viru maavalitsuse arengu- ja planeeringuosakond

Käsmu meremuuseum

Palmse mõisa sepikoda

Vihula mõis

Palmse mõis

Tabelis 19 on välja toodud külastajate elukoha-riigid külastatavuse sageduse põhjal. Riike, mille esindajad maakonna turismiinfopunkte külastavad, on rohkem.

Tabel 19. Ametlike turismiinfopunktide statistika

	Rakvere turismiinfokeskus	Lahemaa teabepunkt	Kunda turismiinfopunkt	Väike-Maarja turismiinfopunkt
Eesti	1627		139	251
Soome	402		23	2
Saksamaa	279		33	3
Venemaa	214		14	
Läti	94		36	1
USA	46			
Prantsusmaa	32			2
Itaalia	32		4	
Hispaania	14			
Leedu	13			
Rootsi	11			1
Taani	9			
Inglismaa	7		1	1
Holland	5		3	3
Jaapan	4			
Poola	3			
Belgia	2			
Austraalia	1		2	1
Šveits			2	
Tšehhi			6	
Kokku külastas	2967	18 709	263	265

Allikas: turismiinfopunktide töötajate kogutud statistika

Tabel 20. Majutamine Lääne-Virumaal aastal 2011

	Jaän	Veebr	Märts	Aprill	Mai	Juuni	Juuli	August	Sept	Okt	Nov	Dets
Majutuskohad	44	46	45	50	57	66	66	65	55	47	47	45
Toad	674	699	687	728	799	953	975	956	796	741	741	700
Voodikohad	1571	1626	1588	1699	1932	2373	2380	2362	1963	1786	1786	1675
Tubade täitumus, %	25	22	26	26	30	34	39	43	28	29	26	27
Voodikohtade täitumus, %	19	17	20	20	21	26	34	35	20	23	19	20
Ööpäeva keskmine maksumus, eurot	25	25	26	26	27	21	20	20	27	24	27	29

Allikas: Eesti Statistikaameti andmebaas, www.stat.ee

Tabel 21. Majutatud elukohariigi järgi Lääne-Virumaal 2010, 2011

	Kokku	Eesti	Soome	Saksamaa	Venemaa	Läti	Rootsi	Prantsusmaa
2010	84 215	60 975	11 132	3779	1817	1193	684	377
2011	90 987	65 799	11 975	4589	2636	1166	729	350

Allikas: Eesti Statistikaameti andmebaas, www.stat.ee

Tabel 22. Ööbimised reisi eesmärgi järgi 2011. aastal

	Kokku	Puhkusereis	Tööreis	Osavõtt konverentsist, koolitusest	Muu reis
Tallinn	2 770 488	2 012 662	694 123	85 950	63 703
Ida-Viru maakond	321 329	125 287	88 252	4846	107 790
Lääne-Viru maakond	163 987	79 380	55 456	8160	29 151
Rapla maakond	22 046	4210	10 154	221	7682
Järva maakond	23 939	6487	16 101	1435	1351

Allikas: Eesti Statistikaameti andmebaas, www.stat.ee

Riikliku statistikaameti andmebaasi järgi tekib suvekuudel, turismi kõrghooajal, võrreldes talvise madalhooajaga majutuskohasid juurde ligikaudu 34%. Põhjus seisneb selles, et talvisel hooajal osa majutusasutusi oma teenuseid turistidele ei paku. Seetõttu on suvekuudel ka rohkem voodikohtasid ja tube pakkuda. Ööpäevane keskmine maksumus on võrreldes madalhooajaga madalam. See tuleb sellest, et suvel pakutakse lisaks kallimatele majutuspaikumistele ka odavamaid, mida talvel ei pakuta (tabel 20).

Tabelist 21 on näha, et Lääne-Viru maakonnas majutub kõige rohkem välituristidest soomlasi ja sakslasi. Võrreldes 2010. aastaga oli 2011. aastal majutatud turiste kokku 7,4% rohkem. Kõigest majutatud turistidest moodustasid eestlased 72,3%, soomlased 13,2%, sakslased 5,0% ja venelased 2,9%. Ülejäänud välituristid moodustasid väiksema osa kõigest majutatud turistidest.

Võrreldes teiste maakondade ja Tallinnaga, on näha, et Lääne-Viru maakonnas ööbitakse enam seoses puhkuse- ja tööreisidega. Näiteks Rapla ja Järva maakonnas domineerivad pigem tööreisid (tabel 22).

TRANSPORT 2011. AASTAL

*Martin Keskküla,
ühistranspordi vanemspetsialist*

*Urve Saluste,
ühistranspordi inspektor*

*Väino Aunapuu,
ühistranspordi inspektor*

Ühistransport

2011. aastal eraldati Lääne-Viru maavalitsusele ühistranspordi sihtotstarbelist toetust 1 241 000 eurot. Liinimaht avaliku teenindamise lepingute alusel oli 2011. aastal ligikaudu 2,45 miljonit liinikilomeetrit. Avaliku teeninda-

mise lepingute alusel teenindas maakonnaliine kokku neli vedajat: OÜ Kiiker, OÜ M.K.Reis-X, AS GoBus ja AS Järve Bussipark.

Lääne-Viru maavalitsus oli kehtestanud 2011. aastal maakonnaliinidel järgmised piletitariifid:

1. Avaliku teenindamise lepinguga seotud vedajate maakonnaliinide liinikilomeetri kõrgeim tariif on 5,56 eurosent, mis kehtib kuni 20 kilomeetri sõidu kaugusele. Alates sõidukaugusest 21 kilomeetrit on liinikilomeetri kõrgeim tariif 4,73 eurosent. Pileti miinimumhind maakonnaliinidel, välja arvatud maakonna linnaliinidel (liinid 1, 2, 3, 5), oli 0.65 eurot ja tariifide alusel arvestatud kõrgeimaks sõidupileti hinnaks oli 2.56 eurot.
2. Rakvere linna ja lähiümbruse maakonnaliinidel nr 1, 2, 3 ja 5 on eelnevalt ostetud sõidutalongi hind 0.58 eurot ja autobussist ostetud bussipileti (või sõidutalongi) hind 0.65 eurot.

Kuupileti hind on 15.34 eurot, õpilastele ja pensionäridele 7.67 eurot.

Kohalikud autobussiliinid

Ühistranspordiseadus näeb ette tasulist sõitjatevedu korraldavalt vedajalt alates 1. jaanuarist 2002 ühistranspordiluba, iga autobussi kohta sõidukikaarti ning kommertsliinivedudel bussiliiniluba.

Tabel 23. Ühistranspordiseaduse alusel väljastatud dokumendid Lääne-Viru maavalitsusest 2011. aastal

Väljastatud ühistranspordiloa	13
Väljastatud bussiliiniloa	10
Väljastatud sõidukikaardid siseriiklikuks bussiveoks	23
Väljastatud sõidukikaardid rahvusvaheliseks bussiveoks	48

Allikas: Lääne-Viru maavalitsuse arengu- ja planeeringuosakond

Tabel 24. Avaliku teenindamise lepinguga vedajad maakonnas 2011. aastal

Nr	Liinipidaja	Liinide arv 2011	Sõidetud liini-kilomeetreid 2010. a (tuh km)	Sõidetud liini-kilomeetreid 2011. a (tuh km)	Veetud reisi-jaid 2010. a (tuh)	Veetud reisijaid 2011. a (tuh)
1	Kiiker OÜ	7	180,9	180,3	92,3	76,3
2	Järve Bussipark AS	7	274,1	276,0	51,8	50,9
3	GoBus AS	45	1794,2	1793,7	1069,3	1024,6
4	M.K.Reis-X OÜ	4	203,6	208,8	321,7	294,5
Kokku		63*	2452,8	2458,8	1535,1	1446,3

* Osa liine teenindas mitu vedajat.

Allikas: Lääne-Viru maavalitsuse arengu- ja planeeringuosakond

Tabel 25. Avaliku teenindamise lepinguga vedajate liinimaht ja reisijate osakaal maakonnaliinidel 2011. a

ATL lepinguga vedaja	Liinimaht (tuh km)	Liinimaht maakonnaliinide liinimahtust %	Sõitjad (tuh)	Sõitjate osakaal maakonnaliinide reisijate arvust %
Kiiker OÜ	180,3	7,33%	76,3	5,28%
Järve Bussipark AS	276,0	11,22%	50,9	3,52%
GoBus AS	1793,7	72,95%	1024,6	70,84%
M.K.Reis-X OÜ	208,8	8,5%	294,5	20,36%
Kokku	2458,8	100%	1446,3	100%

Allikas: Lääne-Viru maavalitsuse arengu- ja planeeringuosakond

Kohalikke autobussivedusid maakonnaliinidel teostati 2011. aastal ligikaudu 2 458 800 liinikilomeetri ulatuses, mis on u 6000 km rohkem kui eelmisel aastal. Liinikilomeetri keskmine maksumus avaliku teenindamise alusel sõitvatel liinidel oli vedajate andmetel 1.03 eurot liinikilomeetri kohta.

2011. aastal oli Lääne-Virumaal käigus 61 maakonnaliini. Maakonna suurima teenindusmahuga bussiettevõtteks, veomaht ligi 73%, oli AS GoBus, teenindades avaliku teenindamise lepingu alusel kokku 45 maakonnaliini. Maakonnas registreeritud suurimaks bussiettevõtteks busside arvu alusel oli OÜ M.K.Reis-X.

Reisijate vedu raudteel

Võrreldes 2010. aastaga, on reisijate arv pisut kasvanud, kasv on 2%.

Reisijate arv kasvas kõige rohkem Tapa ja Kadrina jaamas. Kõige suurem vähenemine toimus Kiltsi jaamas (tabel 26).

Järelevalve

Alates 2009. aasta aprillist töötab Lääne-Viru maavalitsuses kaks ühistranspordi inspektorit, kelle peamisteks tööülesanneteks on järelevalve teostamine, reisijate loendamine ning ühistranspordialase info kogumine maakonnas (tabel 27).

Tabel 26. Rongikasutajad Lääne-Virumaal 2011 AS Edelaraudtee liinidel

Jaama nimi	2011			Muutus 2010-ga KOKKU
	KOKKU	Peale	Maha	
Jäneda	7968	3656	4312	3%
Lehtse	13 615	6737	6878	-8%
Tapa	140 513	69 442	71 071	4%
Tamsalu	50 670	25 165	25 505	2%
Kiltsi	9160	4633	4527	-12%
Rakke	18 486	9639	8847	-6%
Kadrina	12 166	6268	5898	5%
Rakvere	27 560	12 390	15 170	1%
Kabala	1548	909	639	4%

Allikas: Edelaraudtee AS

Tabel 27. Järelevalve numbrites jaanuar–detsember 2011. a

Kontrollitud liine	1162
Avastatud rikkumisi	217
Alustatud väärteomenetlusi	109
Kirjalikke hoiatusi	108
Avastatud bussijuhtide rikkumisi	0
Menetluses rikkumisi	14

Allikas: Lääne-Viru maavalitsuse arengu- ja planeeringuosakond

MAATOIMINGUD AASTAL 2011

*Sirje Kurik,
maatoimingute talituse juhataja*

Maareformi toimumise 20 aasta jooksul on Lääne-Virumaa territooriumist maakatastrisse kantud 93%, st 335 917 ha. Oleme selle pindalaga Pärnu- ja Harjumaa järel maakondade hulgas kolmandal kohal. 2011. aastal kanti maakatastrisse sarnaselt eelmiste aastatega u 1% registreeritud maast.

2011. aastal olid maatoimingute talitusel maareformi teostamisel peamiseks tegevusteks kohalike teede aluse ja neid teenindava maa munitsipaalomandisse andmine (371 otsust), vaba põllumajandusmaa kasutusvaldusse andmine (90 lepingut), maa erastamise korraldamine (75 lepingut), maareformi käigus kasutusvaldusse antud maa võõrandamise korraldamine (11 lepingut koguväärtuses 75 500 eurot). Vähesel määral toimus maa riigi omandisse jätmist ja selle hoonestusõigusega koormamise korraldamist hoonete omanike kasuks (5 lepingut), iseseisva kinnistuna väärtust mitte omava maa ehk nn ribade erastamise korraldamist (7 lepingut) ja järelevalve teostamist kohalike omavalitsuste poolt vastu võetud otsuste üle õigusvastaselt võõrandatud maa tagastamise kohta (6 otsust). Seoses kasutusvalduse tasu maksamise kohustuse tekkimisega viie aasta möödumisel

riigimaadele kasutusvalduse seadmisest on uue tööloiguna 174 kinnistu kasutusvaldajat teavitatud kasutusvalduse tasu täpsest suurusest ja maksamise korrast.

Jätkuvalt riigi omandis oleva maa ajutisel valitsemisel on meie tegevused olnud järgmised: maa ajutise kasutamise taotluste menetlemine koos 124 lepingu sõlmimisega ning 82 nõusoleku andmine tehnovõrkude ja -rajatiste paigaldamiseks ning sotsiaalkultuuriliste objektide rajamiseks ja ühekordsete ürituste korraldamiseks. Jätkuvalt riigi omandis oleva maaga seoses on maavalitsusele esitatud ka selliseid taotlusi, mille lahendamiseks puudub kas õiguslik alus, raha või kompetents, nt on soovitud truupide rekonstrueerimist ja maaparanduskraavide puhastamist ülejutuste vältimiseks aladel, kus maaparandusühistut pole moodustatud, kalapääsude rajamise nõusolekuid, vee- ja kanalisatsioonitrasside kaevamisel tekkivast pinnasest liumägede või krossiradade ehitamise nõusolekuid. Paljudel juhtudel tekib probleemidele lahendus alles siis, kui maa saab omaniku, eriti kui omavalitsused esitaksid taotlused kogu neile vajaliku maa munitsipaalomandisse saamiseks.

Eesti Vabariigi kasuks hüpoteekidega koormatud kinnistuid ja vastavaid lepinguid oli hüpoteegipidajal seisuga 31.12.2011 hallata kokku 2204, kokku järelmaksunõudeid summas 13,9 miljonit eurot. 2011. aastal sõlmiti 16 uut maa järelmaksuga erastamise lepingut. Võrreldes 2010. aastaga vähenes hüpoteekidega koormatud kinnistute arv

2297-lt 2204-le. Maksetähtjaks tasumata summa oli seisuga 31.12.2011 0,52 miljonit eurot.

Novembrikuus tähistati üleriigiliselt Maa-ameti korraldamisel konverentsiga „Maareform 20” ja maakondlikult meie osakonna korraldamisel koostöös VIROL-iga „Maareformi ja planeeringute päeval” 20 aasta möödumist maareformi seaduse jõustumisest, mida loetakse maareformi toimumise alguseks.

Esimene maatükk kanti meie maakonnas katastrisse 1993. aasta maikuu. 2011. aasta lõpuks oli katastriüksusi moodustatud 41 030, kinnistute moodustamiseks on koostatud kokku 28 560 toi-

Riigi Maa-ameti maakatastris registreeritud maa osatähtsus maakondade lõikes seisuga 31.12.2011
Allikas: www.maaamet.ee

mikut. Kõige töömahukamad aastad olid maa-reformi teostamisel 1997–2004.

Seoses aastapäevaga ja tulemusliku töö eest maa-reformi teostamisel said konverentsil keskkonna-ministri tänukirja Laekvere vald, Väike-Maarja valla maanõunik Diana Seepter ja Kadrina valla peamaa-

korraldaja Erika Roger ning meie endine peaspetsialist Toomas Lep. Maavanem tänas ja tunnustas maakondlikul tähtpäeväüritusel maakonna kõigi omavalitsuste kauaaegseid maakorraldajaid, meie maatoimingute talituse töötajaid ja omandireformi spetsialisti ning Lääne-Viru katastribürood.

Maareform jätkub. Seitsmel protsendil katastrisse kandmata maal peab meie maakonnas veel toimuma muu hulgas pool tuhat erastamist, üle kahesaja hoonestusõiguse seadmise, ligi kolmkümmend tagastamist ja üle kahe tuhande teemaa maatüki andmise munitsipaalomandisse.

Maa-amet

Katastri andmetöötlusbüroo

Tabel 28. Maaomand kohalike omavalitsusüksuste kaupa (ha) seisuga 31.12.2011

M a a k o n d / Omaavalitsus	Haldus- üksuse pind- ala kokku	Katastris registreeri- tud arv	Katastris registreeri- tud pindala	%	sh riigi omandisse jäetud maa	munitsipaal- omandisse antud maa	ostueesõigu- sega erastatav maa	enampakku- misega eras- tatav maa	vaba põllumaj- maa erast.	vaba metsa- maa erast.	tagastatud maa	Katastris registree- rimata maa
Lääne-Virumaa	362 779,7	41 030	335 917,1	92,6%	114 125,2	2147,8	73 064,1	6 206,1	20 413,2	12 380,7	107 580,0	26 862,6
Haljala	18 302,1	2119	16 700,0	91,2%	3104,4	46,0	4403,6	62,6	2647,8	780,4	5655,2	1602,1
Kadrina	35 481,3	3796	33 712,3	95,0%	8908,3	125,6	9133,3	215,0	2283,4	1348,7	11 698,0	1769,0
Kunda linn	1001,4	462	603,4	60,3%	121,9	273,0	161,1	2,1	0,0	0,0	45,3	398,0
Laekvere	35 241,8	2389	34 490,9	97,9%	15 063,9	63,0	4669,4	954,4	1501,1	1240,0	10 999,1	750,9
Rakke	22 586,8	1934	20 321,2	90,0%	6754,8	139,5	4627,5	361,4	272,6	866,5	7298,9	2265,6
Rakvere	12 768,6	1977	12 314,1	96,4%	1370,6	127,6	5133,1	63,3	1209,1	247,3	4163,1	454,5
Rakvere linn	1073,5	3717	931,3	86,8%	57,0	397,0	355,7	0,0	0,0	0,0	121,6	142,2
Rägavere	17 374,3	1212	16 685,0	96,0%	7056,2	42,1	3028,8	628,4	709,8	444,0	4775,7	689,3
Sõmeru	16 819,2	2252	14 712,8	87,5%	2019,5	156,0	4583,2	61,9	1812,8	435,8	5643,6	2106,4
Tamsalu	21 462,5	2532	19 725,6	91,9%	5278,4	196,3	5741,5	210,4	1471,0	559,7	6268,3	1736,9
Tapa	26 433,1	3673	23 384,5	88,5%	5275,3	8,2	6190,6	926,0	2233,4	2129,6	6621,4	3048,6
Vihula	36 428,1	4316	32 321,1	88,7%	19 670,1	106,8	3668,8	1,7	217,6	322,3	8333,8	4107,0
Vinni	48 664,8	4231	46 950,7	96,5%	19 461,7	186,4	7891,4	1011,6	2431,7	1760,1	14 207,8	1714,1
Viru-Nigula	23 404,6	1993	20 507,4	87,6%	6749,0	57,1	4270,6	766,1	2537,3	674,3	5453,0	2897,2
Väike-Maarja	45 737,6	4427	42 556,8	93,0%	13 234,1	223,2	9205,5	941,2	1085,6	1572,0	16 295,2	3180,8

Viljakoristus Vinni vallas

Tabel 29. Katastris registreeritud maa (ha) jagunemine sihtotstarbe liigi järgi kohalike omavalitsusüksuste kaupa seisuga 31.12.2011

Haldusüksus	Registreeritud katastriüksused		Sihtotstarvete liikide järgi													
			elamumaa (001)		ärimaa (002)		tootmismaa (003)		sotsiaalmaa (005)		veekogude maa (006)		transpordimaa (007)		jäätmemaa hoidla (008)	
	arv	pindala	arv	pindala	arv	pindala	arv	pindala	arv	pindala	arv	pindala	arv	pindala	arv	pindala
Lääne-Virumaa	41 030	335 917,1	13 867	5330,6	837	442,9	1914	2092,3	4	11,2	14	115,7	1543	3637,7	70	127,0
Haljala	2119	16 700,0	477	290,0	26	14,6	122	102,5	0	3,7	0	0,0	113	262,0	8	16,8
Kadrina	3796	33 712,3	966	492,5	60	54,6	162	133,0	1	5,5	1	11,3	156	518,6	16	10,0
Kunda linn	462	603,4	330	62,9	43	27,3	51	264,3	0	0,0	1	5,2	8	20,5	3	18,3
Laekvere	2389	34 490,9	290	207,6	21	4,4	73	83,9	0	0,0	0	0,0	57	134,9	4	5,0
Rakke	1934	20 321,2	380	198,5	10	5,2	64	72,3	0	0,0	1	10,5	50	214,1	4	5,4
Rakvere	1977	12 314,1	679	326,0	40	37,9	112	112,8	0	0,0	0	0,0	156	203,4	8	15,4
Rakvere linn	3717	931,3	2954	321,7	274	71,8	221	121,3	0	0,0	2	1,6	107	90,4	0	0,0
Rägavere	1212	16 685,0	178	159,7	6	4,1	32	49,7	0	0,0	0	0,0	30	179,1	1	0,7
Sõmeru	2252	14 712,8	719	327,9	43	70,4	146	291,0	0	0,0	1	3,3	105	276,3	7	29,8
Tamsalu	2532	19 725,6	776	249,9	44	19,5	155	165,2	0	0,0	1	53,6	179	248,1	4	2,6
Tapa	3673	23 384,5	1596	505,7	75	27,8	154	144,0	0	0,0	0	0,0	110	489,0	0	0,0
Vihula	4316	32 321,1	1989	788,3	65	28,9	92	43,3	3	2,0	4	16,0	70	219,7	2	4,8
Vinni	4231	46 950,7	1145	602,1	57	25,8	245	213,3	0	0,0	1	0,7	99	279,1	5	8,9
Viru-Nigula	1993	20 507,4	503	338,2	16	27,3	69	137,1	0	0,0	0	0,0	67	162,6	1	2,0
Väike-Maarja	4427	42 556,8	885	459,6	57	23,3	216	158,6	0	0,0	2	13,5	236	339,9	7	7,3

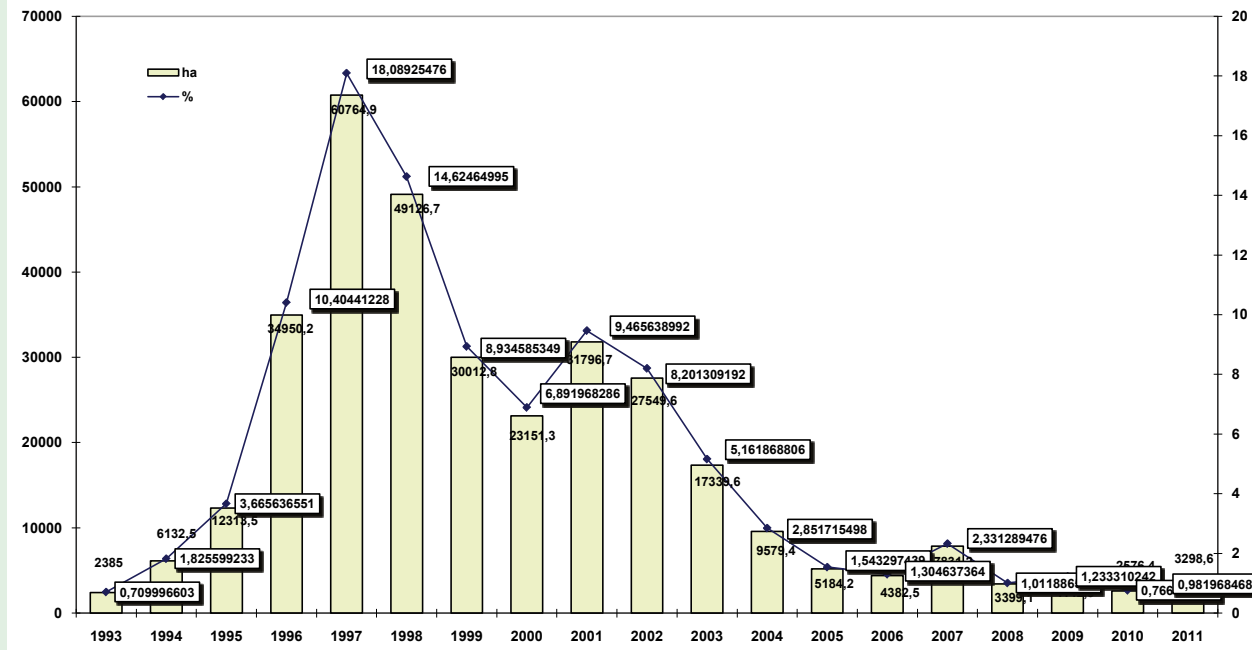
Sihtotstarvete liikide järgi																	
riigikaitsemaa (009)		kaitsealune maa (010)		maatulundusmaa (011)		sihtotstarbeta maa (012)		määratlemata sihtotstarve		mäetööstusmaa (014)		turbatööstusmaa (015)		ühiskondlike ehi- tiste maa (016)		üldkasutatav maa (017)	
arv	pindala	arv	pindala	arv	pindala	arv	pindala	arv	pindala	arv	pindala	arv	pindala	arv	pindala	arv	pindala
48	900,5	45	14 254,2	22 062	305 280,8	8	71,1	0	0,0	43	1038,7	13	1399,6	319	564,5	243	650,3
1	0,7	1	0,0	1354	15 969,5	0	0,0	0	0,0	1	11,4	0	0,0	14	18,8	2	10,0
4	33,2	15	4162,9	2374	27 971,5	0	0,0	0	0,0	2	17,2	2	207,8	17	38,4	20	55,8
2	2,9	0	0,0	3	78,5	1	49,2	0	0,0	1	35,5	0	0,0	15	13,5	4	25,3
2	6,5	4	2664,0	1917	31 313,8	0	0,0	0	0,0	5	37,2	0	0,0	9	17,5	7	16,1
1	0,5	1	901,2	1397	18 686,6	0	0,0	0	0,0	4	183,3	0	0,0	14	17,3	8	26,3
0	0,0	0	0,0	950	11 546,7	0	0,0	0	0,0	5	17,9	0	0,0	11	5,7	16	48,3
7	4,3	0	0,0	8	85,6	1	0,0	0	0,0	0	0,0	0	0,0	60	46,4	83	188,2
1	3,9	2	8,8	953	16 234,4	0	0,0	0	0,0	2	4,3	0	0,0	6	35,5	1	4,8
4	24,1	0	0,0	1184	12 994,5	1	3,2	0	0,0	4	600,0	0	0,0	19	28,7	19	63,6
0	0,0	0	0,0	1337	18 856,5	0	0,0	0	0,0	4	52,1	0	0,0	16	36,6	16	41,5
10	575,7	0	0,0	1707	21 513,8	2	5,5	0	0,0	1	10,0	3	86,4	13	21,5	2	5,1
10	208,7	20	6242,6	2009	24 591,1	0	0,0	0	0,0	2	6,1	0	0,0	36	122,9	14	46,7
0	0,0	2	274,7	2605	45 054,1	1	12,2	0	0,0	5	14,1	2	355,6	44	86,9	20	23,2
1	11,7	0	0,0	1319	19 547,8	0	0,0	0	0,0	2	24,4	1	223,4	12	12,9	2	20,0
5	28,3	0	0,0	2945	40 836,4	2	1,0	0	0,0	5	25,2	5	526,4	33	61,9	29	75,4

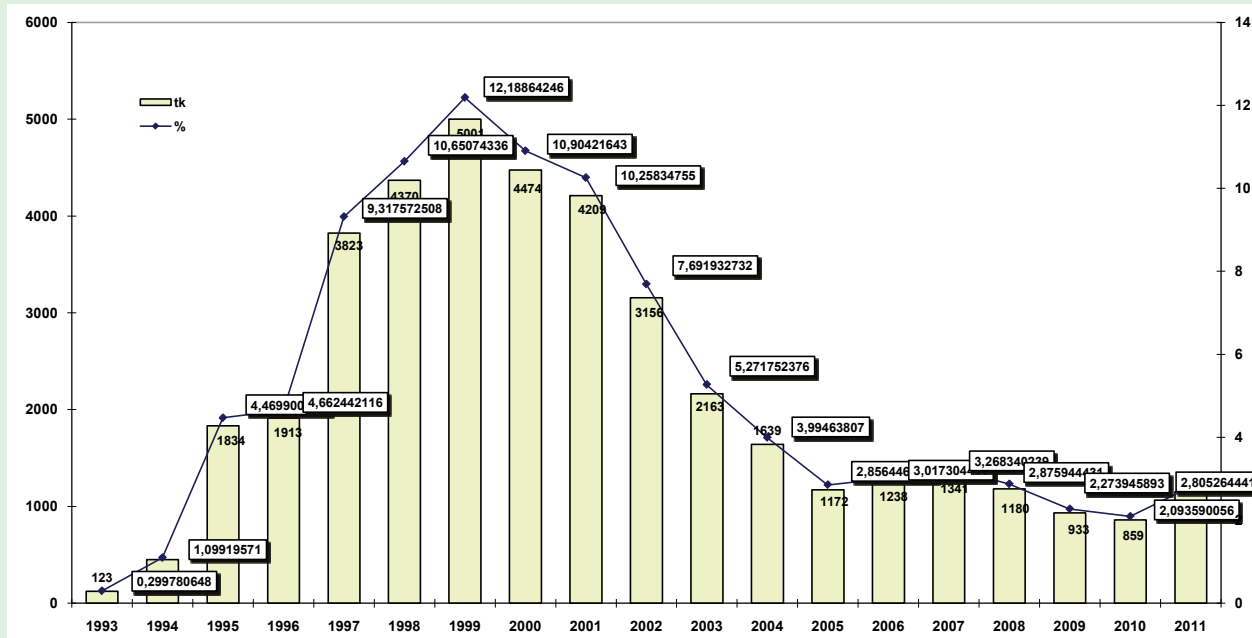
Tabel 30. Maakatastris registreeritud katastriüksused kõlvikulise koosseisu järgi (ha) seisuga 31.12.2011

Omaavalitsuse nimi	Arv	Pindala	Haritav maa	Looduslik rohumaa	Metsamaa	Õuema	Vesi	Muu maa
Haljala vald	2119	16 700,00	9174,60	1786,80	4224,20	209,4	263,9	1041,10
Kadrina vald	3796	33 712,30	12 184,30	2652,90	13 757,50	399,8	512,2	4205,60
Kunda linn	462	603,4	11,8	31,2	12	71,4	1,9	475,1
Laekvere vald	2389	34 490,90	8241,40	1205,00	22 363,20	211,7	391,2	2078,40
Rakke vald	1934	20 321,20	6828,90	1565,40	9801,40	137,2	345,2	1643,10
Rakvere vald	1977	12 314,10	6898,50	1487,80	2720,50	221,6	115,8	869,9
Rakvere linn	3717	931,3	5,8	9,4	147,4	353,8	0,5	414,4
Rägavere vald	1212	16 685,00	3391,00	957,2	11 412,10	110,2	118,3	696,2
Sõmeru vald	2252	14 712,80	7351,40	1429,30	3923,20	203	192,3	1613,60
Tamsalu vald	2532	19 725,60	8082,80	1056,70	9169,00	253,5	91,5	1072,10
Tapa vald	3673	23 384,50	9170,20	1705,80	8985,70	404,1	273,7	2845,00
Vihula vald	4316	32 321,10	2708,00	3132,30	22 781,40	332	412,4	2955,00
Vinni vald	4231	46 950,70	14 128,70	2022,00	28 210,70	489,3	304,7	1795,30
Viru-Nigula vald	1993	20 507,40	5312,50	3048,60	9145,20	167,2	417,1	2416,80
Väike-Maarja vald	4427	42 556,80	15 796,10	1362,60	22 216,00	429,7	303,9	2448,50
Lääne-Virumaa	41 030	335 917,10	109 286,00	23 453,00	168 869,50	3993,90	3744,60	26 570,10

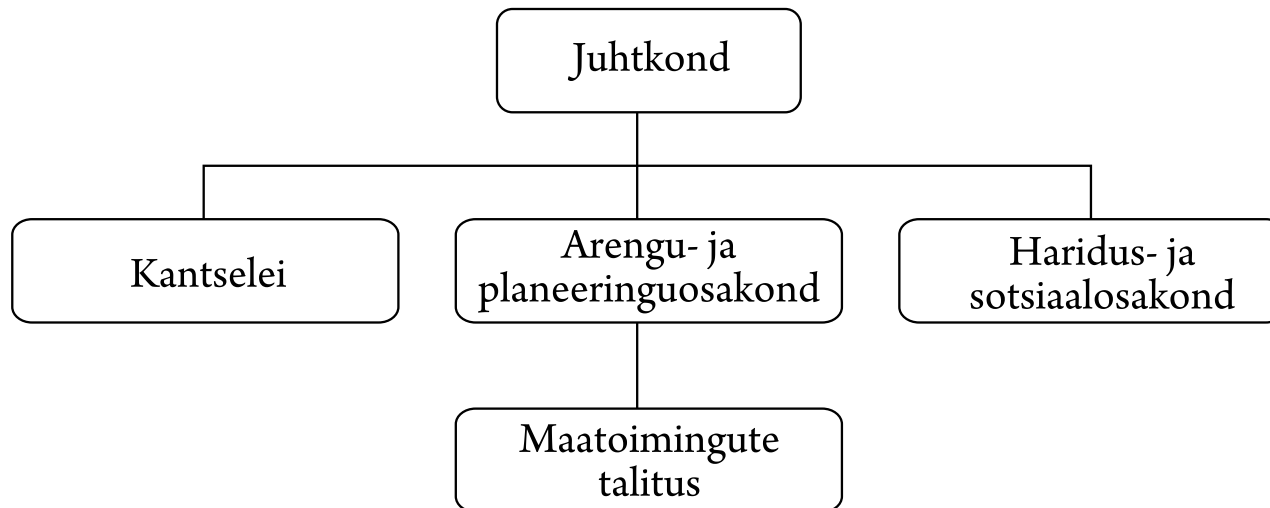
Lääne-Viru maakonnas registreeritud pind (ha) 1993–2011 (31.12.2011. a seis)

Lääne-Viru maakonnas registreeritud katastriüksused (tk) 1993–2011 (31.12.2011. a seis)

LÄÄNE-VIRU MAAVALITSUSE STRUKTUUR JA TÖÖTAJAD 2011

JUHTKOND

Einar Vallbaum
maavanem

Tarmo Mikkal
maasekretär

KANTSELEI

Heili Nõgene
avalike suhete peaspetsialist

Riina Kaptein
finantsnõunik

Eve Prillop
spetsialist
rahvastikuregistripidaja

Arne Laks
haldusspetsialist

Helin Leichter
jurist-nõunik

Silvi Palmar
omandireformi
vanemspetsialist

Uno Eiber
informaatik

Kai Hinnosaar
kantselei vanemspetsialist

Anneli Riim
perekonnaseisuametnik-
juhtivspetsialist

Eda Lauri
vanemspetsialist

Liina Raudsepp
vanemspetsialist

Terje Pärnasalu
perekonnaseisuametnik-
vanemspetsialist

Riina Aas
kantselei arhivaar

**HARIDUS- JA
SOTSIAALOSAKOND**

Marge Lepik
osakonna juhataja

Tiina Halling
hariduse vanemspetsialist

Merle Maimjärv-Mirka
vanemspetsialist

Siiri Rannamäe
alaealiste komisjoni sekretär-
vanemspetsialist

Mari Kongi
noorsoospetsialist

Helbe Jaanimägi
sotsiaalvaldkonna nõunik
(lastekaitse)

Maaja Valter
inspektor

Pilvi Lepiksoo
vanemspetsialist
(kultuuritöö)

Tiiu Kuus
sotsiaalvaldkonna
peaspetsialist

Liis Lille
spordi- ja kultuuritöö
vanemspetsialist

Merike Trumm
nõustamiskomisjoni sekretär

Olga Boitsov
terviseedenduse spetsialist

ARENKU- JA
PLANEERINGU-
OSAKOND

Mati Jõgi
osakonna juhataja

Jaan Kangur
planeeringuspetsialist

Kaire Kullik
peaspetsialist
(regionaalarenguprogram-
mid, MTÜ-d, turism)

Moonika Aruvainu
arendusspetsialist

Martin Keskküla
vanemspetsialist
(ühistransport)

Urve Saluste
ühistranspordi inspektor

Väino Aunapuu
ühistranspordi inspektor

MAATOIMINGUTE
TALITUS

Sirje Kurik
talituse juhataja

Eerik Lumiste
peaspetsialist

Leili Kaljula
vanemspetsialist

LÄÄNE-VIRU COUNTY GOVERNMENT YEARBOOK 2011

Lääne-Virumaa or Lääne-Viru County is located in North-Eastern Estonia and covers the western part of the historical Virumaa region.

Lääne-Viru County is the fifth county in Estonia by population and the third county by total area. According to the Population Register data as at January 1, 2012, the number of inhabitants in the county was 64,613. The total area of the county is 3,626.6 km². The county seat is Rakvere with a population of 16,801 according to the Population Register data as at January 1, 2012.

Different areas of life are coordinated and organised by the Lääne-Viru County Government, which is located at Fr. R. Kreutzwaldi 5, 44314 Rakvere, phone +372 325 8001, fax +372 325 8003, e-mail: maavalitsus@l-virumv.ee

Brief summary

Population

In 2011, 608 children were born in Lääne-Virumaa (for reference – the total number of children in Estonia was 14,369). In the same year, 801 deaths were registered in the county (for reference – the total number of deaths in Estonia was 14,972) and thus the natural growth in the county continues to be negative.

The County Government officials registered 147 marriages, church ministers registered 10 and notaries 15 marriages, while the number of divorces registered was 105.

Operational expenses of the County Government

The County Government is under the jurisdiction of the Ministry of the Interior and is funded from the state budget. The management expenses in 2011 were 656,171.6 EUR (in 2010: 652,589.1 EUR). 2/3 of the management expenses are used for staff costs, 1/3 for economic costs. The 2011 budget volume of the County Government was 3,501,826.2 EUR (in 2010: 3,138,266.4 EUR).

Education, culture, the social area

As at the end of 2011, there were 34 municipal schools (4 kindergarten/primary schools, 1 primary school, 9 basic school/kindergartens, 8 basic schools and 12 upper secondary schools) and 2 private schools (1 basic school and 1 upper secondary school) in the county.

There are 5 special schools (3 state schools and 2 private schools). As at September 2011, there were 2,741 children attending kindergartens, 5,593 students attending basic schools and 1,381 students attending upper secondary schools.

The county's high schools and colleges had 1,497 students, vocational schools 1,109 students.

In 2011, 1,733 students participated in the work of the county's hobby schools (dance, music and art schools).

An important event in the Estonian culture was the eleventh Youth Song and Dance Festival in Tallinn. Lääne-Viru county was represented by 38 choirs, 3 orchestras, 26 dance groups, 4 gymnastics groups – altogether 71 groups with 1,654 participants. An important event not only for the Lääne-Viru county, but for the whole Estonia was the second Punk Song Festival „Anarchy in the EU”, which

brought 2,000 singers to perform in front of an audience of 7,000 people in Rakvere. The second Punk Song Festival was awarded a cultural award by the Union of the Baltic Cities.

One of the most unusual events of the European Culture Capital Tallinn 2011 program took place in August and was named Relay Dance. More than 6200 dancers were dancing for eight days and nights, covering close to 1,000 kilometers of Estonian roads. In Lääne-Viru county 25 dance groups with 412 participants were dancing through 66.8 kilometers in 14 hours.

The County Government collects health care statistics and reports of economic activities. 2011 was a challenging year due to family doctors leaving the county (most of them to work abroad) and thus creating a need for reorganization. At the end of 2011 there were 38 family physicians practicing in the county.

The education and social department inspects the quality of social services, assesses the work of nursing homes and makes suggestions for improvement. In 2011, there were 13 general social welfare institutions whose service was used by 462 people. Expenditure on adult care in nursing homes is increasing, amounting to 422 EUR in

2011 (in 2010: 409 EUR). There was a significant improvement in the availability of hearing aids and other products for disabled people, due to an additional allocation of funds meant for technical aids.

Development and planning

In 2011, the County Government focused on entrepreneurship. An innovative project led by the County Government was the joint presentation of Lääne-Viru enterprises in the Estonian Expo Center in Lennart Meri Tallinn Airport. The joint project will continue in 2012.

In 2011, the planning solutions of Lääne-Viru county's coastal area were finally approved and will become the basis for new projects in the future.

The biggest event organised by the Lääne-Viru County Government in 2011 was the tourism conference of North Estonia held in Palmse, which received good feedback from the target groups.

The county's land procedures service mainly focused on carrying out a land reform in 2011 by making the foundations of roads municipal property (371 orders) and on establishing possessory use rights on available agricultural land (90 contracts).

For more information and contacts, see
<http://laane-viru.maavalitsus.ee> and
<http://virol.ee>

LÄÄNE-VIRU MAAVALITSUSE SÕPRUSPIIRKONNAD 2011

Twin regions of Lääne-Viru County Government 2011

Jász-Nagykun-Szolnok,
Ungari Vabariik
Republic of Hungary

Konin,
Poola Vabariik
Republic of Poland

Plön,
Saksamaa Liitvabariik
Federal Republic of Germany

Jönköping,
Rootsi Kuningriik
Kingdom of Sweden

Vest-Agder,
Norra Kuningriik
Kingdom of Norway

Kuopio,
Soome Vabariik
Republic of Finland

Dobele,
Läti Vabariik
Republic of Latvia

Criuleni,
Moldova Vabariik
Republic of Moldova